

1897/14

EVANGELIČANSKI KALENDARI

na 1935. ~~navadno~~ leto.

.....
XIV. LETNI TEKÁJ.
.....

Vödání po
PREKMURSKOJ EVANGELIČANSKOJ SINJORIJI.

N 1008/1956

Čisti dobiček se na cerkvene dobre cíle obrně.

DR. LUTHER MÁRTON

Potrêbna znànja na 1935. leto.

Od računanja vrêmena.

Krstšanskoga vrêmena računanja tekôče 1935. leto od Kristušovoga rođenja računamo. Tô je navadno leto, štero z-365 dnévov, ali z-52 tjédna i z-1 dnêva stoji. Začne se z-torkom i dokonča se z-torkom. — Cérkevno leto se začne z 1. adventskov nedelov.

Stároverskoga kalendarija 1935. januára 1. dên na naš januára 14. dên spádne.

Židovje lêta od stvorjênja svêta mao računajo. Svoje 5695. leto májo od 10. septembra 1934 do 27. septembra 1935.

Törki i *Mohamedánskoga* vadlívánja drúgi naslednici vrêmen od *Mohameda* pobêga z-Mekke v-Medino začnejo, ka za *Hedsra* imenújejo i njihovo 1353. leto trpi od 1934. apr. do 1935. apr. 4.

Lêtni čas :

Sprotolêtje se začne márcu 21-ga ob 14 vóri 18 min. Nôč i dên sta toga časa ednáko dúgiva.

Leto se začne junija 22-ga ob 9 vóri 38 min. Prinás je toga časa najdúgši dên.

Jesén se začne septembra 24-toga ob 0 vóri 39 min. Nôč i dên sta zdâ pá ednáko dúgiva.

Zima se začne decembra 22-ga ob 19 vóri 37 min. Prinás je toga časa najkračiji dên.

Préstopni svétki :

Vel. pétek apr. 19; Vüzem aprila 21; Krist. v nébo zastoplênje máj. 30; Risálska nedela jun. 9; Sv. Trojstva nedela jun. 16; 1. adventska nedela dec. 1.

Fašenski tekáj :

Fašensko vrêmen se začne po Trê králi na drúgi dên, tô je jan. 7-ga i trpelo bode do márcu 5 ga, vsevküp 58 dni.

Preminjâvanje mēseca se znamenúje :

☉ mlád, ☽ mladanič, ☾ pun, ☾ starič.

Sunce z svojimi planetami :

Nâ srêdi svoji planet je naše sunce.

Glávne planete so: **Merkur** : skoron 8 milijon mil od sunca; leto na njem trpi 88 dni.

Venus : 15 milijon mil od sunca ; leto na njê trpi 225 dni.
Zemla : 20 milijon mil od sunca ; leto na njê trpi 365 dni.
Mars : 32 milijon mil od sunca ; leto na njem trpi 687 dni.
 1204 máli planetê do 1925. leta ; ali zvezdzbrodjávci ji ešče vsáko leto najdejo več na tistom táli pod nébov.

Jupiter : 107 milijon mil od sunca ; okôli sunca obhodi svojo pôť v 12 létaj ednôk, záto na njem 12 naši lét trpi edno leto.
Saturnus : 194 milijon mil od sunca ; svojo pôť okôli sunca obhodi v 29 leti i 116 dnévi, záto na njem edno leto tak dugo trpi.
Neptun : 621 milijon mil od sunca ; okôli pride ednôk v 164 létaj i 216 dnévi ; leto na njem záto tak dugo trpi.
Uranus : 396¹/₂ milijon mil od sunca ; okôli sunca obhodi svojo pôť v 84 létaj.

Planet-planete, štere se náimre okôli vékši planet vrtijo i z-vékšimi vréd pa okôli sunca, se za mēsece zovéjo. Zemla má 1, Mars 2, Jupiter 8, Saturnus 10, Uranus 4 i Neptun 1 mēsec.

Národní svétki :

28. junija : Vidov dan ;

1. dec. : Ousvetek národnoga vjedinjenja Srbov, Hrvatov i Slovencov.
6. septembra : Rojstni dén Njegovoga Veličanstva Kralá Petra II.

Planet znamejnje :

Sprotolétje :	Leto :	Jesèn :	Zíma :
Koš 	Rak 	Vága 	Bak
Bik 	Oroslán 	Rogláč 	Deždžev.
Dvojki 	Devojka 	Stréla 	Ribe

Poštna tarifa :

Za návadna pisma : Za pisma do téže 20 gr. po vsê držávi pristojbina 1·50 D ; za 20—50 gr. 2 D ; za 50—250 gr. 3·50 D ; za 250—500 gr. 5 D ; za 500—1000 gr. 10 D. — Vu zvönski držáve do téže 20 gr. 3·50 D ; za vsáki nadalni 20 gr. pa 1·50 D več.

Dopisnice (kárte) : Znamka za 75 par ; dopisnica z odgovorom znamka 1·50 ; — vu zvönske držáve dopisnica 1·75 Din.

Tiskovine : Poština za vsáki 50 g. je 25 par. — Vu zvönske držáve 50 par. (Téža samo do 2 kg.)

Vzorci blága : Pristojbina za téžo do 100 g. je 50 par. Za zvönstvo 1 Din.

Priporočeno : Za „priporočeno“ je ešče posebna pristojbina 3 D., Za zvönstvo 4 Din.

Ekspresne pošiljávte : Pristojbina za pisma i dopisnice 3 Din ; vu zvönske držáve 6 Din.

Za vrédnostna pisma : Pristojbina do 100 Din je 5 Din ; vu zvönske orságe 11 Din.

Poštne nakaznice (Utalvány): Pristojbina do 50 Din. 2 D; do 100 Din 3 Din; do 300 Din je 4 D. itn. — Do 5000 Din se lahko pošle po nakaznici. — V inozemstvo do 100 Din 3 D; za vsaki nadaljni 100 Din. 50 par i 1% za ažio.

Za vozno poštne pošiljätve (závoje-vreče, pakete) se pláča do 1 kg. 5 D., do 5 kg. 10 D., do 10 kg. 20 D., do 15 kg. 30 D., do 20 kg. 40 Din.

Telegram: vsäka rëč 60 par; na Vogrsko 2.40 D, v Austrijo 2.70 D, v Francijo 4.05 D, v Nemčijo 4.20 Din.

Telefon: v lokalnom prest. 3 min. 1 D; do 25 km. 5 D, do 50 km. 10 D, do 100 km. 15 D, do 200 km. 20 D, do 400 km. 15 D.

Krstiřanskoga vrëmena računanja najznamenitëši časi.

Tek. leto je od Jezuš Kristušovoga rojstva mao	1935.
Od I. krst. rim. casara Vel. Konřtantina povrnënja mao	1623.
„ grüntanja rimpápeřtva	1233.
„ razlôčjenja záhodne i zhodne cërkví	881.
„ gorinájdenja pükřenoga práha	593.
„ „ knigřtampanja	495.
„ Dr. Luther Mártona rodstva	452.
„ gorinájdenja Amerike	442.
„ začëtka reformácie	418.
„ notriprineřenjá krumpiřov v Europo	350.
„ dokončanje 30 létne bojne	287.
„ gorinájdenja lokomotive	236.
„ grüntanja Amerikanske republike	159.
„ potrplivost zapôvedi II. Józefa	154.
„ gorinájdenja obrambnoga ceplenjá	145.
„ nücanja lokomotivnoga hajôva	132.
„ prvoga probanja železnice lokomotiva	129.
„ gorinájdenja telegráfa	87.
„ začëtka svetovne bojne	21.

Vladárska hiřa králevčine Jugoslávije.

Njegovo Veličanstvo Král Peter II. rojen v Beogradi 6. septembra 1923. — Proglášen za králá 9. oktobra 1934. zavolo smrti Nj. Veličanstva krála Aleksandra 1. 9. okt. 1934. v Marseillu. — Po čl. 41. in 42. ustáve Kráľevine Jugoslávije vrřijo kráľjevsko nameřtniřko oblást: Nj. Kráľ. Visočanstvo knez Pavle Karadjordjevič, dr. Radenko Stankovič in dr. Ivo Perovič.

Njéno Veličanstvo kraljica-mati Marija, rojena v Gothi 27. dec. 1899

Brat Nj. Vel. kralja Nj. Vis. kraljevič Tomisláv, rojen 19. januára 1928, v Beográdi.

Brat Nj. Vel. kralja Nj. Visoč. kraljevič Andrej, roj. 28. junija 1929, v Bledi.

Stric: Princ Juri, rojen v Cetinji 27. augusta 1887.

Princesa Jeléna rojena na Reki (Fiume) 23. oktobra 1884. zdána 21. aug. 1911. z Konřtantinom Konřtantinovičom, kotrigov bivře rusoske casarske rodbine.

Rodovnica dinastije Karadjordjevičev.

Peter, spadno v boji z Törkami 1733—1784, njegova žena Marica, vmrla 1811.

Sin: Karadjordje Juri Petrovič, rojen leta 1762 v Viřevci Vmorjen v noči 12. na 13. junija 1817 v Radovani pri Smederovci, vrhovni srbski vojskovodja

od februárja 1804 do septembra 1813; žena Jeléna, hči kneza Nikole Jovanoviča v Maslovševa, rojena leta 1765, vmrla 11. februárja 1842 v Beogradi.

Toga: sin Aleksander Karadjordjevič, rojen 26. septembra 1806 v Topoli. Njegov prvi učitelj je bio Dositej Obradović. Leta 1814 je šou z očom v Austrijo, odkéc je v jesén tistoga leta odišao v Rusijo, gde se je vöosnouvo. Leta 1839 se je vrno v Srbijo, leta 1840 je postao kotriga beogradske okrožne sodnije, leta 1841 adjutant knéza Mihala, leta 1842 pa je bio izbráni za kneza Srbije. Leta 1858 je po zaprtji Národne skupščine odstopo, šou je v Austrijo in živo do smrti 22. aprila 1885 v Temešvári. Pokopan je na Dunaju. Njegova žena Persida, hči Jevréma Nenadoviča, rojena 1813 v Valjevi, vmrla je 26. márcá 1873 na Dunaju

Njegov sin: Peter, rojen dne 29. julija 1844 v Beográdi, od 2. junija 1903 kral Srbije, od 1. decembra 1918 kral Srbov, Hrvatov i Slovencev, vmrou je 26. augusta 1921 Njegova žena Zorka, hči črnogorskoga knéza Nikola I., rojena 11. decembra 1864 v Cetinji, vmrla 4. márcá 1890 ravnotam.

Deca: Jelena, rojena 23. oktobra 1884 na Reki, poročena z ruskim velikim knezom Jovanom Konstantinovičem Romanovim, vmorjeni leta 1918 od bolševikov; sin Vsevolod Jovanovič, rojen leta 1914 v Petrogradi

Gjorgje, rojen 27. aug. 1887, se odpovedao stolonasledništvu 27. marca 1909 Aleksander, rojen 17. decembra 1888. v Cetinji, prestolonaslednik od 27. marca 1909. Regent od 11. julija 1914. i král Jugoslavije od 26. augusta 1921. vmro 9. sept. 1934 v Marseillu.

Jelena, žena bivšega srbskoga poslanika na Dunaju Gjeorgje Simiča.

Arsen, rojen 4. aprila 1859 v Temešvári, poročen z Auroro, knézinjov Demidovov di. S. Donato, razporočena 1896, vmrla 1905. Sin: princ Pavel rojen 15. aprila 1893 v Petrogradi.

Sunca i meseca potemnenje v 1935-tom leti.

V 1935. leti bode 5 sunca i 2 mëseca potemnënje, od šteri de se vu Srédnojeuropi samo prvo mësečno potemnënje vidilo z tála.

1.) Tálno sunčno potemnënje 5. januára, trpelo bô 8 minut i se bô vidilo samo na ednom málom táli juž. ledenoga morja.

2.) Célo mësečno potemnënje 19. januára. Začne se ob 16 vöri 4 minutaj, skonča se ob 17 vöri 31 minutaj. Vidilo se bô na severnom záhodi od Severneamerike, na tihom i na indijskom oceáni, v Austráliji, v Aziiji, v Europi i Afriki.

3.) Tálno sunčno potemnënje 3. februára. Začne se ob 15 vöri 30 minutaj, skonča se ob 19 vöri 1 minuti. Vidilo se bô vu Severnoj Ameriki, vözvévši severozáhodni tao, vu Srednjoj Ameriki, na juž. Grönlandi i na prikapčeni tálaž Tihoga i Atlantnoga oceána.

4.) Tálno sunčno potemnënje 30. junija. Začne se ob 19 vöri 34 minutaj, skonča se ob 22 vöri 25 minutaj. Vidilo se bô na Severnozáhodi i Sevri od Evrope, vu Severnoj Aziiji, na Grönlandi i na severnom ledenom morji.

5.) Célo mësečno potemnënje 16. julija. Začne se ob 5 vöri 9 minutaj, skonča se ob 6 vöri 50 min. Vidilo se bô na južnozáhodi od Evrope, v Afriki, vözvévši, severnozhodne tále na Atlantnom oceáni, vu Severnoj i Južnoj Ameriki i na zhodni tálaž Tihoga oceána.

6.) Tálno sunčno potemnënje 30. julija. Začne se ob 9 vöri 2 m., skonča se ob 11 vöri 30 min. Vidilo se bô na juž. ledenom morji.

7.) Obróčno sunčno potemnënje 25. dec. Začne se ob 16 vöri 42 min., skonča se ob 21 vöri 17 min. Vidilo se bô na južn. táli od južne Amerike, na južni krajinaž Tihoga i Atlantnoga Oceána, na Novomsélandi i na južnom ledenom morji.

PREDGOVOR.

Lübléni evangeličanski verebratje! Gda naš kalendari štirinájsetikrát püstimo na njegovo pôti, té predvsem pozdrávlamo vás, katerim je vu pretečeni létaj naš evangeličanski kalendari veren pôtni pajdáš-, dostakrát pomoč bio vu tom, naj pri vas moči evangelioma májo valánost. Vu tom nôvom leti rávnotak, kako vu prišestnosti tüdi dosta blagoslova bode ponüdjávao onim, kateri ga notrivzemejo vu svojo hižo.

Naš kalendari, vu svoji lépi pripovéstaj, žitka kèpaj, veršušaj, našega cèrkevnoga žitka fontošnéše zgodbe, naše cèrkvi zgodovino, naše vere vítézov blagoslovljeni žitek, vidme evangelioma dáva i s svojimi glásmi vse proteštante vküperprikapčüje enzdrügimi. Zevsém ščé včítiti, evangeliomski karakter osnávlati i razveseljávaje vedrnoga žitka prinesti.

Našoj evangeličanskoi cèrkvi edna velka môč je pošteni, čistí, zidajôči evangeličanski štamp. Ete štamp krepiti trbè, naj potom té krepí vsáko naše dobro dugovánje. Zátó naj nebode nikomi vseedno tó, ka kakši kalendari má, nego naj vsáki evangeličanec pomága ete evangeličanski kalendari razširjavati med poznánci svojimi.

Gledéč na težke pénezne razmere je cèna našega bogatoga zdržétka i z vnôgimi kèpmi ilustriranoga kalendarija samo 8 dinárov. Širitelom pa ešče 10% ov popüstka dámo.

Primte tak zdá tüdi z lübéznostjov, z prijaznivostjov naš kalendari, naj nájde notriidénje vu këm več evangeličanski hiž i naj spunjavle svojo blagoslovljeno siüžbo vu srdci, vu familiji i vu cèrkvil

Pucunci i M. Sobota, 1934. oktobra mëseca.

Flisár Jánoš

vp. vučitel, pomožni reditel.

Luthár Ádám

evang. dühovnik, glávni reditel.

Od regulov vrêmena.

Regule telko valájo,
Kelko blôdni na njé dájo.
Či nede tak, te de ovak,
Či de ovak, te neo etak.

Bôg te gléda doli z nèbe,
Ka on ščé; dene pred tébe.
Ravnanje on vu rôki má,
Ka smo vrêdni, tistó nam dá.

Človek nemre prebroditi,
Cíle njegve vözbroditi . . .
Neprevijdene so poti,
Po šteroj on vodi lüdi.

Delo, skrbnost, previdénje
Ino čedno prerazmênje.

Naj bô naše nakanênje,
Nê pa pred njega idênje.

Na brezpametno činênje,
Što zná na kakše znamenje?
Na blodnikov šatrüvanje
I norčekov modrüvanje:

Nika več nê trbè dati,
Témbole čedno delati;
Vu Bôgi se prav vüpati,
Z šoršom vrêlo bojüvati.

Nigdár nê vnemar vcagati,
Nego vsigdár krepko státi:
Tak vse mámo obládati
I sebé gor' obdržati. F.

Január má 31 dni, Sečén

Dèn	Proteštantski	Rim. kath.		Sunca		Mejsca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Tork	Novo leto	Novo leto		7 51	16 16	3 51	12 32
2	Srèda	Ábel	Jezuš		7 51	16 17	5 8	13 11
3	Četrtek	Enoch	Genoveva d.		7 51	16 18	6 21	14 5
4	Pétek	Izabela	Titus pk.		7 51	16 19	7 23	15 14
5	Sobota	Šimon	Telesf. mp. †		7 51	16 20	8 12	16 37
Evang. Mate 2. 1—10. Epist. Ezaiáš 60. 1—6.								
6	Nedela	Tri kr. d.	Tri kr. d.		7 50	16 21	8 49	18 4
7	Pondèlek	Izidor	Valentin		7 50	16 22	9 18	19 32
8	Tork	Erhard	Severinus		7 50	16 23	9 41	20 56
9	Srèda	Marcell	Julian m.		7 49	16 24	10 1	22 18
10	Četrtek	Melánia	Vilmoš		7 49	16 26	10 19	23 37
11	Pétek	Mathilda	Higin m. †		7 49	16 27	10 38	—
12	Sobota	Ernest	Ernest		7 48	16 28	11 0	0 55
Evang. Lukáč 2. 41—52. Epistola : Rim. 12. 1—5.								
13	Nedela	Po tri kr. 1	Po tri kr. 1		7 48	16 30	11 25	2 12
14	Pondèlek	Félix	Félix		7 47	16 31	11 55	3 26
15	Tork	Lóránt	Pavel		7 46	16 33	12 34	4 36
16	Srèda	Gustáv	Marcell p.		7 45	16 34	13 22	5 37
17	Četrtek	Antun	Antun		7 45	16 36	14 20	6 28
18	Pétek	Piroška	Piroška d.		7 44	16 37	15 23	7 9
19	Sobota	Šára	Marjeta †		7 43	16 38	16 31	7 41
Evang. Jánoš 2. 1—11. Epištola : Rim. 12. 6—16.								
20	Nedela	Po tri kr. 2	Po tri kr. 2		7 43	16 40	17 38	8 6
21	Pondèlek	Agneš	Agneš		7 42	16 41	18 45	8 25
22	Tork	Artur	Vincenc		7 41	16 43	19 51	8 43
23	Srèda	Zelma	Rajmund		7 40	16 45	20 57	8 58
24	Četrtek	Táde	Timót pk.		7 39	16 46	22 2	9 13
25	Pétek	Pavla obrn.	Pavla obrn.		7 38	16 48	23 9	9 28
26	Sobota	Vanda	Polikárp pk. †		7 37	16 49	—	9 46
Evang. Máte 8. 1—13. Epištola : Rim. 12. 17—21.								
27	Nedela	Po tri kr. 3	Po tri kr. 3		7 36	16 51	0 18	10 5
28	Pondèlek	Károl	Julian		7 34	16 53	1 31	10 30
29	Tork	Adél	S. sv. Franc		7 33	16 54	2 46	11 3
30	Srèda	Mártonka	Mártonka d.		7 32	16 56	3 57	11 47
31	Četrtek	Virgilia	N. sv. Peter		7 31	16 57	6 4	12 38

Vrejmena houd: Ete mèseć se začne z mrazom, šteri bô do 30-ga trpo, 31-ga vetrovno i mláčno.

Na konci mèseća je dèn 9 vôr 26 min. dúgi. Prirasték 1 vöro 1 m.

Regule vrejmena: Či se na Trikrátlovo strêhe snêg to-
pi, ali v kolotečnici snegá voda tečé
rodno leto bude.

Či je sunce na dén Vince,
Pune bodo peovni ce ;
Z-siljem pun škeden i párna,
K-Mihaly'vomi dobra brátva.
Na Pavlovo vrêmen čisto,
Nam káže obilno leto.

Či pa vetrno i zvirno,
Prinesti má pomor, bojno.
Či bô megla, de nezdravo,
Človeki, stvári škodlivo.
Či de pa snêžen i moker,
Bode krúh vžéti i dober.

K tebi pozdigávam, Gospodne, dúšo moja ! Bôg moj, vu tebi
se vûpam. (Žolt. 25, 1-2)

Vi, ki lûbite Gospodna, mête v návisti hûdôbo. (Žolt. 97, 10)

Ne zamúdi ponôviti naprêplačilo na Dúševni List!

JANUÁR

Mejseca premenjavanje :

5 ga ☀ ob 6 vôri 20 minut, 11-ga ☾ ob 21 vôri 55 minut, 19 ga
☾ ob 16 vôri 44 minut, 27-ga ☾ ob 20 vôri 59 minut

Kmeta ôpravece v-januári :

Vu dvorlšči : snêg i léd tá čistiti ; škéri popravek i rédjenje. — *Na njlvaj :* gnojá vožnja, skôrnatí snêg z svinjámi sklačiti dati, grmôvje, trnje trêbiti. — *V-štali :* štale vetrni i tople držati, jasli, kopanje čiste meti, božněšo i slabšo krmo polagati. — *Kûrečnjekov dveri, obloke, mostnice z slámov podmetati. — Pri sadovenom drevjl :* gosanic gnêzd preprávanje, za cepjé vêčic branjé, súho drevje vökopati, za sadjenje cepik jame kopati i za ceplenjé potrebno kojno se skrbeti. — *Vu kûnjskom ogradčeki :* prahšiti, gnoj podkapati, topli gréd rédjenje. — *V-gorlcaj :* gnojiti, kolje pripravlati, vino pretákati, lagve žveplati, naj nespisnivijo, peovnice tople držati i vôttri.

Február má 28 dni, Süšec

Dèn	Proteštantski	Rim. kath.		Sunca		Mejsca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Pètek	Ignac	Ignac		7 30 16 59	5 59 14 2	
2	Sobota	Karolina	Svečnica		7 29 17 1	6 42 15 27	
Evang. Máte 8. 23—27. Epišt. Rim. 13. 8—10.							
3	Nedela	Po tri kr. 4	Po tri kr. 4		7 28 17 3	7 15 16 57	
4	Pondèlek	Veronika	Veronika		7 26 17 4	7 41 18 25	
5	Tork	Ágota	Ágota d. m.		7 25 17 6	8 3 10 51	
6	Srèda	Dorothea	Dorothea d.		7 23 17 7	8 23 21 15	
7	Četrtek	Tivadar	Romuald		7 21 17 8	8 42 22 36	
8	Pètek	Aranka	Sv. Jánoš		7 20 17 10	9 4 23 56	
9	Sobota	Elvira	Ciril		7 18 17 11	9 28 — —	
Evang. Máte 13. 24—30. Epišt. Kol. 3. 12—17.							
10	Nedela	Po tri kr. 5	Po tri kr. 5		7 17 17 13	9 57 1 14	
11	Pondèlek	Efrosina	Dežó		7 16 17 15	10 34 2 26	
12	Tork	Ella	Ella		7 15 17 17	11 19 3 31	
13	Srèda	Kastor	Ric. sv. Kat.		7 13 17 18	12 13 4 26	
14	Četrtek	Bálint	Bálint		7 11 17 20	13 15 5 10	
15	Pètek	Faustin	Faust m. ††		7 9 17 21	14 21 5 44	
16	Sobota	Julija	Julija d. m. ††		7 8 17 23	15 28 6 10	
Evang. Máte 20. 1—16. Epištola : I. Kor. 9. 24—10. 1—5.							
17	Nedela	Septuages.	Septuag.		7 6 17 25	16 35 6 32	
18	Pondèlek	Žuzána	Flavian		7 4 17 26	17 42 6 50	
19	Tork	Gabriela	Konrád m.		7 2 17 28	18 47 7 6	
20	Srèda	Álmoš	Aladár		7 0 17 29	19 53 7 21	
21	Četrtek	Eleonora	Eleon. K.		6 59 17 31	20 57 7 37	
22	Pètek	Gerzon	Peter †		6 57 17 33	22 7 7 53	
23	Sobota	Aifréd	Dam. s. P.		6 55 17 34	23 17 8 12	
Evang. Lukáč 8 4—15 Epištola : II. Kor. 11. 19—12. 1—9.							
24	Nedela	Sexages.	Sexages.		6 53 17 36	— — 8 34	
25	Pondèlek	Viktor	Valpurga		6 51 17 37	0 30 9 3	
26	Tork	Aleksander	Marjeta		6 49 17 38	1 41 9 41	
27	Srèda	Ákoš	B. Báthor		6 48 17 40	2 48 10 32	
28	Četrtek	Elemér	Román		6 46 17 42	3 46 11 38	

Vrejmena houd : 1-2-ga obláčno i mláčno, 2-6 sněg, zatém velki mraz do konca

Na konci mēseoa je dèn 10 vör 56 min. dügi. Prirasték 1 vöra 27 m.

Regule vrejmena: Či na svečnico (2-ga) sunce sija i
lêpi topel dén je, teda za njim mrzli
dnèvi pridejo. Kem toplêši je sùhšec,
tém mrzlêši de máltráven i vüzem. Na svečnico medved vöpride z-
svoje lüknje (brloge) i okòli poglédne, či je lêpo vrêmen, nazáj se
povrné spát, či je pa mrzlo vrêmen, vönê ostáne.

Či je na Majkešovo mrzlo (24), te de ešče 40 dni mrzlo. Zató:

Či nájde léd, spotere ga,

Či nenájde, rêdo de ga.

Nišče nás sebi ne živé . . . (Riml. 14, 7-9)

Gde je kinč vaš, tam je i srce vaše. (Mat. 6, 21.)

„Zemelski človek se z malim zadovolí, či nehodi želenji svoj-
mi po voli.“

FEBRUÁR

Mejseca premenjávanje :

3 ga ☉ ob 5 vöri 27 minut, 10 ga ☽ ob 10 vöri 25 minut, 18 ga ☿
12 vöri 17 minut, 26 ga ☾ ob 11 vöri 14 minut.

V-Februári :

Silje premêšati, semensko zrnje čistiti, ž njiv snegá vodô doli püst-
šati, slabo sêtvo z žveplenim ammoniakom gnojiti, od srena pozdig-
njeno sêtvo zvalékati, trávnike čistiti, vlážití, -- oves, ječmen, grôko,
léčo, grahšcič sêjati. — *V-štál* : bôgšo krmo polagati, obilno nasti-
lati. *Sadovenoga drevja* stéblovje čistiti, sùhe vêke odstrániti, gnojiti. V
kúnjskom ogradčeki : v tople gredé sêjati ; na slobodnom grahšič,
mrkvečno, petriša, šalátno semen, mak sêjati, lük, česnek, íoško,
sprotolêšnji kel saditi.

Márc má 31 dní, Máli tráven

Dèn	Proteštantski	Rim. kath.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Pétek	Albin	Albin †		6 44 17 43	4 33	12 56
2	Sobota	Lujza	Simplic. ††		6 42 17 44	5 10	14 21
Evang. Lukáč 18. 31—43. Epištola. I. Kor. 13. 1—10.							
3	Nedela	Quinquag.	Quinquag.		6 40 17 46	5 40	15 48
4	Pondèlek	Kornel	Kunigunda		6 38 17 47	6 3	17 16
5	Tork	Fašenek	Fašenek		6 36 17 49	6 24	18 42
6	Srèda	Gottlieb	Pepelnica ††		6 34 17 51	6 45	20 6
7	Četrtek	Tomáš	A. sv. T. ††		6 32 17 52	7 6	21 30
8	Pétek	Zoltán	B. Jánoš ††		6 30 17 54	7 29	22 51
9	Sobota	Franciška	40 mant. ††		6 28 17 56	7 57	—
Evang. Máte 4, 1—11. Epištola II. Kor. 6. 1—10.							
10	Nedela	Postna 1	Invocavit		6 26 17 57	8 32	0 9
11	Pondèlek	Roza	Heraklius ††		6 24 17 59	9 15	1 20
12	Tork	Gregor	Gregor p. ††		6 22 18 0	10 7	2 19
13	Srèda	Kristián	Kánt. Er. ††		6 20 18 2	11 7	3 7
14	Četrtek	Mathild	Mathild ††		6 18 18 3	12 12	3 45
15	Pétek	Krištof	Longin. m. ††		6 16 18 5	13 19	4 14
16	Sobota	Henriette	Geréb p. ††		6 13 18 6	14 26	4 37
Evang. Máte 15. 21—28. Epištola I. Thess. 4. 1—7.							
17	Nedela	Postna 2.	Reminisc.		6 11 18 8	15 32	4 57
18	Pondèlek	Anselm	Eduárd ††		6 9 18 9	16 38	5 13
19	Tork	Józef	Józef ††		6 7 18 11	17 43	5 29
20	Srèda	Ruprecht	Nicetas ††		6 5 18 12	18 49	5 45
21	Četrtek	Benedek	Benedek ††		6 3 18 14	19 58	6 1
22	Pétek	Oktávián	Oktavian ††		6 1 18 15	21 8	6 18
23	Sobota	Eberhard	Bol. d M ††		5 59 18 17	22 19	6 40
Evang. Luk. 11. 14—28. Epištola : Efez 5. 1—9.							
24	Nedela	Postna 3.	Okoli.		5 57 18 18	23 31	7 7
25	Pondèlek	Maria	Ceplena M.		5 55 18 20	—	7 42
26	Tork	Manó	Manó ††		5 53 18 21	0 38	8 28
27	Srèda	Hajnalka	D. Jánoš ††		5 51 18 23	1 38	9 28
28	Četrtek	Gedeon	Guntram ††		5 49 18 24	2 28	10 38
29	Pétek	Eustasius	Cyryl ††		5 47 18 25	3 7	11 58
30	Sobota	Guido	Quisinus ††		5 45 18 26	3 38	13 21
Evang. Jan. 6. 1—15. Epišt. Rim. 5. 1—11.							
31	Nedela	Postna 4.	Lätare		5 43 18 28	4 4	14 45

Vrejmena houd : 1—6 mrzlo, 7—9 vlažno, 13—15 deždž, 18—20 olovni deždž, 22 topeo deždž, 26-ga se goriščisti i bude lépo toplo, 31-ga znovič hladno.
Na konci mēseca je dèn 12 vör 45 min. dúgi. Prirasték 1 vöra 46 m.

Regule vrejmena : Máloga trávná snég je škodlivi sejanji. Ešče i te škodi, či ga samo v-žakli neséjo prék po njivaj. Či je máli tráven súh, vélki pa moker i risálšček hladen : obilna žétva i brátva bode. Kelko meglé bode v etom mèseci, telko plohé pride v-leti ; kelko rosé pred vüzmom, telko sláne po vüzmi.

Či je Gregor čistj, vedrni, Šándor, Jóžef pa Benedek,
Marz, vöter, snég de gedrni, Na klin vésita köpenjek.

Dolidénte láž i gúčte istino. (Efez. 4, 25.)

Hüdoga kâ trpi što med vami? Naj moli. Dobre vôle je što ?
Naj popéva. (Jakab 5, 13)

Či pa što Dühá Kristušovoga nema ; té je nej njegov. (Riml. 8, 9.)

MÁRC

Mejseca premenjavanje :

5-ga ☉ ob 3 vöri 40 minut, 12-ga ☽ ob 1 vöri 30 minut, 20-ga ☿
ob 6 vöri 31 minut, 27-ga ☾ ob 21 vöri 51 minut.

V-márcluši :

Oránje, práhšenje, prahe, sétve, trávnike vláčiti i poravnati. — *Préžnoj máhrl* dobro dvoriti ; vötrenje, kobile púščati, svinjé prôti ognjoperi vcepiti dati. Kokvače nasájati i obravnávati. — *Cepike* saditi, obrezávati, cepiti, okápati, pečjé sējati. — *Tople gredé* odprávlati, vötrti ; *gredé* réditi : petreželem, mrkevčno, erdéče repe, mēsečne retkvi semen sejati. — *Trstje* odkriti, rezati, z koljom obravnati, mládo trstje saditi, grôbati ; bēlo vino obdrügim, erdéče obrpvim pretočiti.

April má 30 dní, Veliki traven

Dněvi	Proteštantshi	Rim. kath.		Sunca		Mejseca			
				zhod	záhod	zhod	záhod		
1	Pondělek	Tivadar	Hugo	††	☾	5 41	18 29	4 25	16 9
2	Tork	Amália	Franc	††	☾	5 39	18 31	4 45	17 33
3	Srěda	Dárius	Richard	††	☾	5 37	18 32	5 6	18 57
4	Četrtek	Izidor	Izidor	††	☾	5 35	18 34	5 29	20 21
5	Pětek	Vincenc	Vincenc	††	☾	5 33	18 35	5 55	21 43
6	Sobota	Coelestin	S'xtus	††	☾	5 31	18 37	6 27	22 59
Evang. Jánoš 8. 46—59. Epištola: Žid 9. 11—15.									
7	Nedela	Postna 5.	Judica	☾	☾	5 29	18 38	7 8	— —
8	Pondělek	Apollonia	Dionisius	††	☾	5 27	18 40	7 57	0 6
9	Tork	Erhard	Konrád	††	☾	5 24	18 41	8 56	1 0
10	Srěda	Dániel	Ezekiel	††	☾	5 22	18 43	10 0	1 42
11	Četrtek	Leo	Leo p.	††	☾	5 20	18 44	11 8	2 15
12	Pětek	Gyula	Gyula	††	☾	5 18	18 46	12 15	2 40
13	Sobota	Justin	Hermeneg	††	☾	5 16	18 47	13 21	3 1
Evang. Máte 21. 1—9. Epištola: Filip. 2. 5—11.									
14	Nedela	Cvetna n.	Cvetna n.	☾	☾	5 14	18 49	14 27	3 19
15	Pondělek	Olympia	Anastazia	††	☾	5 12	18 50	15 32	3 35
16	Tork	Lambert	B. Jožef	††	☾	5 11	18 52	16 38	3 51
17	Srěda	Režö	Anicit p.	††	☾	5 9	18 53	17 46	4 7
18	Četrtek	Ilona	Vel. četrtek	☾	☾	5 7	18 54	18 55	4 25
19	Pětek	Vel. pětek	Vel. pětek	☾	☾	5 5	18 55	20 8	4 45
20	Sobota	Tivadar	Vel. sobota	☾	☾	5 3	18 57	21 20	5 11
Evang. Márk 16. 1—8. Epištola: I. Kor. 5. 6—8.									
21	Nedela	Vüzem	Vüzem	☾	☾	5 1	18 58	22 30	5 44
22	Pondělek	Vüzemski p	Vüzemski p	☾	☾	4 59	18 59	23 32	6 27
23	Tork	Béla	Béla	☾	☾	4 57	19 1	— —	7 33
24	Srěda	Gyüri	Gjüri m.	☾	☾	4 55	19 3	0 25	8 30
25	Četrtek	Márk	Márk ev.	☾	☾	4 53	19 4	1 7	9 46
26	Pětek	Ervin	Kilit i M.	†	☾	4 52	19 6	1 39	11 6
27	Sobota	Anastas	Peregrin	☾	☾	4 50	19 7	2 5	12 27
Evang. Jánoš 20. 19—31. Epištola: I. Ján. 5. 4—10.									
28	Nedela	Po vüzmi 1	Quasim.	☾	☾	4 48	19 8	2 28	13 48
29	Pondělek	Sibilla	Peter	☾	☾	4 46	19 10	2 49	15 9
30	Tork	Katarina	Sian. Katar.	☾	☾	4 44	19 11	3 9	16 31

Vrejmena houd: Notri do 14-ga mrzlo i süho, 16 i 17 preveč mrzlo; od 25-ga do konca toplo; 28-ga grmlanca, bliskanca, deždž.

Na konci mēseca je dēn 14 vör 25 min. dúgi. Prirasték 1 vōra 39 m.

Za sprotoletje — „TIVAR“ ogrtáči

Máj má 31 dni, Risálšček

Dnèvi	Proteštantski	Rim. kath.		Sunca		Mejsca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Srèda	Filip i Jak.	Filip i Jak.		4 43	19 12	3 30	17 53
2	Četrtek	Žigmond	Athanáz pk.		4 41	19 13	3 54	19 25
3	Pétek	Irma	Sv. Józef †		4 38	19 14	4 23	20 34
4	Sobota	Flórián	Flórián m.		4 38	19 16	5 0	21 47
Evang. Jánoš 10. 12—16. Epištola : I. Peter 2. 21—25.								
5	Nedela	Po vüzmi 2.	Misericord		4 36	19 17	5 46	22 47
6	Pondèlek	D trich	Jánoš		4 34	19 18	6 42	23 35
7	Tork	Gottfrid	Gizella		4 33	19 20	7 46	—
8	Srèda	Gizella	Mihel arch.		4 31	19 21	8 53	0 12
9	Četrtek	Jób	Gregor p.		4 30	19 23	10 1	0 41
10	Pétek	Viktor	Izidor †		4 28	19 24	11 8	1 4
11	Sobota	Adalbert	Adalbert		4 27	19 26	12 14	1 22
Evang. Jánoš 16. 16—23. Epištola : I. Peter 2. 11—20.								
12	Nedela	Po vüz. 3.	Jubilate		4 25	19 27	13 19	1 40
13	Pondèlek	Servac	Servac		4 24	19 29	14 25	1 56
14	Tork	Bonifac	Bonifac		4 23	19 30	15 31	2 12
15	Srèda	Žofia	Dela Salle		4 21	19 31	16 40	2 28
16	Četrtek	Mozes	N. sv. Jánoš		4 20	19 32	17 51	2 47
17	Pétek	Paškal	Paškal m. †		4 19	19 34	19 5	3 11
18	Sobota	Erik	Venauc m.		4 17	19 35	20 17	3 43
Evang. Jánoš 16. 5—15. Epištola : Jak. 1. 16—21.								
19	Nedela	Po vüz. 4.	Kantate		4 16	19 36	21 23	4 23
20	Pondèlek	Anastaz	Bernát		4 15	19 38	22 20	5 16
21	Tork	Felix	Felix		4 14	19 39	23 6	6 21
22	Srèda	Ilona	Julija		4 13	19 40	23 41	7 36
23	Četrtek	Dežó	Dežó		4 12	19 41	—	8 56
24	Pétek	Ester	Johanna †		4 11	19 43	0 9	10 17
25	Sobota	Orbán	Orbán		4 10	19 44	0 33	11 37
Evang. Jánoš 16. 23—30. Epištola : Jakub 1. 22—27.								
26	Nedela	Po vüz. 5.	Rogate		4 9	19 45	0 53	12 5c
27	Pondèlek	Lucián	Jánoš		4 8	19 46	1 13	14 15
28	Tork	Vilmoš	Vilmoš		4 7	19 47	1 33	15 34
29	Srèda	Maxim.	Maxim.		4 6	19 48	1 55	16 54
30	Četrtek	Krist. Vnè.	Krist. Vnè.		4 6	19 49	2 22	18 13
31	Pétek	Petronella	Angella		4 5	19 50	2 55	19 27

Vrèmena hõd : Od 1—6. lèpo i toplo, zatèm tri dni vetrovno, potom páli do 18. lèpo i sũho, tak ka za volo sũhoče bodo vsi nárasí trpeli, 28. i 29. topeo žiroven deždž, konec lèpi.

Na konci mèsca je dèn 15 vör 45 min. dúgi. Prirasték 1 vöra 16 min.

Regule vrejmena: Či je na Filipovo hladno i vlažno: srédnji pôv čakajmo; či je toplo i čisto, teda obilnêšega. Či je na Križavo čisto vrêmen, je na hasek, či pa deždževno, je na kvár. Risálske nedele deždž je hasnoviti. Na Vrbanovo (25) či je čisto vrêmen — bode sladko vino, či je pa deždževno — de kisilo. Pongrácov deždž je njivam dober, ali goricam škodlivi. Či je Risálsček premo-ker, Ivánsček de súhi.

Radújem se vu govoréči meni: pojdmó vu hižo Gospodnovo.
(Žolt. 122, 1.)

Pozábi velka bantúvanja, ali má'a dobročinenja nigdár! (Konfuc'us.)
Vsa záto, šterakoli ščéte, naj vam včinižo ljudjé, tak i vi činte njim. Ár je eta právda i prorocke. (Mát. 7, 12)

MÁJUŠ

Mejseca premenjávanje:

2-ga ☉ ob 22 vóri 36 minut, 10 ga ☽ ob 12 vóri 54 minut, 18 ga ☿ ob 10 vóri 57 minut, 25-ga ☾ ob 10 vóri 44 minut.

V-májuši:

Práhšenje, setvéo vláčenje, pšenično sêtvo obžeti; lucerno, detelco kositi; čalamádo, proso, bér sêjati. — Na zeléno poláganje paziti trbê, prasce ostaviti. Svinjê obravnávati, naj májo priliko za kališanje i dobijo zadosta zeléne krme i zdravo vodô za pitvino. Žrebeta, teoci se vsáki dên na sprehodjenje gonijo. Lôšo máhro vöpodkrmiti. Petrotnino čisto držati, máhro z-zelénov krmov krmíti. — Kúnjske ográdčke pleti, okápati, polévati. — V-goricaj prázna mêsta zasájati, zeléno ceplenjé; šprickanje.

Ženski „TIVAR“ ogrtači od Din 190.—

Juni má 30 dní, Ivanšček

Dnevi	Proteštantski	Rim. kath.		Sunca		Mejsca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Sobota	Nikodemus	Pamfil		4 5	19 51	3 37	20 33
Evang. Jánoš 15. 26. 16. 1—4. Epištola: I. Peter 4. 7—11.								
2	Nedela	Po vüzmi 6	Exadi		4 4	19 52	4 29	21 26
3	Pondělek	Erasmus	Klotild		4 3	19 53	5 30	22 8
4	Tork	Kerėnj	Quirin		4 3	19 54	6 36	22 40
5	Srěda	Bonifác	Bonifác pk.		4 2	19 55	7 45	23 6
6	Četrtek	Norbert	Norbert pk.		4 2	19 56	8 53	23 27
7	Pětek	Lukrėtia	Lukrėtia †		4 1	19 56	10 0	23 44
8	Sobota	Medárd	Medárd		4 1	19 57	11 6	—
Evang. Jánoš 14. 23—31 Epištola: Dján. 2. 1—13.								
9	Nedela	Risáli	Risáli		4 0	19 58	12 10	0 0
10	Pondělek	Ris. pond.	Ris. pond.		4 0	19 59	13 16	0 16
11	Tork	Barnabáš	Barnabáš		4 0	20 0	14 23	0 32
12	Srěda	Klaudius	Kánt.		4 0	20 0	15 32	0 50
13	Četrtek	Tobiáš	Pád. sv. Ant.		4 0	20 1	16 45	1 12
14	Pětek	Vazul	Vazul		3 59	20 1	17 48	1 40
15	Sobota	Vid	Vid		3 59	20 2	19 8	2 16
Evang. Jánoš 3. 1—15. Epištola: Rim. 11. 33—36.								
16	Nedela	Sv. troj.	Sv. troj. 1		3 59	20 2	20 10	3 4
17	Pondělek	Volkmaz	Adolf		3 59	20 3	21 1	4 5
18	Tork	Arnold	Efrém		3 59	20 3	21 41	5 19
19	Srěda	Gjáfáš	Gjáfáš		3 59	20 3	22 12	6 39
20	Četrtek	Ráfael	Tejlovo		3 59	20 4	22 38	8 3
21	Pětek	Alajoš	G. sv. Alojz		3 59	20 4	22 59	9 25
22	Sobota	Ákoš	Paulina		3 59	20 4	23 19	10 45
Evang. Lukáč 16. 19—31. Epištola: I. Ján. 4. 16—21.								
23	Nedela	Po sv. tr. 1	Sv. troj. 2		3 59	20 4	23 38	12 5
24	Pondělek	Iván	Iván		3 59	20 4	—	13 23
25	Tork	Vilmoš	Vilmoš		3 59	20 4	0 0	14 42
26	Srěda	Jeremiáš	Vigil		4 0	20 4	0 25	15 59
27	Četrtek	Lásló	Lásló		4 0	20 4	0 55	17 14
28	Pětek	Ince	Ince		4 1	20 4	1 33	18 22
29	Sobota	Peter i Pavel	Peter i Pav.		4 1	20 4	2 20	19 20
Evang. Lukáč 14. 16—24. Epištola: I. Ján. 3. 13—18.								
30	Nedela	Po sv. tr. 2	Sv. troj. 3		4 2	20 4	3 17	20 5

Vrejmena houd: Od 1—8 lepo, 9. i 10. potrpěči deždž, zatém oblačno do 13, potom páli lepo vremen bô, šteró de do konca trpelo.
Na konci meseca je dén 16 vör 2 min. dăgi. Prirasték 16 minut.

Juli mà 31 dní, Jakobešček

Dèn	Proteštantski	Rim. kath.		Sunca		Mejseca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Pondêtek	Theofil	Theofil		4 2	20 4	4 21	20 41
2	Tork	Ottokár	Srp. B. D. M.		4 3	20 4	5 30	20 8
3	Srêda	Kornél	Heliodor		4 4	20 4	6 38	21 32
4	Četrtek	Ulrik	Ulrik pk.		4 4	20 3	7 46	21 49
5	Pêtek	Charlotte	Cyril i Met.		4 5	20 3	8 52	22 5
6	Sobota	Ežaiáš	Sv. Antun		4 6	20 3	9 57	22 21
Evang. Lukáč 15. 1—10. Epištola : I. Peter 5. 6—11.								
7	Nedela	Po sv. tr. 3.	Sv. tr. 4 n.		4 6	20 2	11 22	37
8	Pondêtek	Kil'án	Kil'án		4 7	20 2	12 8	22 54
9	Tork	Lukrécia	Veronika d.		4 8	20 1	13 15	23 14
10	Srêda	Amália	Amália		4 9	20 0	14 25	23 38
11	Četrtek	Lili	I. Pius p.		4 10	20 0	15 37	—
12	Pêtek	Izabella	G. sv. Ján. †		4 11	19 59	16 47	0 10
13	Sobota	Margit	Margit		4 10	19 58	17 53	0 51
Evang. Lukáč 6. 36—42. Epištola : Rim. 8. 18—23.								
14	Nedela	Po sv. tr. 4.	Sv. tr. 5 n.		4 13	19 58	18 51	1 46
15	Pondêtek	Razli. Apost.	Razh. Apost.		4 14	19 57	19 36	2 54
16	Tork	Ruth	Karmel B. M.		4 15	19 56	20 11	4 14
17	Srêda	Elek	Elek		4 16	19 56	20 40	5 39
18	Četrtek	Friderik	Kamill		4 17	19 55	21 3	7 4
19	Pêtek	Emilia	Aurelia †		4 18	19 54	21 24	8 28
20	Sobota	Eliáš	Eliáš		4 19	19 53	21 45	9 50
Evang. Lukáč 5. 1—11. Epištola : I. Peter 3. 8—15								
21	Nedela	Po sv. tr. 5.	Sv. tr. 6 n.		4 21	19 52	22 5	11 11
22	Pondêtek	Magdalena	Mária Magd.		4 22	19 51	22 29	12 31
23	Tork	Lenke	Apollin m.		4 23	19 50	22 57	13 49
24	Srêda	Kristina	Kristina		4 24	19 49	23 32	15 5
25	Četrtek	Jakub	Jakub ap.		4 25	19 48	—	16 15
26	Pêtek	Anna	Anna †		4 27	19 47	0 16	17 15
27	Sobota	Martha	Pantaleon		4 28	19 45	1 10	18 4
Evang. Máte 5. 20—26 Epištola : Rim. 6. 3—11.								
28	Nedela	Po sv. tr. 6.	Sv. tr. 7. n.		4 29	19 44	2 11	18 41
29	Pondêtek	Beatritt	Mártha		4 30	19 42	3 18	19 11
30	Tork	Judith	Judith		4 31	19 41	4 27	19 35
31	Srêda	Oskár	Ignác Loyol		4 32	19 40	5 34	19 55

Vrêmena hêd. Od 1. do 4. velka hica, od 5. do 19. deždževno, zatêm dobro vrêmen.

Na konci mejseca je dên 15 vôr 8 min. dúgi. Pomênšanje 54 min.

Regule vrejmena: Či na Srpno Marjo deždžl, de dugo, 40 dni deždžilo. Či je Margye dén vedrni — dobro, či je deždževen: škodlivo znamenüje.

*Margya se oblákov bojl,
Grmlanca, deždž se jl mrzl.*

Či je Jakoba nôč (25) vedrna: obilnost de v-ogradčekaj, či je pa deždževna: na kvár de orěhom i lešnjekom. — Či mravlé velke mravlinjeke nanosijo: trdo zimo čakajmo. — Jakobeščka 20 ga je Eliáš, od šteroga pripovédka pravi, ka se je na žerjavi kôlaj pelao v-nébo. On rêtkogda zná za svoj dén i či zvê za njega, ka gda spádne, veliko grmlanco, bliskanje, slápov vdérjanje, točô narédi vu sreditosti. Sreča ka malogda zvê za njega. Tô pravi od njega pripovédka.

Ne bode zamán delo vaše vu Gospodni. (I. Kor. 15, 58.)
Či što nešče delati, naj ni ne jê. (II. Thess. 3, 10.)
Stvárstvo je brez molitvi živetí. (Balzac.)

JULI

Mejseca premenjavanje:

8 ga ☉ ob 23. vóri 28 min., 16 ga ☽ ob 6 vóri 0 min., 22 ga ☾ ob 20 vóri 42 min., 30 ga ☿ ob 10 vóri 32 min.

Kmeta ôpravice v-julluši:

Granár, nasipárníc vrédvzétje. — Žétva; práhšenje; hajdino i rêpno sêjati. Konje kôpati dati. Prasic púšćanje k-jesénskomi kotenji. — Živázen po strnjišči pásti. Belice za zimô stráni dêvati. — Sád pobêrati; črvivi sád polagati; pune vêke podlagati. Vlomlene vêke z-kalamázom omazati. — V-ogradčeki: okâpati, pleti, polêvati. Za semen ôgorčno bilje vöprebrati. Trsje pleti, čistiti, vrihke vkrâ rezati, obtrétjim kopati. Vu velikoj hici lagve šprickati.

Augustuš mà 31 dní, Měšnjek

Dněvi	Proteštantski	Rim. kath.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Četrtek	Ver. Peter	Ver. sv. Pet.		4 33 19 38	6 41 20 12	
2	Pětek	Lehel	L. sv. Alfonz		4 35 19 37	7 46 20 28	
3	Sobota	Hermina	Štefan		4 36 19 36	8 51 20 44	
Evang. Márk. 8. 1—9. Epištola : Rim. 6. 19—23.							
4	Nedela	Po sv. tr. 7.	Sv. tr. 8. n.		4 37 19 34	9 55 21 0	
5	Pondělek	Osvald	Mária		4 39 19 33	11 1 21 19	
6	Tork	Berta	Preob. I. Jez.		4 40 19 31	12 9 21 41	
7	Srěda	Ibolja	Kajetán		4 41 19 29	13 18 22 8	
8	Četrtek	Lásló	Cirjāk m.		4 43 19 28	14 28 22 44	
9	Pětek	Emöd	V. Jānoš		4 44 19 27	15 35 23 36	
10	Sobota	Lörinc	Lörinc		4 46 19 26	16 36 — —	
Evang. Máte 7. 15—23. Epištola : Rim. 8. 12—17.							
11	Nedela	Po sv. tr. 8.	Sv. tr. 9. n.		4 47 19 24	17 26 0 31	
12	Pondělek	Klára	Klára		4 49 19 22	18 6 1 45	
13	Tork	Kassián	Kassián		4 51 19 20	18 38 3 7	
14	Srěda	Öžéb	Öžéb		4 52 19 18	19 4 4 33	
15	Četrtek	Márija	Vel. meša		4 53 19 17	19 27 6 0	
16	Pětek	Rokuš	Rokus †		4 54 19 15	19 48 7 25	
17	Sobota	Anasáz	Jácint m.		4 55 19 13	20 10 8 49	
Evang. Lukáč 16. 1—9. Epištola : I. Kor. 10. 6—13.							
18	Nedela	Po sv. tr. 9.	Sv. tr. 10 n.		4 57 19 11	20 33 10 12	
19	Pondělek	Lajoš	Lajoš		4 58 19 9	21 1 11 34	
20	Tork	Štefan	Štefan		4 59 19 7	21 34 12 53	
21	Srěda	Šamuel	Ch. sv. Franc		5 1 19 6	22 15 14 6	
22	Četrtek	Timoth	Timoth m.		5 2 19 4	23 6 15 9	
23	Pětek	Farkaš	Beo. sv. Filip		5 4 19 2	— — 16 2	
24	Sobota	Bertalan	Bertalan		5 5 19 0	0 4 16 43	
Evang. Lukáč 19. 41—48. Epištola : I. Kor. 10. 6—13.							
25	Nedela	Po sv. tr. 10.	Sv. tr. 11. n.		5 7 18 58	1 9 17 15	
26	Pondělek	Zephir	Zephir		5 8 18 56	2 17 17 41	
27	Tork	Gebhard	Gebhard		5 9 18 54	3 25 18 2	
28	Srěda	Ágošton	Ágošton		5 11 18 52	4 31 18 20	
29	Četrtek	Ernö	Sv. Ivana gl.		5 12 18 50	5 37 18 36	
30	Pětek	Rozália	Rozália d. †		5 14 18 48	6 41 18 52	
31	Sobota	Erika	Rajmund		5 15 18 46	7 46 19 7	

Vrejmena houd : 1. i 2. velka vročina, od 3. do 19. deždževno, 29-ga lěpo, potom nestálno do konca.

Na konci měseca je dén 13 vör 31 min. dúgi. Poměšanje 1 vöro 34 m.

Regule vrejmena: Či je na Lovrencovo (1) lèpo vrèmen, dobro vino i lèpa jesèn bude. Kakše vrèmen je na Bertalanovo (24), takše de celo jesèn. Ivan (Jánoš) krstitela odglávlenja dèn (29) či je trnok deždževni, je na škodo ogradčekom.

Delajte, nè samo za jèstvino, štera prède; nego za jèstvino, štera ostáne na žitek vekivečni. (Jan. 6, 27)

Podpérajte z naturáliami i z pènezmi „Diački Dom.“ — Čtite „Düševni List“ ! Správlajte njemi nôve napreplačnike !

Blaženi so oni, ki so čistoga srdcá, ár oni bodo Bogà vidili.

(Mát. 5, 8)

AUGUSTUŠ

Mejseca premenjávanje :

7-ga ☉ ob 14 vòri 23 minut, 14 ga ☽ ob 13 vòri 44 minut, 21-ga ☾ ob 4 vòri 17 minut, 29 ga ☿ ob 2 vòri 0 minut.

V-augustuš :

Plüg, bráno, sèjanja mašin popraviti. Kopé voziti, mlatidev; repcije i za poláganje žito sèjati. — Mühè z štale vöpreprávlati z-okmičenjem i vötrenjem. V-štali dižéčo márho večkrát vöpústiti. Na slèpo óčenje; létasnjega sáda pečjé pobéranje. — Seménja správlanje. Šaláte, kel i répnoga semena sèjanje. Zelja osipávanje, goric kopanje.

September má 31 dní, Mihálšček

Dën	Proteštantski	Rim. kath.		Sunca		Mejseca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
Evang. Lukáč 18. 9—14. Epištola I. Kor. 15. 1—10.								
1	Nedela	Po sv. tr. 11	Sv. tr. 12 n.		5 16	18 44	8 51	19 25
2	Pondélek	Abšalon	Štefan		5 18	18 42	9 58	19 46
3	Tork	Mansuet	Mansvet pk.		5 19	18 40	11 5	20 11
4	Srêda	Rozália	V. sv. Rozál.		5 20	18 38	12 14	20 42
5	Četrtek	Viktor	Just. sv. Lör.		5 21	18 36	13 21	21 23
6	Pétek	Zakariáš	Ida †		5 23	18 34	14 22	22 17
7	Sobota	Regina	Regina		5 24	18 32	15 15	23 22
Evang. Márk 7. 31—37. Epištola: II. Kor. 3. 4—9.								
8	Nedela	Po sv. tr. 12	Sv. tr. 13 n.		5 25	18 30	15 59	—
9	Pondélek	Gorgon	Gorgon		5 27	18 28	16 34	0 38
10	Tork	Erik	Mikloš		5 28	18 25	17 2	2 1
11	Srêda	Theodora	Prot. i Jác.		5 29	18 23	17 27	3 26
12	Četrtek	Guido	Márija		5 30	18 21	17 49	4 52
13	Pétek	Ludovika	Notburq. d †		5 32	18 19	18 11	6 18
14	Sobota	Serenka	Sv. Križa g.		5 33	18 17	18 34	7 43
Evang. Lukáč 10. 23—37. Epištola: Gal. 3. 15—22.								
15	Nedela	Po sv. tr. 13	Sv. tr. 14 n.		5 34	18 15	19 1	9 8
16	Pondélek	Eufemia	Ludmilla		5 36	18 13	19 33	10 31
17	Tork	Ludmilla	Sv. Franza r.		5 37	18 11	20 12	11 49
18	Srêda	Titus	Kánt. sv. Jož.		5 39	18 9	21 1	12 59
19	Četrtek	Sidonia	Januáriuš		5 40	18 7	21 58	13 57
20	Pétek	Friderika	Enstak †		5 41	18 5	23 2	14 42
21	Sobota	Máte	Máte ev.		5 43	18 3	—	15 17
Evang. Lukáč 17. 11—19. Epištola: Gal. 5. 16—24.								
22	Nedela	Po sv. tr. 14	Sv. tr. 15 n:		5 44	18 1	0 9	15 45
23	Pondélek	Thekla	Thekla		5 46	17 59	1 16	16 7
24	Tork	Gellért	Rupert		5 47	17 56	2 23	16 26
25	Srêda	Kleofáš	Kleofáš		5 49	17 54	3 28	16 43
26	Četrtek	Justina	Cyprián		5 50	17 52	4 33	16 59
27	Pétek	Adalbert	Kor. i Dam.		5 51	17 50	5 37	17 15
28	Sobota	Vencel	Vencel		5 53	17 48	6 43	17 33
Evang. Máte 6. 24—34. Epištola: Gal. 5. 25—6. 1—10.								
29	Nedela	Po sv. tr. 15	Sv. tr. 16 n.		5 54	17 46	7 49	17 53
30	Pondélek	Jeromoš	Jeromoš		5 56	17 44	8 56	18 16

Vrejmena hód: Od 1. do 4. lejpo, potom grmlanca i močna ploha, zatém páli dobro vremen do 20-ga, od tegamao deždž i nestálno vremen notri do 30-ga.

Na konci mejseca je dën 11 vör 48 min. dugi. Poménšanje 1 v. 40 m.

Oktober má 31 dní, Svestvinšček

Dèn	Proteštantski	Rim. kath.		Sunca		Mejsca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Tork	Malvin	Remig pk.	☀	5 57	17 42	10 4 18 46
2	Srêda	Petra	Angel var.	☀	5 59	17 40	11 11 19 23
3	Četrtek	Kandid	L. sv. Terez	☀	6 0	17 38	12 13 20 11
4	Pétek	Franz	Franz Sev. †	☀	6 2	17 36	13 8 21 11
5	Sobota	Aurel	Placid m.	☀	6 3	17 34	13 54 22 21
Evang. Lukáč 7. 11—17. Epištola : Efez. 3. 13—21.							
6	Nedela	Po sv. tr. 16	Sv. tr. 10 n	☀	6 4	17 32	14 31 23 37
7	Pondélek	Amalia	Čista	☀	6 5	17 30	15 1 — —
8	Tork	Etelka	Etelka	☀	6 7	17 28	15 26 0 58
9	Srêda	Déneš	Déneš pk.	☀	6 8	17 26	15 49 2 21
10	Četrtek	Gedeon	Borg. Franz	☀	6 10	17 24	16 11 3 45
11	Pétek	Brigitta	Placida †	☀	6 11	17 22	16 33 5 9
12	Sobota	Maximilian	Maksimian	☀	6 13	17 20	16 58 6 35
Evang. Lukáč 14. 1—11. Epištola : Efez. 4. 1—6.							
13	Nedela	Po sv. tr. 17	Sv. tr. 18 n.	☀	6 14	17 18	17 29 8 0
14	Pondélek	Kalist	Kalist	☀	6 16	17 16	18 6 9 22
15	Tork	Terezija	Terezija d.	☀	6 17	17 14	18 52 10 39
16	Srêda	Gál	Gál apát	☀	6 19	17 12	19 47 11 44
17	Četrtek	Hedvig	Hedvig	☀	6 20	17 10	20 50 12 36
18	Pétek	Lukáč	Lukáč ev. †	☀	6 22	17 8	21 58 13 16
19	Sobota	Ferdinánd	Aik. Peter	☀	6 23	17 6	23 6 13 47
Evang. Máte. 22. 34—46 Epištola : I. Kor. 1. 4—9.							
20	Nedela	Po sv. tr. 18	Sv. tr. 19 n.	☀	6 25	17 4	— 11 11
21	Pondélek	Oršolya	Oršolya	☀	6 27	17 2	0 13 14 31
22	Tork	Előd	Kordula	☀	6 28	17 1	1 19 14 49
23	Srêda	Gyöngyike	Ignác	☀	6 29	16 59	2 23 15 5
24	Četrtek	Šalamon	Ráfael ang.	☀	6 31	16 57	3 28 15 22
25	Pétek	Blanka	Blanka †	☀	6 32	16 55	4 33 15 39
26	Sobota	Demeter	Demeter	☀	6 34	16 54	5 39 15 58
Evang. Máte 9 1—8 Epištola : Efez. 4. 22—28.							
27	Nedela	Po sv. tr. 19	Sv. tr. 20 n	☀	6 35	16 52	6 46 16 21
28	Pondélek	Šimeon Jud	Šimeon Jud.	☀	6 37	16 50	7 55 16 49
29	Tork	Narcis	Narcis	☀	6 38	16 47	9 2 17 24
30	Srêda	Kološ	R. sv. Alfonz	☀	6 40	16 46	10 7 18 10
31	Četrtek	Reform. sv.	Farkaš	☀	6 42	16 44	11 4 19 6

Vrejmena houd: Notri do 13-ga neprijéten deždž, 14. obláčno, 15. deždž, 19-lejpo, do 24. deždž, potom páli lejpo, od 29. do 31. hladno i megléno.

Na konci mejsca je dèn 10 vör 2 min. dúgl. Poménšanje 1 v. 43 m.

November má 30 dni, Andrejšček

Dnèvi	Proteštantski	Rim. kath.	Sunca		Mejseca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Pétek	Mariana	Vsej sv. den	 6 48	 16 42	11 52	20 12
2	Sobota	Achill	Mrtvecov d.	 6 48	 16 41	12 30	21 35
Evang. Máje 22. 1—14. Epištola: Efez. 5. 15—21.							
3	Nedela	Po sv. tr. 20	Sv. troj. 21	 6 48	 16 39	13 22	22 43
4	Pondèlek	Imre	Károl B.	 6 48	 16 38	13 28	— —
5	Tork	Blandine	Imre	 6 49	 16 36	13 51	0 2
6	Srèda	Erdman	Lenárd	 6 51	 16 35	14 12	1 22
7	Četrtek	Rudolf	Engelbert	 6 53	 16 34	14 33	2 42
8	Pétek	Severin	Gottfried	 6 54	 16 32	14 57	4 5
9	Sobota	Tivadar	Tivadar	 6 56	 16 31	15 24	5 28
Evang. Jánoš 4. 47—54. Epištola: Efez. 6. 10—17.							
10	Nedela	Po sv. tr. 21	Sv. troj. 22	 6 57	 16 29	15 58	6 52
11	Pondèlek	Márton	Márton	 6 59	 16 28	16 39	8 12
12	Tork	Jónáš	Kunibert	 7 1	 16 27	17 31	9 24
13	Srèda	Stanisló	Stanisló	 7 3	 16 25	18 33	10 23
14	Četrtek	Levintus	Venerand	 7 4	 16 24	19 41	11 9
15	Pétek	Leopold	Leopold	 7 5	 16 23	20 51	11 42
16	Sobota	Ottmár	Ottmár	 7 7	 16 22	22 0	12 14
Evang. Máte 18. 23—35. Epištola: Filip. 1. 3—11.							
17	Nedela	Po sv. tr. 22	Sv. troj. 23	 7 9	 16 21	23 7	12 35
18	Pondèlek	Gelasius	Oto	 7 10	 16 20	— —	12 53
19	Tork	Eržebet	Eržebet	 7 12	 16 19	0 12	13 11
20	Srèda	Edmond	Félix	 7 13	 16 18	1 16	13 27
21	Četrtek	Mária	D. Marija	 7 15	 16 17	2 24	13 43
22	Pétek	Cecilia	Cecilia	 7 16	 16 16	3 26	14 2
23	Sobota	Kelemen	Kelemen	 7 18	 16 15	4 33	14 24
Evang. Máte 22. 15—22. Epištola: Filip. 3. 17—21.							
24	Nedela	Po sv. tr. 23	Sv. troj. 24	 7 19	 16 14	5 41	14 50
25	Pondèlek	Katalin	Katalin	 7 21	 16 13	6 50	15 23
26	Tork	Konrád	Konrád	 7 22	 16 12	7 57	16 5
27	Srèda	Günter	Virgli	 7 23	 16 11	8 58	16 59
28	Četrtek	Rufus	Štefan	 7 24	 16 10	9 49	18 4
29	Pétek	Walter	Saturnin	 7 25	 16 9	10 31	19 16
30	Sobota	Andráš	Andráš	 7 27	 16 9	11 42	20 33

Vrejmena houd: od 1. do 4. lejpo i prijetno, 5—6. vihér, zatém 3 dni močen deždž, do 16. vgojčno megleno, od 17—25. obláčno i mrzlo, potem deždž.

Na konci mejseca je dén 8 vör 42 min. dügi. Poménšanje 1 vöro 17 m.

Regule vrejmena : Na vsêsvécov dén vsêči doj z cera (drovnič rást) edno véko, či je od znôtra sũha: de trda; či je vlažna: de mokra zima. Či je té dén moker: zima bode mláčna; či je pa vedrni: močno sněžno zimo znamenüje. Či je Mártona (11) gôsi prsčonta erdêča: velki mráz, či je bêla: dosta snegá; či je čarna: deždževna jesén i zburkana zima bode. Kakše vrêmen je na Ožêbetovo i Katalênovo: tákši bode cêli december.

Vsáko têlo je, kak je tráva. (Ežaláš 49, 6.)

Známo pa, ka onim, ki Bogá lúbijo, vsa na dobro slúžijo.

(Riml. 8, 28.)

Gospod je pečina moja, grád moj i Osloboditel moj. (18. Žolt. 3.)

NOVEMBER

Mejseca premenjavanja :

4 ga ☉ ob 0 vóri 12 minut, 10 ga ☽ ob 15 vóri 42 minut, 18 ga ☾ ob 1 vóri 36 minut, 26-ga ☿ ob 3 vóri 36 minut.

V-novembri :

Silja rešetanje. Mlênje na zimô. Krumpiše i kukorico prebérati. Globoko práhšenje. Gnojitev. Vötrenje. Samo dvôjega poláganja začétek. Krmlenko dobro krmiti i obilno nastilati. Perotnino dobro krmiti i napájati. Sadovnjáka kopanje. Cepik sadjenje i notri povijanje. Ribizlina šibja bránje. Sadovenoga drevja stéblovja čiščenje. Petriž i špenôt osipati i z listjom pokriti. Za gorice grünt rigolêrivati. Mošt spuniti. Bêlo vino ob štrtim, to erdêče pa ob drúgim pretočiti.

Za Božič „TIVAR“ obleke

December mà 31 dni, Prosinec

Dén	Proteštantski	Rim. kath.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
Evang. Máte 21. 1—9. Epištola : Rim. 13. 11—14.							
1	Nedela	Advent 1	Advent 1		7 28 16 8	11 32	22 51
2	Pondèlek	Aurelia	Bibiana		7 30 16 8	11 55	23 9
3	Tork	Kassian	Xav. sv. Fr.		7 31 16 8	12 16	— —
4	Srèda	Borbála	Borbála		7 33 16 8	12 37	0 27
5	Četrtek	Ubigail	Sabbas		7 34 16 7	12 57	1 46
6	Pétek	Mikloš	Mikloš		7 85 16 7	13 23	3 7
7	Sobota	Agata	Ambruš		7 36 16 7	11 53	4 27
Evang. Lukáč 21. 25—36. Epištola : Rim. 15. 4—13.							
8	Nedela	Advent 2	Advent 2		7 37 16 7	14 30	5 47
9	Pondèlek	Joachim	Leokadia		7 38 16 7	15 17	7 3
10	Tork	Judith	Judith		7 39 16 6	16 14	8 7
11	Srèda	Damáz	Damáz		7 40 16 6	17 20	8 59
12	Četrtek	Gabriella	Marentius		7 41 16 6	18 30	9 40
13	Pétek	Licija	Lucia		7 42 16 6	19 41	10 11
14	Sobota	Nikáz	Spiridion		7 43 16 6	20 51	10 36
Evang. Máte 11. 2—10. Epištola : I. Kor. 4 1—5.							
15	Nedela	Advent 3	Advent 3		7 44 16 6	21 57	10 56
16	Pondèlek	Ananias	Adelheid		7 45 16 7	23 8	11 14
17	Tork	Lázár	Lázár		7 45 16 7	— —	11 31
18	Srèda	Augusta	Gracijan		7 46 16 7	0 7	11 48
19	Četrtek	Abrahám	Nemezius		7 47 16 8	1 11	12 6
20	Pétek	Amon	Liberat		7 47 16 8	2 17	12 26
21	Sobota	Tomáš	Tomáš		7 48 16 8	3 25	12 50
Evang. Jánoš 1. 18—28. Epištola : Filip. 4. 4—7.							
22	Nedela	Advent 4	Advent 4		7 49 16 9	4 33	13 20
23	Pondèlek	Dagobert	Viktorija		7 49 16 9	5 41	13 58
24	Tork	Ádám i Eva	Ádám i Eva		7 50 16 10	6 45	14 48
25	Srèda	Koledni sv.	Koledni sv.		7 50 16 10	7 41	15 59
26	Četrtek	Števana m.	Števana m.		7 50 16 11	8 28	17 0
27	Pétek	Jánoš	Jánoš		7 50 16 12	9 5	18 18
28	Sobota	Drov. deca	Drov. dec.		7 51 16 13	9 35	19 38
Evang. Lukáč 2. 33—40. Epištola : Gal. 4. 1—7.							
29	Nedela	Po kol. sv.	Po kol. sv.		7 51 16 13	10 0	20 58
30	Pondèlek	Dávid kr.	Dávid kr.		7 51 16 14	10 22	22 17
31	Tork	Silvester	Silvester		7 51 16 15	10 43	23 35

Vrejmena houd: 1-ga lejpo; silno i vetrovno do 15-ga; od 16. do 20-ga mrzlo; od 21. do 29. obláčno i snejg, zatèm preveč mrzlo.

Na konci mejseca je dén 8 vör 24 min. dúgi. Poménšanje 16 min.

Regule vrejmena : Či na svéto nôč zdôc (od zhoda veter) piše: kûgo: či vedrnjek (od zâhoda): pomor; či jûg: beteg; či sever: dobro leto znamenûje. — Či na stáro leto deždž ide, na gojдно pa sunce sija, te se trôštajmo dobrega pôva. Ali či je nôč i dén glihno vrêmen, teda lahko govorimo.

Silvester je dobro spuno,
Leto bode dobro puno!

Či je prosinec zeléni,
Vûzem bode snezéni;
Či na svéto nôč snêg ide,
Teda dobro leto pride.

Či prvoga sunce sija,
V leti de velka vročina:
Te drûgi pa či de svekli,
Drágoča od toga visi.

Ovo stojim pred dverami i trûplem. (Ozn. 3, 20.)

Tak je lûbo Bôg ete svét, da je siná svojega jedinorodjenoga dao, da vsáki, ki vu njem verje, se neskvári, nego má žitek vekivečen. (Jan. 3, 16)

Jas sem Alfa i Omega, začétek i konec, te prvi i te slêdnji. (Ozn. 22, 13)

DECEMBER

Mêseca premenjâvanje:

3-ga ☉ ob 8 vôri 28 min., 10 ga ☽ ob 4 vôri 10 min., 17-ga ☾ ob 22 vôri 57 min., 25-ga ☉ ob 18 vôri 49 min.

V-decembri :

Snêg odmetâvati. Lêd voziti. Drva voziti. Gnojiti. Skôrnatí snêg z-svinjâmi spotrêti. Trâvnike z-gnojšnicov polêvati. Konje podkovati datí; mláde žrebce, žrebice, teočice voziti včiti. Prásce z-ječménom krmítí. Perotnine na toplom držánje. V-jesén posadjeni cepik zemlô z-gnojom pokriti. Seménje vôtiriti, pobérati. Rîgolêranje. Kolje rêditi za gorice i. t. v.

† Viteški krao Aleksander I. Zedinitel.

1934. okt. 9 plačnoga spomina dén bode vu hištoriji naše domovine, ár naš Viteški krao Aleksander I. Zedinitel je na tom dnévi v Marseilli (Francuski-orság) hüdoga atentata áldov postao.

Krao, ki je velki bio vu boji, velki bio túdi vu miri, vu náležnosti Europ-skoga mirá je šd vu závezniški Francuskiorság, gde ga je národ z nezgovornov navdušenostjov sprijao. Nišče je né sómno, ka so med svetlívajočov vnožinov zarotniki b'li gorpostávljeni, ki so samo na prijetno megnenje nastregali, ka naj e'e svetli žitek, našega orsága najdragši kinč vničijo.

Te plačen glás je globoko strsnjenost i istinsko táljemanje vöodmëno po cejlom kulturnom svejti, ár povsédik je visiko poštuvanje i prestimanje venčalo našega lüblenoga kralá. Toga drágoga mrtveca je okt. 18-ga sprejaváo jugoslávski národ z boleznim plačom na počinek k njegovim očákom.

Blagopokojni krao je vsvéküp 46 lét živo; pred 20 letmi je stano na čelo svojega národa i od tegamao je prestao vnógi vihér, ali z nevkleknjenov hištoričnov verov i volov je pelao svoj národ proti lepšemi, blážnejšemi žitki.

Jugosláviji je dao cejlo svoje srdce, národ je njemi dao svoje. Del njegvi lejpi glás prevedno ostáne pri nás. Zvišávamo njegove vojaške jákosti, osebno batrivnost, sebáldüvajočo vernost, necaglivo vödržanje, politično modrost, pëldasto rodbinsko življenje njegovo; zvišávamo vu njem apoštola i mantrnika europskega mirá. Mi evangeličanski podložanci plakamo vu njem naše cërkví pravičnoga, toploga srca priátele, braniteia, ki nam je dao Ustavo i varvali bomo z-zahvalnostjov njegov dičen spómenek.

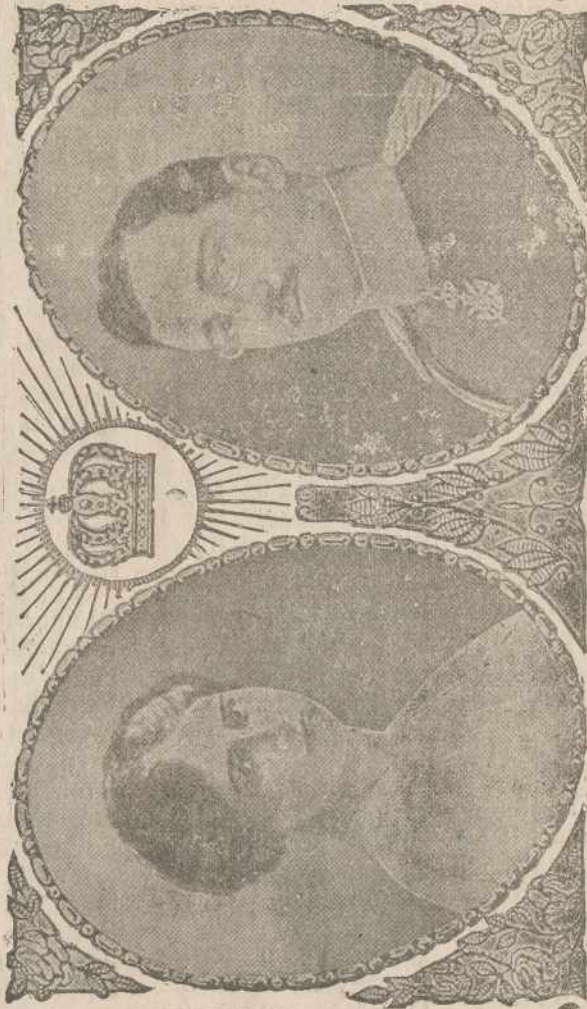
Vu našoj velikoj domovini vüsta milijonov plakajo: mró je krao. Mi lüdstvo Kristušovo, lüdstvo evangelioma tomi prötipovejmo, prouti tomi protestálivamo: nej je istina, krao je nej mrou, krao živé, ár je nej samo krao bio, nego od toga več: krstšanski človek je blo, ki svoje zveličanje najde vu Kristuši i záto, či merjé, túdi živé!

Blagoslov nemrtelnomi Viteško-mi králi Aleksandri I. Zediniteli!

Na prestol kraljevine Jugoslávije je stopo blagoslovljenoga spomina kralá prvorodjeni sin Nj. Vel. krao Peter II. Našega nòvoga kralá lübézen, vüpazen gori-prima. Boži blagoslov bojdi na vládanji našega nòvoga kralá! Naj živé Njeg. Vel. krao Peter II. i ves králevski dom!

Králevski pár

Iméndnévi.

- A**bel, január 2.
 Ábrahám, aug. 16.
 Adalbert, sept. 27.
 Ádám, sept. 9.
 Ádám, Éva, dec. 24.
 Adél, január 26.
 Adolár, ápr. 21.
 Adolf, febr. 21.
 Adorján, márc 5.
 Ágota, jan. 11.
 Ágnes, jan. 21.
 Ágošton, aug. 28.
 Ákoš, febr. 27.
 Aladár, márc 11.
 Alajoš, jun. 21.
 Albert, ápr. 23.
 Albin, márc 1.
 Alfréd, febr. 23.
 Alice, márc 8.
 Almoš, febr. 20.
 Amália, jul. 10. okt. 7.
 Ambruš, ápr. 4. dec. 7.
 András, február 4.,
 november 30.
 Angelika (Angyalka)
 májuš 31.
 Anna, febr. 19, jun. 2,
 juliuš 26.
 Antal, jan. 17, jun. 13,
 juliuš 5.
 Antónia, juliuš 13.
 Antónius, májuš 10.
 Apollónia, január 28.
 Aranka, február 8.
 Aristid, ápriliš 27.
 Armin, májuš 10.
 Arnold, juniuš 18.
 Aron, ápriliš 2.
 Árpád, márciuš 31,
 december 11.
 Artur, január 22.
 Atanáz, májuš 2.
 Attila, január 7.
 Augusta, december 18.
 Aurél, oktober 5.
 Aurélia, december 2.
 Ável, András, nov. 10.
Baláz, február 3.
 Bálint, február 14.
 Barnabáš, májuš 10.
 Beatrix, juliuš 29.
 Beata, január 1.
 Béla, ápriliš 23.
 Bella, juniuš 2.
 Benedek, márciuš 21.
 Benjamin, márc. 31.
 Bernát, májuš 20.
 Berta, augustuš 9.
 Bertalan, aug. 24.
 Bertold, jul. i nov. 27.
 Bódog, jan. 12., nov. 23.
 Boldizár, január 6.
 Bonifác, májuš 14.
 Borbála, december 4.
 Bruno, oktober 6.
Cecilia, november 22.
 Ciril, juliuš 7.
 Ciprián, september 26.
 Cyrák, augustuš 8.
 Cyril, február 9., márciuš 29.
Damaskus, dec. 11.
 Dániel, juliuš 21.
 Dávid, december 29.
 Dežö májuš 23.
 Dénes, oktober 2.
 Domokoš, aug. 4.
 Dorottya, február 6.
 Dömötör, oktober 26.
Eduárd, márc. 18, májuš 26., oktober 14.
 Edith, szeptember 16.
 Egyed, szeptember 16.
 Elek, juliuš 17.
 Elemér, február 28.
 Eleonóra, február 21.
 Ella, február 10.
 Előd, oktober 22.
 Elvira, február 10.
 Elza, december 1.
 Emánuel (Manó), márciuš 26.
 Emil, májuš 28.
 Emilia, juliuš 19.
 Emma, ápriliš 29.,
 november 24.
 Engelbert, nov. 7.
 Ernestina, aug. 29.
 Erhardt, ápriliš 9.
 Erika, augustuš 31.
 Ervin, ápriliš 26.
 Ernő, január 12.
 Eržebet, novemb. 19.
 Ester, májuš 24.
 Etelka, oktober 8.
 Eva, december 24.
 Ežaiáš, juliuš 6.
Fábián, január 20.
 Farkaš, sept. 1, aug. 23.
 Felix, juniuš 9.
 Ferdinánd, májuš 26.
 Ferenc, jan. 29., jun.
 16., okt. 4. i 10.
 Flóra, juniuš 10.
 Flórián (Floris) máj. 4.
 Franciška (Fáni), márciuš 9.
 Frida, májuš 6.
 Friderika, sept. 20.
 Frigyeš, juliuš 18.
 Filip, máj. 1, 26, aug. 23.
Gábor, márciuš 24.
 Gabriella, dec. 12.
 (Gál) Gallus, okt. 16.
 Gáščár, január 6.
 Gedeon, márciuš 28.,
 oktober 10.

- Gellért, september 24.
Genoveva, január 3.
Gergor, márciuš 12.,
nov. 17. (Čod.)
Gertrud, márciuš 17.
Géza, február 25.
Gizella, májuš 3.
Gottlieb, márciuš 6.
Gottfried, nov. 8.
Guidó, september 12.
Gustav jan. 16 márc 29
Gyöngyike, okt. 5.
Győző, november 3.
Gyüri, apriliš 24.
Gyula, apriliš 12.
- Medvig, oktòber 17.
Helga, oktòber 3.
Helén, oktòber 14.
Henrik, juliuš 15.
Hermin, apriliš 13.
Hilda, september 3.
Hubert, márciuš 20.
Hugo, apriliš 1.
- Ibolya, augustuš 7.
Ida, apriliš 13.
Ignác, febr. 1., juliuš
31., oktòber 23.
Ilés, juliuš 20.
Ilma, apriliš 18.
Ilona, augustuš 18.
Imre, november 5.
Ince, juliuš 28.
Ípoly, augustuš 13.
Iréni, oktòber 20.
Irma, májuš 3.
Iván, juniuš 24.
Izabella, juliuš 12.
Izidor, márciuš 30.,
apriliš 4.
Ižó, augustuš 26.
- Jakab, máj. 1., jul. 25.
Janka, májuš 24.
Jánoš, november 24.,
december 27.
Jenő, juliuš 13
- Jeromos, septemb. 30.
Jób, september 27.
Johanna, dec. 15.
Jolán, november 20.
Jónáš, november 12.
Jonathán, májuš 10.
Józef, február 4., márciuš
19., augustuš
27., september 18.
Judit, jul. 30., dec. 10.
Julia, Juliána, február
16., májuš 22.
Julián, január 9.
Justin, juniuš 16.
Justina, sept. 16.
- Kajetán, apriliš 22.
Kalist, oktòber 14.
Kálmán, oktòber 13.
Kamil, Kamilla, de-
cember 28.
Károly jan. 28 , nov. 4.
Karin, február 2.
Katalin, febr. 13., apr.
30., november 25.
Kázmer, márciuš 4.
Kelemen, nov. 23.
Kerestély, apriliš 3.
Klára, augustuš 12.
Klementina, nov. 14.
Kleofáš, sept. 25.
Klotilt, juniuš 3.
Kočárd, apriliš 19.
Kolož, oktòber 30.
Konrád, február 18.
Konštantin, február 1.
Kornél, juliuš 3.
Kornélia, márciuš 3.
Krištòf márciuš 15.
Kristián, márciuš 13.
Kristina, juliuš 24.
- Lajoš, aug. 19. i 25.
Lampert, sept. 17.
Laslo, juniuš 27.,
augustuš 8.
Lázár, december 7.
Laura, juniuš 17.
- Leander, február 28.
Lehel, augustuš 2.
Leó, apriliš 11.
Leókadia, december 9.
Leona Leontine, jan. 4.
Lenárd, november 6.
Lenke, apriliš 29.
Lidia, apriliš 8.
Lilli, juliuš 11.
Lipot, november 15.
Livia, apriliš 6.
Lóránt, január 15.
Lothár, január 27.
Lőrinc, augustuš 10.
Luca, december 13.
Lujza, márciuš 2.
Lujzi, juniuš 21.
Ludovika, sept. 14.
Lukáč, oktòber 18.
Lukrécia, juliuš 9.
- Makar, január 2.
Mada, májuš 27.
Magdolna, juliuš 22.,
augustuš 3.
Malvin, oktòber 1.
Manó, márciuš 26.
Marcel, január 9.
Marcion, apriliš 26.
Margit, jun. 10., jul. 20.
Mária, augustuš 15.,
sept. 8., dec. 8.
Mária-Magdolna, ju-
liuš 22.
Marianna, nov. 1.
Marko, apriliš 25., ju-
niuš 18., oktòber 17.
Márta, juliuš 29.
Márton, nov. 10. i 11.
Mártonka, január 30.
Máté, september 21.
Matild, márciuš 14.
Mátyáš, febrár 24.
Medárd, juniuš 8.
Melánia, január 10.
Menyhért, aug. 22.
Metod, juliuš 17.
Mihály, sept. 29.

- Miklós, december 6.
 Mikša, október 12.
 Miloš, november 26.
 Móric, september 22.
 Mózeš, májuš 16.
- N**ándor, májuš 30.
 Napoleon, májuš 7.
 Nikódém, sept. 15.
 Nòè, november 29.
 Norbert, juniuš 6.
- O**dó, november 18.
 Oktávián, márc. 22.
 Olga, juliuš 27.
 Olivér, november 21.
 Olimpia, márciuš 10.
 Oršóla, október 21.
 Oskár, juliuš 31.
 Osváld, augustuš 5.
 Ottó, márciuš 23.
 Ottmár, november 16.
 Ottokár, jul. 2., nov. 4.
 Otília, december 16.
- Ö**dhön, november 16.
 Öžéb, augustuš 14.
- P**ál, jan. 25., márc. 7.,
 juniuš 26., 29. i 30.
 Paula, márc. 22., ju-
 niuš 3.
 Paulina, juniuš 22.
 Péter, Pál. juniuš 29.
 Péter, jan. 31., febr. 22.,
 ápr. 29., máj. 19., aug.
 1., okt. 19., dec. 5.
 Petra, október 3.
 Petronella, májuš 31.
 Piroška, jan. 18, no-
 vember 28.
 Pius, máj. 5., jul. 11.
 Pongrác, májuš 12.
- R**afael, jun. 20. okt. 24.
 Ráhel, február 4.
 Rajner, juniuš 17.
- Rebeka, september 2.
 Regina, september 7.
 Režď (Rudolf), ápr. 1.
 november 7.
 Rihárd, apriliš 3.
 Róbert, juniuš 7.
 Rókuš, augustuš 16.
 Róland, májuš 29.
 Roman, augustuš 9.
 Roza, augustuš 29.
 Rozália, september 4.
- S**alamon, október 24.
 Šamu, augustuš 21.
 Šándor, február 26,
 márciuš 18.
 Šara, január 19
 Šarolta, májuš 19.
 Šebeščen. január 20.
 Šimeon, február 18
 Šimon, jan. 5., okt. 28.
 Štefánia, nov. 28.
 Štefan, augustuš 20.,
 december 26
 Sabjna, február 20.,
 október 27.
 Sanisló, nov. 13.
 Servác, máj 13.
 Severin, január 8
 Severian, február 21.
 Sidonia, juniuš 1.
 Silárd, apriliš 22.
 Silvester, dec. 31.
 Sinér, desember 12.
 Sylvia, november 26.
- T**omáš, márciuš 7.,
 december 21. i 29.
 Tacián, január 12.
 Tádé, január 24.
 Terézia, juliuš 8., ok-
 tóber 15.
 Tekla, september 23.
 Teodora, sept. 11.
 Teofil, december 20.
 Tibold, juliuš 1.
 Timon, apriliš 19.
- Tibor, ápr. 14. aug. 11.
 Titus, január 4.,
 september 18.
 Tivadar, apriliš 20.,
 november 9.
 Tóbiáš, juniuš 13.
 Tódor, február 7.
 Trikrátli (Gášpár,
 Menyhért, Boltížár),
 janár 6.
- U**bul, májuš 17.
- V**alér, december 15.
 Valéria, apriliš 28.
 Valter, juliuš 14.
 Vazul, juniuš 14.
 Vendel, október 20.
 Vencel, sept. 28.
 Veronika, juliuš 9.
 Vid, juniuš 15.
 Vidor, január 13.
 Viktor, september 5.
 Viktoria, dec. 23.
 Vilmoš, január 10.
 Vilma, december 5.
 Vince, apriliš 5., ju-
 liuš 19.
 Viola, december 19.
 Virgil, november 27.
 Vergilia, január 31.
 Vrban, májuš 25.
 Vouri, juliuš 4.
- W**ladimir, juliuš 24.
- X**avér, (Ferenc), de-
 cember 3.
- Z**akariáš, sept. 6.
 Zita, apriliš 27.
 Zoárd, december 30.
 Zoltán, juniuš 23.
 Žigmond, májuš 2.
 Žofia, májuš 15.
 Žolt, apriliš 10.
 Žužanna, február 19.

Ka nam povej stô lejt star prorok na 1935-to leto?

Že več stô lêt jeste, ka vas pregledavam,
Kakše bode leto? Vam pripovedavam.
Či bode mantra, glád, pomor, ali veselje,
Da naprê vidite i vse dobro vêjte,
Ka se má goditi, dobro ali húdo?
Sreča i nesreča, Bôg zná kákše čüdo!
Prišestnosti knigo vam ščém gor' odprêti
I njé glob'ko skrovnost pred vás razprestrêti.
Naj si bode dobro, ali bode húdo,
Vse bode istina i nika në drügo!

Po jeseni príde zíma, mraz, léd i snêg,
Obléže krajíno, njivo, dôl ino brêg.
Krátki bodo dnévi, predúge pa noči,
Dostakrát ti dugo nemegnejo oči.
V-dúgi večeráj bô pripovedávanje,
Šální i sprevêdni fabul zgovárjanje,
Príde vrêmen kolin, projnikov vmárjanje,

Pri mesej i vîni razveseljâvanje.
November de mrzel, rávno tak december,
Srečen je, kí má gvant, bundo, bekeč dober.
Nebojmo se záto, Bôg se skrbí za vse,
Da i on, kí nema drv, túdi nevesne.
Glavno je, naj známo mí čedno živetí,
Tak se mámo kvára i škode meknoti.

Leta nájjakši tál je sprotolêlje,
Na vse kraje svêta prinesé veselje.
Žnjim je prišlo vrêmen sejátvi gjeríne,
Krumpišov, kukorce vu zemlô správlanje.
Med toplo vrêmen zmês príde i deždžovje,
Štero rodno včíní trávnike i pôlje.
V-májuši nebode zménkanje topline,
Osnávlale do se od vlage travine.
Tak, da de jo kosec meo metati v-redé
Z-detelcov, senom vért, nakládati vozè.
I gda se dozori silje, pride žétva,
Polodelca trúdiv puna blagoslova.
V-etom leti nede od zráka kaštige,
Ni vu pôvi kvára i nê nikše hibe.
Vu têli i dúši bodeš zadovolen,
Za Boži blagoslov vu srdci miroven.

Sêjaj, sádi, pôvaj silje, trstje, drevje,
Vesél' de ti žítek, meo boš radost, zdrávje.
— Bôga nezavrži, z-verov se ga drži,
Za blagoslov njegov k-nébi pogléd vrži,
Ár odnut shájajo vsa dobra na zemlô,
Vsáko naše delo blagoslovljeno bô.
Či vse tvoje delo vu rédi odpráviš,
Brezi zámúdnosti vu vrêmeni správiš,
Meo boš krúha, vína, zadosta povôli,
V-jeseni sád, víno domô vozo z-kôli.
Tak da po jéseni pá k-zími pridemo —
V-nikom sũkešine, zménkanja nemamo.

Nit' v-pamet nevzemeš, príde advent, Božič,
Z-snegom de pokriti brêg, dôl, trávník, ložič.

Vsáki pozábi skrb, mantró i trplênje,
Želno mo čakali Kristuša rodjênje.
Vesélo mo svetili kolede, nôv' leto,
Štero se približa znôva k-nam li hitro.
Verte stálno vso rêč, na štero je porok,
Vse dobro v'am želê

Stô lét stári prorok !

Ka prinesé nôvo leto ?

Eto fontošno pitanje zhája z milio vúst na prvom dnévi nôvoga leta, ali skoron se ne nájde nišče, ki bi znao odgovor dati na to. Pa je odgovor vu vnogom poglédi niti né tak žmeten, či ga ômurno vardenemo. Te bogábojéči, pobožen človék približno etak odgovori na to fontošno pitanje :

Kí se bode vu nôvom leti túdi samo prevedno tožo za volo „slabi časov“, ki bode svetúo, ali se bode njemi zejalo, gda bi delati, razveseljávao i špilao se bode, gda bi šafarúvati trbelo, tisti se neprikláti na zeléno vejko niti vu novom leti. Ali kí bode vu nôvom leti túdi delao paščlivo i vrélo molo, tisti bode od mēseca do mēseca napredúvao i boží blagoslov bode sprevájao vsáki stopáj njegov.

Kí bode vu 1935-tom túdi vu krčmáj i drúgi razveseljávánja mēstaj iskao radost i veseljé, tisti z svojov vrēdnostjov navkúp túdi svoje dobro imé, poštenjé zapijé, zakárta i zapléše. Kí pa svojo hižo za cérkev pozdigne, to je to, ka reči Jožueve túdi vu srdcé svoje zapré : „Jas sam i moja hiža mo Gospodni slúžili!“ i poleg té vodne

reči živé svoj žitek, tisti nájde vu svojem stanki, vu króži svoje familije istínsko zemlsko bláženstvo za sébe i svetlost pa radost razdeljáva na drúge túdi.

Oni roditelje, kí bodo svoje otroke túdi vu novom leti líki bolvane molili i z opicnov lúbéznostjov cártali, kí bodo svojim otrokom slúžili i nedo znali njé prisiliti na podložnost i modro núcati šibo ; rávno tak túdi oni roditelje, kí svojim otrokom z rečjov i z djánjem slabo példo dájo : si lahko računajo, ka se dosta bolezní i britkosti včákajo pri svojoj deci. Kí pa bodo svoje otroke vu krstšanskom dúhi, od lúbézní prehodjenov sigurnostjov osnávlali i njim vsigdár dobro példo dájo, tisti se zagvúšno lahko vúpajo, ka njihovi otroki spunijo štrto zapoved, poštvávali bodo svojega očo i mater. verno spunijo svoje decínske dúžnosti, dobro imé zadobijo i blážení bodo tako deca, kako roditelje túdi.

Kí nedelni dén túdi vu novom leti oskrúniyo i ni sami ga ndržiyo za dén počinka i svétka, niti svojim otrokom, delavcom, držini nedovolijo, ka bi si na etom dnévi počivali i ga po-

svétli, tisti nòvi greh potégnejo na dúšo svojo i z nedelnim delom ino pijančivanjem kunost správjio sebi i hiži svojoj. Kí pa nedelni dén, líki kralá dnévov, poleg Gospodnove zapovedi posveti, on líki Jakob nebesko lestvico nájde, na šteroj se k-božemi srdci pozdigáva.

Kí Biblijo svojo od 1935. januara 1-ga mao nihá na polici ležati, gde jo prah obséde, tistoga dúša 1935 decembra 31-ga túdi bode z práhom obvezéta. Kí pa od januára 1-ga mao vsáki dén paščlivo išče vu Plisni vretino žitka, tisti z zdravimi očmi i z veselím srdcom dokonča decembra 31-ga eto leto túdi.

Te slabe knige i novine vu novom leti túdi za blázne i skazlivce bodo cónale tiste, kí vu Bògi verjejo i domovino ljubijo i kí so slaboga i nestálno-ga srдца, tisti se vu novom leti túdi dájo odvrotni od istine, kí so pa húdoga dúhá, tisti se pa túdi sami pridružijo k ošpotávcem i k protivnikom Gospodna ino domovine. Ali kí má dúšnovést i je nê bojzliví, tisti túdi vu 1935-tom možasto pròtistáne etim pokvarjenostam i vse doprinesé, naj svoje dománje, celò otroke svoje obarje od nàshaja etoga vmoritelskoga čeméra. I kí med rázložnimi hujskáči túdi obdrži svoj krstšanski i domovinski čút, tistoga ti pravični bodo blagosíavljalí, kak nájvékšega dobročinitela svojega národa.

Kí vu novom leti túdi bode poslúhšao na vsákoga zapelávca, kí bode cójgúčao k vsemi, k-šteromi nerazmi, kí podpiše túdi takše, ka je prvle nê prečto, tisti se včáka dosta neprijétnosti. Kí

župo svojo neš zazáčimba z-zadovolnostjov i kí pozábi, ka vsáko delo má pôleg svetle stráni túdi sánčno strán, tisti se bode dosta tožo. Kí vu žitki sama pitanja vídi, kí išče češnje brez kosčice i rože brez trnja, kí na to čáka, naj ga líki kakšega pripovestnoga kraliča vu zláti hintov posadijo, tisti niti do sejáivi nepríde, nê kabi do žétve. I kí nazádnje tò misli, ka s-skazlivostjov več doségne — líki z istinitostjov i zatogavolo rečí svoje samo na zakrivanje misli svoji núca, tisti tak obhodi, kak on človek, kí je z kamnom pod pazdjami ščeó preplavati edno jezero. Ali kí svoj pogléd obrné na veliko smílenost Bogá našega, „v šteroj je nás prigledno zhod z visikosti“, tisti se nebode zdihávao od zgúblenoga leta; nego na konci gori postávi kamen Ebenhaezera z-tém dávnim napisom: „Doetigamao nam je pomágao Gospodi!“

To 1935. leto túdi odletí líki eden oblák i jí dosta z tisti, kí zdá znami pitajo: „Ka prinesé nòvo leto?“ vòodneséjo sledi plačne obleke lúdje na počiválíšča mesto zemelske preminjenosti, vu brútiv, ali Gospodnova smílenost i milošča ostáne prek 1935-ga túdi, náime od vekveke do vekveke. Ár „človek je vu svoji dnévi, kak tráva, kak cvét pôlski, tak cveté; gda veter po njé p' hne. nega je več i nepozna se več njé mesto. Ali milošča Gospodnova je od vek do veka nad oniml, kí se ga bojijo i prazičnost njegova do decé decé nad onimi, kí njegov závezek zdržijo i pázijo na zapòvedí njegove, da bi je činili!“ (103. Žolt. 15—18 v.) Z-nemškoga-L.—

Hválimo te, velki Bôg . . .

Poslovenčo: † Luthár Pavel učitel.

Hválimo te, velki Boug,
I díčimo tvojo krepkost,
Vsa so dela Tvoji rök,
Vsa čüdújejo Tvojo velkost ;
Ti si nej meo začétka,
Pa nebodeš meo konca.

Zgledni se na nás, Oča
Mili, i boj nam k pomoči,
Trôštaj nás Tva milošča,
Kaj mo Tebé zôči-vôči
Glédali ednôk v nébi,
Či mo tú verni Tebi.

Vsa tebé zvisávajo,
Kerubi i serafinje
Tebi hválo spévajo,
Vsi, vsi nebeski angelje
Etak križijo k Tebi :
Svét', svét', svét' je Bôg v nébi !

Vsákdén bomo mí Tebé
Čestili i zvišávali,
Vsákdén tve svéto imé
Tú na pomôč zezávali ;
Dáj, da se mí dnes lepô,
Rešimo grêhov celô.

Oh smilúj se med nami,
Vlê vö blagoslov Tvoj na nás,
Boj z Dúhom Tvojim z nami,
I krêpi vuvsem dobrom nás ;
Dáj se nam tú vüpati,
Kaj nas ščêš zveličati !

Človeška môdrost i znanost v borbi proti preránoj smrti.

Če preglédamo statistike človeške mrtelnosti, té se začütiti moremo velikomi razločki, ki se kaže v prečnoj dužini žitka prveje i vezdásnje stotine. Z zdravniškov znanostjov se povekšáva tüdi dužina človeškoga žitka. Človeška pamet, štera je znála moč naráve spoznati i v svojo slúžbo postaviti, je znála celo smrt prisiliti, da če dale kesnej prihája. Od šteroga mao se zná, ka se življenje zdržáva od neprestanjene obnovitve najménši stanic, od šteri se človeški organizem sestoji, i ka narurna smrt samo po dugolétnom vmiranji tej stanic pride, štere so mrežasto povezane z vsemi organi tēla, šteri organi so pa ránc sestáveni od takši najménši stanic, — od tistoga mao se dela na tom, naj se že v mladi i zdravi dnevaj z rednim očiščavanjem tela i z zagvúšanjem rédnoga obtoka krvi oslabitev tej stanic ne dopüsti i ka se z odstranitvijo giftov iz tela pa omogoči rédno delovanje celoga organizma. Tô delo oprávla v tēli znáni „PLANINKA“-čaj-Bahovec, šteri se pridobiva iz najbôgši zdravilni planinski tráv, šteri hasnovito delovánje je v zdravniškoj znanosti že zdávna spoznano „PLANINKA“-čaj-Bahovec je odličén náturni regulátor za čiščenje i obnávlanje krvi i gvúšno pomagá v vsej motnjaj prebáv kak tüdi v vsej boleznej, ki so nastanola zavolo nerédnoga delovánja želodca i čreva, nepravilnoga obtoka krvi, nadale pri boleznej jétra i živcov itd. PLANINKA-čaj-Bahovec se dobi v apoteki Mr. Bahovec v Ljubljani i lejko se küpi v vsej apotekaj i drogerijaj.

Naprê nazvestšeno i dónok nečákano.

„Príde pa dén Gospodnov, liki tát v-noči.“

(II. Petr. 3, 10.)

Pred krátkim vrêmenom je eden moj brat prišao k-meni i pripovedávo mi je svojo senyo. Na nébi je edno veliko vóra vido. Kak se je na njô zglédno, je vido, ka je vóra pred polnoč-jov tri minute kázala. Pod njôv je pa z z-velkimi píski eto bilô napisano: Ežaiáš 6:8.

Predramivši se je gori poiskao nakázano mesto, štero se je nasledüvajôč glásilo: „Koga naj pošlem? Što bode moj poselnik? Jas njemi pa erčém: Eti sem, pošli mené!“

Pitao me je, ka bi znamenüvala tá senja. Jas sem njemi pa odgôvoro: „Razložítev senje je nê težka. Boži sinôvje so se že dávno zbüdili na on veliki čin, ka je na svéta vóri že slédnja vóra. Tvoja senja tô znamenüje, ka za ništero minuto dolí stečé vóra. I da je že slédnja vóra, Gospôd potrebüje tákše lüdi, štere lahko za poslance pošle, šteri se njemi radi na slüzbo podájo, z-šterimi svoje cile i namenjávanje doprinesé. Či gda, tak je zdá tú ono vrêmen, da se Boži sinôvje zbüdijo i za Njega živéjo.“

Nevém jeli sem senjo prav razložo, ali pa nê, ali tô znam, ka je že slédnja vóra i ka je Bože poslanje silno. Kak se glási tô poslanje? Etak: „Ovo, On prihája!“

Pred zezávnim veršusom je Peter povedao, zaká nepríde ešče Gospôd: „Nemüdi se Gospôd z-obečanjem (liki ništerni za müdbo držíjo), nego potprlênje

má znami, neščejóči, da bi se šteri skváro, nego naj se vsi na pokôro obrnéjo.“

Zaká je nê prišao Gospôd do etiga mao? Ár je dugo trplivi. Ár vrêmen dá svêti na povrnênje. Vrêmen tim vervajôčim, da se pripravijo.

Gda je Peter té odgovor dao, je od Gospodna prišestjá vso dvojnost odvrno, svetlo i odkrito tak erčé: „Ovo, on prihája!“

Tak je, On prihája! Kak dostakrát je nazvesto! I dónok gda príde, nečákano príde.

Gda si je Jezuš ednôk z-vučeníkmi od svojega nazá prišestjá zgovárjao, je etak pravo, kak je vu Noéa i Lôta vrêmeni bilô, tak bode vu človečega siná dnévi tüdi.

Kak je bilô vu Noé-a vrêmeni? Noé je naprê naznánje dôbo. Bôg njemi etak pravo: „Sôdba príde, potop, velika povôden, štera ves národ zemlé vtopí. *All ti se mentüj!* Zgotovi sebi bárko, v-šteroj se obarješ z-timi svojimi i z-stvármí odebránimi od smrti!“

Tô je nê samo znamenita zapoved bila, nego tüdi težka. Noé je v-brežnoj krajini prebivao, štere strmci, vrêhovje so z vekivečnim snegom bili pokriti. I tam na brežini bi meo ládjo réditi? Či bi ešče njegov stan kre mórja bodôča zemla bila, teda bi tá zapoved ešče razumetnêša bila pred njim. Ali, eti, na brežine sredini se njemi je tô uprav čüdna goridánjevidilo.

Ali Noé je vervao. Ogvüšani je bio vu tom, ka či Bôg veli: „Sôdba nezaostâne,“ ona pridti má. Neodlášano je delati začao.

„Ka činiš, Noé?“ so ga spitávali lüdje, kak je začao delati. Vse njim je povedao, ka njemi je Bôg nazvěsto. I lüdje so za šálo držali, osmejávali so se žnjega, norčárivši se njemi: „Noé, pri tebi je nika ne vírdil! Ti si si nika v-glavô vzéo, štero je nemogôče i nevervano!“

Ka vse je nê mogao Noé zatrpeti? Kama šté se je zgledno, povsud je poménšávanje, norčárjanje, špot vido. Ali negenjeno je obstao Bože pravice glasitel — kak tó Peter právi — gláso je neobtrúdnô čeres 120 lét pridôčo Božo sôdbu.

Kak je že 100 lét preteklo i bárka bi že skoron zgotovlena bila, je ômurnê prisiljavao i nadigávo i rátao lüdi, gori je poiskao ednoga, vsákoga, posebne i većine, proséči je, moléči se njim: „Povrnte se, obarte dúše vaše, ár je sôdba že nê daleč, nahitroma pride!“ Ali oni so se páli osmejávali žnjega, glühi, neobčútni so bili próti njegovim opominanjam i káranji. Ti zevčenéši so glavé ménšajôč trôsili, govoreči: „Nikšega znamenja nega, ka bi kákše kritično vrêmen melo pridti. Noé zandéra; napunjeni z-môtnim zdênjem; nebojdite nemirovni!“

Bárka je zgotovlena. Prihájala je ti náležni vnožina, da tó veliko nápravo poglêdnejo. „Zaká je tak prevelika ta bárka?“ so ga spitávali. „Stvaré túdi pridejo v-njô z-vsáke fajte,“ njim je odgôvoro Noé, na sa-

moga zaniháni. Oh, kak so se žnjega smeháli!

Ali na eden dén se je zemla začala gibati od nezračúnane vnožine prihánjanja stvári. Vu zraki je nastanolo grozno šumlênje od približavájôči šeregôv ftičov letênja. Kak lastvice nádejo pôt prêk po svetovnom môrji, gda odnás na zimô daleč v-júžne kraje odhájajo; kak včelê nezablôdijo vu svoji košár nazáj pridti, gda odnjega daleč odletijo méd iskajôče; kak mrvlê dobro znájo k-svojemi mravlinjeki pôt: tak so vse stvaré k bárki pôt naišle, kama je je Boža skrbnost pelala.

Vse tó je groznovito bilô pred lüdmí. Ali ti zevčeni, k-kim so šli tanáče i toga razloženje zvedávat, so je pá spomirili, erkôči njim: „Tô vam bár razložiti nevêmo, ár so toga zroki pôleg vezdášnjega znánja pred nami ešče neznáni; tó je edno zvônêrdno znamenito skázanje natúre, ali tó edno je gvüšno, ka se od potopa, od šteroga Noé prorokúje, nemamo bojati.“

Lüdje so se pá spomirili i dale spáli.

Približao se je pa dén, gda se je Noé z-timi svojimi v-bárko zoselo. Oh, kak težko njemi je bilô srdcé! 120 lét je gúčao k-lüdem, pozávavši je v bárko, i brezi vsega náshaja. Moło se njim je, rátao, nadigávo je je, ail glühi so ostanoti. Nišče, nišče se je nê naišao, kú bi ga poslühno i nasledúvao.

Z timi svojimi je jedíno šôvu bárko, štere dveri je Bôg sam doli zápro za njimi. Po tom je preteklo osem dní, i nazvěstěna sôdba se je ešče nê kázala.

Tjeden je mino. Prišao je te slédnjen dén. I té je mino. Kak je sunce doli zaišlo, so si ljudjé zgovarjali med seбом; „Vútro mo lépi dén meli, lépo vremen dobímo.“ I z tém so se na počínek povrnoli.

Ob polnôči se je vihér zdrô i trôbo ober zemlè, šteri je rastje lámao, pečine podèrao. Nebeski žlebôvje so se prepústili, zemlé zdenci, globočin vretine zôdprle. Morske vodé se genole i në mele mesta vu môrja globočinaj; válovje se je vu grozno visikost zdigalo i okôlice, ravnice, brežine poplavilo. Grozna strahota je obvezela národe i stvaré. Pá so k-môdrim bēžali, gde so že večkrát trôšt i pomírjenje dôbili. Oni so njim pa erkli: „Tô je velika povôden, kakše smo na zemli ešče në prizíveli; ali i tá preminé.“

Ali në je preminôla, témbole se je povékšávala. Lüdém je na pamet prišla Noé a bárko. „Bēžmo k-Noè-i,“ so kričali, „on má bárko, žnjov lahko plava. Naj nás túdi notri vzeme!“

Kak so pravli, tak so činili. Bēžali so k-Noé i: „Noé, dober Noé lübléni Noé, drágti Noé, pústi nás notri vu bárko, lépo se ti molímo.“ Zdâ so znali lépe, prijaznive reči njemi dávati i Ali, ka čújejo od znôtra? „Drágti moji prijátelje! Srdcá bi vam spuno prošnjo, ali nemogôče mi je. Glédajte bár, ne náidete na njé ni klúča, ni zápora, Bôg sam je odzvôna doj zápro bárko!“

Iskali so, ali në so naišli. „Hodmo domô, prinesmo sekere, škéri, dremle, lüknje napravímo na njé.“ Ali válovje se je obernji stánov oblejalo, nieden je žnji në prišao nazâ.

*Potop je je vse vtôpo.
Dávno je nazvêstšeno bílô
i dônok nečákano prišlo.*

I kak je bílô vu Lóta dnévi? Tam je túdi naprè nazvêsto Bôg. Bôg nevderé notri dvér vu hižo. Prvle, kak sôdit pride, opomina, kára i znôva opomina.

Lót je nasledívajôče povélenje dôbo: „Grozna sôdba pride na Sodomo. Bôg zniči mesto i vse opústi. Pašči se i vôpelaj prijátele, rocbino tvojo i pobegni žnjimi.“

Lót se je prestrahšo. Ali vervao je rêči i hito je k-môžom, ki so njegove čeri meli za žene. Vse njim je povedao, štera je znao. Ali oni so tô za šalo držali, kêm bole je je proso ino se njim molo, tém bole so se smeháli žnjega: „Te stavec je celô deteči grátao.“ Znôva se je povrno, ali nišče je në dao na njega rêč nika. Ali komaj je vô prišao z-váraša, ognjeni i žvèpleni deždž se je pústo z-nèbe i zráka šümlenje je prehitilo ti osodjeni krič i jávkanje.

I ovo, tak je bila sôdba naprè nazvêstšena i dônok je nečákano prišla.

I kelkokrát se je tô že čeres jezérk i stotin lét ponávlalo!

I kak je Jezuš túdi gláso ober Jeruzálema sôdbo: „Da bi ti poznalo i ešče vu etom tvojem dnévi, štera slišijo k-méri tvojemi.“ (Lukáč XIX 42.) Ali oni so në vervali, misléči vu sebi: „Kak bi tô mogôče bílô, ka bi Jehove váraš, tô svéto mesto, neprijáteli na porob spadnolo? Tô Bôg nedopústi!“

Nè je dosta vrêmena preteklo, ka je váraš z-neprijáteli obvezéti okôli. Prišlo je, ka je Jezuš naprè povedao: „Ar pri-

dejo dněvi na tēbe i okóli tēbe vržejo neprijátelje tvoji spice i obsědejo te, i vkůp te stisnejo na vse kraje.“

Vse bole i bole so je stiskávali; li hitro je zmenkao živš, lůdjě so se z-oběteli poplatmi, stvári kůžami hránili, človeče mesô jeli, tákša nevola je nastánola, kakše je svět ešče nigdár nē vido.

Vid: *naprě je bilô nrzvěstšeno i dōnok nečákano prišlo!* I jeli nás, vu vezdášnjem vrěmení Bōg neopomína tůdi z-etakšimi sōdbami, štere na nás májo pridti? Naš žitek hitro dolí tečě, tak da lůdjě opominajōča znaměnja nevezemejo napamet. Edno, edno nōvo znaměnje to prvěše zakrije, omráči.

Ali si pa nezmislimo na ona grozna znaměnja, štera se v-naši vrěmenaj godijo, nesmerne povōdni, štere cěle krajine poplávjo, váraše zničijo, veliki sláповje, vihěrje, prōti šterim nega obrambe, zemlé prepádi, ognjenikov vděrjanje, zemlé gibanje, zátonov pogrozdženje v-našem žitki doj pretěkōča svetovna bojna, vérstvena kriza, so vse Boža znaměnja i opominanja na zbōgšanje i pokōro.

Ali smo pa že pozábili ono grozno nesrečo, štera se je pred ništernimi létí v-Ameriki na Martin'que zátoni godila! Kak so tō rim. kat. časopisi glásili, Svět-Pierre stančarje so grozno veliki, v-nébo kričěči grěh včínoli. Na veliki pétেক so svinjō prebili na križ, tak so se z-Kristuša smrti norčárili i ošpotávali. Potom je na hitro prišlo znaměnje. Ognjenik je vō vdrō, žerjáva stroskev se je sipávala na krajino, edna velika fabrika

je zničena, štere delavci so vsi preišli. Teda je hěnjalo zburkanye.

Lůdjě so se prestrahšili, pobegnotti so šteli, ali oblást je váraš z orožniki obvezela okóli, nē so pústili žnjega nikoga: zmōdri znancov, profesorov, z-strokovnjakov je komisija poslána naj poglédnejo, či je Mt. Pelee ognjenik uprav nevaren? Komisija je gori šla na brěg, vse je popoľnomia spoglédnola, presámнала i naznanila: „Nikše nevarnosti nega? Mont-Pelee je brezi vse pogūbel'. Samo je edno málo ognjeno změno narédo.“

Kak se je ednoga drůgoga dněva zorja presvětila — onoga dněva, gda so tō grozno změno pá naměnili ponávlati, Kristuša vněbozastoplěnja dén, — je ognjenik z velkov silov vdrō vō i žerjávo lávo je z-groznov hitrostjōv metao na váraš, zasipao ga je, z-nébe je sōdba prišla i v-ništerni minutaj je 40.000 lůdi zničeno.

Ovo naprě nazvestšeno i dōnok nečákano.

Nē rávno nagōsti, ali sveklo je nazvestšeno, ka je Bože sōdbe vrěmen blůzi. Od zdáv-njega vrěmena maó se začínjalo njega spunenje, kak tō Mátaja 24 ti tál prorokůje od Kristušovoga prišestjá.

Tak se zdi, da bi tá doli-spisana pripetjá, štera se pred nami godijo nikšega znaměnja nebi bilá, štera bi Kristuša prišestjě znamenůvala.

Kristušovoga prišestjá nevtajeni znaměnj to edno je, ka krivi lůdjě, antikristušje stánejo naprě, ki do sebé za Kristuša dávali vō. Pred ništernim letom

je v Ameriki stano naprê eden tákši antikristuš, ki je dosta lúdi zblôdo. Žalosten konec ga je doségno vu pústiní, gde je šteo Gospodna 40 dnêvni post drú gáčiti. Med postom je od gládi vesno.

Sledi je v Londoni stano naprê eden pop, ki je pred ol-tárom zgláso, ka je on Kristuš, ki je nazáprišao. Med poslúh-šávci je tákše zburkanje nastano zavolo toga, ka so ga policájje komaj obránili od lúdstva srditosti. Potom se je v-neznáno mesto ostrano i več je nê bilô odnjega nika čúti.

V-Rusiji je túdi nastano eden nôvi Kristuš, ki je navdúšene vernike meo, hirešen človek je grátao, ešče i onoga špitála doktore i vučenike, kama je internálivan, je zblôdo i za svoje vernike vtepaio.

Zisao je glás i z-Indije, ka je i tam eden nôvi Kristuš nastano.

I tak shájao bode glás od zhoda i záhoda, od juga i sevra od tákši lúdi, ki tak bodo pravli od sébe : Jas sem Kristus.

Ali glédajmo Rusie položáj, bolševikov, komunistov ne božje dela, Gde Bogá, vero namênijo vóžtrêbiti z-srdc človeči, i šatána orság, právo antikristušovo králevstvo grúntati, so vse tákša znamenja, štera Bože sôdbe prišestjê silijo.

Zogvúšno znamenja bodejo, ta obečana znamenja se májo spuniti, štera Kristuša prišestjê naznanújejo.

Krivi proroci stánejo naprê, kak amerikanskoga novoga Siona nastavitel, šteri je sebê za II-ga Eliáša gláso i jezérke nagno k-sebi.

Bojn glási se širijo po svêti. Ognjenikov strahšno vdérjanje, zemlé gíbanje, kúga, pomor, grozne nesreče so vse znamenja, štera vse glasno kričijo : Ovo, On prihája !

Ali i drúgo znamenje glási njegovo nazájprišestjê. Izrael se pripravla svojo domovino nazáj goripostaviti. Židovov Sionizmus je tó nestanoma se povékšávájóče gíbanje — odkrito guči.

Drúgo znamenje se túdi spuni med poganmi. Jezu : je zapovedao : „Prvle se má po celom svêti predgati rêč Boža, vsákomi národi na svedôstvo i potom pride konec.“ Jeli se je nê spunila tá rêč ? Jestejo edne mále interesántne knjigice, štere se po fal ceni dobijo ; vu tej v 450 rázložni jezíkaj jeste štampano Jánoša 3:16 veršúš : „Tak je lúbo Bôg ete svêt“ i. t. n. Li računaj jezike, štere po iméni poznaš, do 30 ali 40 zná bidti prideš, ali dale nê. I tú máš 450 rázložni jezikov, na štere je biblia ali njê posebni táli doli obrnjena. Kak vnogo dela se je tú odprávlalo, ka se Zveličitela rêč náj spuni ! Ka de se evangelium predgao po celom svêti vsákomi národi.

I nê samo tam med poganmi so ga predgali. Predgajo ga med samo poiméni bodóčimi krščanmi túdi z-tákšov močjov i vrêlostjov, ka so pred ništernimi desetínami ni mislili, ni nê vervali. Vsigdár de bole potrebno rêči glášenje, vsigdár de več rêči glasitelov. Dúhovnici, misiónáruši, misije pomočnici, kateketi vu šoláj ; pôleg cérkvene slúžbe je tam tak imenúvano šatorski misináriušov šerege delovánje.

Zaká je tak ômurno i potrebnô predganje vu vezdášnjem vrêmeni ?

Zaká je bio Noé tak stálen, ka je vsákoga bûdio i nadigá-
vao, proso naj se povrné, da v-
bárko pride ? Ár je znao, ka
sôd pride ! — Zaká je Lót zvao
zete, naj se v-gvûšno mesto
pašćijo ? Ár je znao, ka je sôd
blûzi.

Záto predgamo vu deně-
njem vrêmeni z tak velkov vrê-
lostjôv i pozávamo tak nemûd-
no, ár so se Boži sinovje že
zbûdili na ono znánje, ka je
Gospodna dén blûzi. Záto se
glási po cêlom svêti : Ovo, On
prihája !

V-dosta formo se je na-
zvêsto Gospodna dén. I dônok
gda pride, nečákano pride.

Čeres 120 lét je nazvestšá-
vani potop i dônok je nečákano
prišao. Sodome i Gomore zni-
čanje se je naprê glásilo i dônok
je nečákano prišlo. I tó se pá
ponávla. Tak bode i pri Go-
spodna prišestji tûdi.

I zdá da jas od Gospodna
prišestjá gučim, dobro znam,
ka se ji vnogo norčári, erkôči :
„Ne bode tó tak hûdo. Premisli
si, kak se tebi vidi, jas neščem
bidti za tébe podgovoren. Záto
ponávlam, či se ti vidi ali nê :
Ovo, On prihaja ! Slédnja njego-
va rêč je eta bila : „Ovo, hitro
pridem !“ Kak ti primeš té glás,
tô je nê moje, nego tvoje delo.
*Bôg te ednôk na podgovornost
vzeme, kak si se pogûbo poleg
nazvestšenja etoga glása. Ah,
drgeče mi srdcé, či si na tó
zmislim, ka i vse znáš, znáš, ka
nahitroma pride — i dônok se
nepriprávlaš — i On prihaja —
nečákano !*

Gospôd je dugo trplivi z-
nami, ešče itak dugo trplivi. Ali
svêt se nešče povrnôti. Z-lehkoš-
kov nemáratnostjov pita . „Gde
so nazáprišestjá znamenja ?“ Vê
je povêdano. Nahitroma pridem
i tistomi že 2000 lét jeste. Pred-
gajo od pridôčega Gospodna,
*pred kim je jezero lét teliko, kak
včeránjl dén, šteri je mino, ali
neverjejo vu njem.*

Ka náidemo pri Bogá deci ?
Bôg je dugo trplivi, naj svojo
deco k-coj pripraví. Ali jeli se
tê pripravljajo ? Od ednoga člove-
ka sem čuo, gda je od Gospod-
na prišestjá bio guč : „Či On
nazáj pride, nebode za nás
dobro.“ — Znájo i dônok se
nepripravljajo. Nadale namenjá-
vajo, tóžijo se i duže — spijo.

I či Gospodna dén pride,
pride on nečákano i tak ka do-
sta boži sinov nede pripravleno.
„Kak tát vu noči, pride On“,
erčé Peter ; nevedôč, gda vsi
bodo spáli.“

K-tebi tûdi tak pride Go-
spôd, kak tát vu noči ? Či boš
duže nadaljávao tak, kak do eti
mao, tvoj svetski žitek i tak boš
se znášao ; či boš nadale tak
ravnao tvoje živilenje pôleg ze-
melski želénjaj i návadaj ; či
nadale li samo ta zemelska bo-
deš zganjao, bogástvo, máрно
diko, prêdnjost ziskávao ; či boš
se pernjaxo, zadomeščávanje či-
nio bližnjim tvojim ; teda k-tebi
tûdi nečákano pride.

Drághi brat: zaká se nepriprávaš? Ti, svetski sin: zaká se nepovrneš? Zaká zadržávaš prišestjé Gospodnovo?

Zdá je že skrádnje vrémen. Tri minute pred polnočjöv, tak, kak je brat moj vu senji vido. Záto potrebúje Gospöd lüdi, ki njegovo spöslanje nadaljújejo: Ovo, On prihája! Nê samo z-rečjöv, nego vu znášanji vašem tüdi, z cêlov vašov bivostjov morete glásiti: Čákajmo Gospodna. Zaistno, On hitro pride!

Kelko Boži sinov je pri spodobno, k blödnim devojkam! Nemajo se bom olija, lampasje njim vgásnejo. K boltoši se morejo paščiti, kak Noéa zemláki, ki so i k-koncovi k-bárki bêžali; ali že je prekesno biló! Dveri so zapite! I rêč čújejo: „Nepoznam vás.“ Teda naprê stöpivši i naprê nosijo: „Vsáko nedelo smo v-cérkvi bili, rédno smo vživali Kristušovo večerjo, ketomi i ovomi kršćanskomi diúštvi smo slišili.“ Ali znöva de se čulo: „Pravo sem vam: ne-

poznam vás! Odhájajte, hüdo-delci!“

Nazvêstšeno i dönok nečákano!

Srdcé se mi pôči, či si na tó zmislím: Gospöd hitro pride! i ti spiš i nê si krédi. Nê si čakao na Njega tak, kak snehé na mladožénca. Ti si se nê pripravo na gostüvanje ágneca.

Oh nemrtelna düša, pripravljaj se! Pripravljaj se že dnes! Či nemaš ešče pokoja, mirovšćine, pašči se, obari si düšo i neglédaj nazáj! Vrêd postavi svoje delo z Bögom!

„I ti drághi brat i sestra, predrami se z sna! Ár je tü vrémen gori stánénja z sna. Nedvoj, ne vcagaj duže, jeli Gospöd pride? Ne brigaj se, gda pride, nego živi Bogi prijétno i čakaj Gospodna! Prizdgn te kumes glavé vaše, ár se vaše oslobödjenje bliža.

Ti grêšnik, povrni se! Ti brat, pripravljaj se! Ti záročnica, snájži se! Ovo, On prihája!
Poslov. F. J.

Debelost škodi zdrávji i lepoti, ár znotrêšnji táli človeškoga tēla i zvün toga se debeli človek dosta starejšega vidi, kak je v istini. Vnögi predebeli lüdjé bi lépi bili, ali prevelika debelost njim odvzeme lepoto. Zato njim trbej ono nepotrêbno vnožino mástí odstrániti — ali nikak nê z gladüvanjom, ár je tó preveč nevarno. Človek léko friško zgübi svojo debelost, cê nüca neškodlive „Slatinske tablete Bahovec“. V apotekaj se dobi škatla z 100 tabletami za 46 Din i velika škatla z 200 tabletami za 74 Din. Več lejko zvejte o tom brezpláčno, če se obrnéte na apotekára Mr. L. Bahovec v Ljubljani, ki eto vrástvo naprejpostávla

Vanitatum vanitas!

(Na podlagi knige Predgara.)

Ničestnosti ničes.

Kralüvao je dugo v-izraelskoj zemli,
Verostüvao v-noči, vu velkom mišlenji
Srdčen král Gospodár.
Vse, ka je vözbrodo v-čeres dügi lejti,
Skrblivo je spisao na pergament lejpi
Te veliki predgar.

Vse je ničes, ka na etom svêti vidiš,
Vse, ka k-šenki dobiš, ali si pa kûpiš,
Je ničes nej vrejdno.
Vsa mantra, správlanje i vsa læpa vrédnost,
Je vse, ka doségneš, vse, vse je ničestnost,
Nika në vrédno.

I kakšté se mantráš, ali kakšté skrbiš,
Tak da na obrázi krven znoj máš, točič:
Nika nepomága;
Či máš velki nágib, osnávlanja želnost,
Nestan'ma te žené, goni dela vrélost:
Ka hasek máš z-toga?

Národje pridejo, oni odidejo,
Bojüvniki preido, — vsi, vsi počivajo,
En' nazáj nepride,
Vse, ka živé eti, proti grobi ide. —
Proti grobi ide, li zemla nepreide,
Nikam neodide . . .

Glédajte bár sunce: vu bibora plášči,
V-gojdno ga razpresté vu précimbnom lišči
Kre zhoda na nébi;
I či bár na véčar vu záhodi mrakne,
Naütro pá znöva svekel bežáj začne,
Na zhodi se vidi.

I kak sunce hodi, tam gori na nébi,
Tô činijo zvézde ino mësec tüdi,
Tak čini i néba;
Štera je že tô pôt vnogokrát obhodla,
Od stvorjénja mao nigdár nej prestöpila,
Hodi je od nigda.

Ino či je glédaš, kak vodé tečéjo:
Po zmerjenoj pöti tirajo, ženéjo,

Vu môrje bežijo.
I môrje se dónok nigdár nedopuni
I one pá nazâ pridejo k vretinî,
Odkud se začnejo.

I vse toga skrovnost je pred nami skrita,
Jedino pred Bôgom je samo odkrita,
Zaman jo spoznávaš ;
Nezapopádneš jo z-zemelskov pámetjov,
Bár kakšté jo glédaš z gedrnov vrêlostjov
Z-srdca rad poslühšaš.

Evang. sprevôd v Beogradi.

Ka je bilô : vse je, tak bô i poetom,
I ka jeste : vse je, ka je bilô v-zdâvnjem.
Gdetášté boš hodo.
I bár gletá glédaš z brodêčov pámetjov,
Tô edno zagvâšno vidiš od vsej krajov :
Nika je nê nôvo !

I či dónok jeste, kak vnôgl právijo,
Ki tak nalehci vse, vse tá odprávjio :
„Viš, tô je tú nôvo !“
Nej je tak, nej bogme, verte vi tô meni, —
Bilô je, stalô je že dávno pred nami,
Samo v-drúgo dôbo !

Nega tū spômenka od ti preminôči ;
Rávno tak, kak nega od ti tū bodôči,
Od njih nemaš nika ;
Vse, ka jeste, more ednôk preminôti,
Tak, kak vu püstini te szlêd, tá minôti
I nenihá spômenka.

Jas, kak predikátor, král Izraela ;
Šalomon : po tom iméni vnúk Isaja
Davidov'ga roda,
Koga je v-Jer'žálem váraši eti,
Na očé trônuš pomogao Bôg nebeski
Pôleg pokolejnja :

Pámeti mo' znánje glásim jas vsákomi,
Ki pod nébov jesto, bivajo na zemli
Ino tū živèjo ;
Vse sem prav pregledno, leto je moj rázum
Brezi počivanja, — či je bár vse zaman,
Dônk je nê poméro.

Pregledávajôči : vsa, štera sem vido,
Bilô ji je vno go, ki so nezad'volno
Glédali svêt etc.
Ar, ka se tū vidi človeče razmejnje :
Je vse nehasnovitost, dūše mantránje
Vretina gréhote !

Naša zménkanja so na gôsti bodôča
I teži nás mantra, njé bremen, teškôča
Nad nami bodôča.
Ka je nej ednáko, tô slôko ostáne,
Te nespameten čedno delati nemre :
Z-nami je krhkôča !

Vu razmejnji sem jas : viš, veliki gráto,
Što bi še tak najšo, kí bi me premogao
V-môdrosti, vu znánji ?
V-Jeruzálemi bár kelkošté ji bilô,
Eden je nej zatô meo pripravno glavô
Vu etom pozvánji !

Se i tá sem hodo po môdrosti potáj,
Napájao, vtihšávo, pri znanost vretinaj
Velka gôsta kmica
Mi obsejla srdce ino dūšo môtnost,
Ar sem se ogvūšao, ka je svêta môdrost
Rejtko gda pravica !

Dv  brata.

Napisala : KOLOŠVARI BERTA.

Gda se 1848. leta Milano proti avstrijskoj vladi zporebero, je Radetzky samo 6000 soldakov meo. Z temi je držao v raš p t dni, i  i njemi nebi vzeli talijani magazine z municijov i z  ivizom, bi e e itak nej popu sto.

Dosta svoji vrli sinov je zg bo; tak je on svoje soldake zvao; zato ga preveč srce bolelo, zv na váraša se je nazáj obrno, pesnico stisno i pravo: Na p videnje !

Po tem je casari pismo poslao, vu šterom je silno proso 300 000 soldakov i vse ka kcoj sliši. Casar je t  prošnje pred avstrijski parlament vloži i vu svojem imeni proso to potrebno pomoč. Avstrijski nemški držav poslanci so vu imeni svoji dr el to prošnje z ednim glásom odklonili.

Oni d jo regrute za obrambo domovine, ali na talijanski front ni ednoga nej.

Radetzky je dozday tudi z v kšega vogrskoe soldake meo, zdaj so tudi na vogrskom i eti prinas velki verbung začnoli. Preci je tak soldakov d bo, ali itak se po istini njegova vojska te dopolnila, gda je na vogrskom revolucija doli zbita bila i kamarilla soldake na duše name avala.

 and rje so prinesli uk z : v s m  telko ali telko duš, nato telko regrutov more na določen den vu določen v raš postaviti. Nat  so rihtar i ti  edn ši gju-leš držali i določili, Őto more za regruta odidti.

Vu ednoj m loj bog toj vési bli zi Murske Sobote je živo eden dober kmet. Meo je dv  sin : Van i bio te starejši, Őtevek te ml jši. Van i je bio  rnkasti oči i vl si, Őtevek sivi oči i s ri vl si, ob  sta pa l poga zr sa bila, kak sve a.

Van i je vu konjskoj Őtali delao, z  ugom hodo, Őtevek vu kr vjoj, poleg toga pa materi pomagao svinjam nasip vati, jesti nositi. Za silo je krave podojo i e e kaj zk hati i spe ti tudi znao. Zato ga je mati preveč rada mela, Po večeraj sta njidva na tiho vse skon ala, kak pa kaj de delano, i tak je moglo bidti.

Veška komisija pa je odločila, ka Őtevek mora za soldaka idti. Gda je mati t  zvedla, je omedlela, komaj so jo gori zm cali, potem pa tak j kala, ka njoj malo srce nej počilo.

Őtevek je tudi jáko žalostno po nosi doli glédao.

Van i je jáko dobroga srca de ko bio, mati se njemi trnok pomillila, zato se odl o :

— Mati moja, ne j hte tak, r jši jaz odidem mesto brata za soldaka Ali samo tak idem,  i mi prisegnete vi o a, mati i brat, ka mi mojega prvorojstnoga juša ne prevzemet; ka mo jas po vašoj smrti eti na st rom domi vért. Brata, n j domo pridem, v o enimo; ali  i se njemi nebi nikaj primernoga najšlo, sam tudi gotov se žnjim zgr ntom t lati, te njemi hišo mi postavimo.

Srdito je mati Vančeka gl dala, gda je on svojo  eljjo na-

prej dao, ali gda sta oča i brat priségnola, te je že ona tüdi.

Vanči je meo zaročenko, sosedovo Fániko, tak so bili dogučani, ka bi se k fašenki zdávala. Jáko ga je srcé bolelo, ka se zdaj ločiti morata. Tak sta se lúbila, ka sta vsigdár vküp k-cerkvi, na ples, ali kukorco lúpat šla, pazo na njô, kak angel varivác: nebi se je z ednim nedostojnim mišlénjem tekno.

Šô je k sosedovim, mora povedati, ka se je zgodilo prinji

vsáki den na oči vrgla: Naš mládi gospod se domá špancêra, ov siromák pa tam na bojišči trpi Kapa či bi ešče, Bôg ne dáj, spadno, te bi pa do smrti nej mirá meo.

On se Fániki zalúbo, ka jo vzeme, či ga Bôg domô pomore; ona pa njemi, ka ga počáka tej osem lét.

* * *

Naši dečki so vu Velko Kanížo meli zapoved pridti na šte-

Ljubljana — bivši deželni dvorec — zdâ Univerza

i ka se zdaj na osem lét ločiti morata.

Kak je z žalostnim obrázom notri stopo, ga Fánika včasi záčala spítávati ka njemi fali, ka tak jáko túžen. On njoj odgovoro:

Ka bi nebi žalosten bio, gda se morava na osem lét ločiti. I povedao, ka de on mesto brata za soldáka šô.

Kak Fánika tak njéni stariši so njemi preveč bránili, ka bi šô. On njim povedao, zakoj ide. Či nebi šô, bi njemi mati

lingo. Okôli edne po polnoči so se z dômi odprávlali. Rihtar i foringáš so je po vési nakládali, nej ka bi šteri domá ostao. Fánika je Vančeki púšlič rozmari-na z sívim pantlikom povila i za kršćák pribodnola. Matere, lubice so jôkale, dečki so si po vsoj sili kurážo dávali:

Zbogom, zbogom oča, mati i brat, sestra, predrága lubca ti.

Ešče ednók je vsáki naj svoj rojsten dom nemilo nazáj zgledno, foringáš je pognao konje i

pelali so se proti Kaniži. Na celoj poti so pa srečovali kola, ti edni foringáše so se že z rih-tarom nazáj pelali, ti drúgi túdi tá i gda so na večar vu Kanižo prišli, je cejli váraš nabiti bio regrutov. Za gojdna so je nabé-rali, zadvečara notri oblekli i na drúgo gojdno na konje posádili i gnali na talijanski front.

Vančeka so túdi opitali, či razmi k konjom i gda je odgovoro ka: ja, te so njega túdi za hu-sára vzéli, kak nájveč naši deč-kov. Ti preveliki i prežmetni so pa bili pešiji vtálani i so to dū-go pôt vu Itálijo peški mogli mašérati.

Vanči je jáko dober počte-ni soldák bio, vu vsej bitjaj je tam bio, gde so si Radetzky hu-sári z krvávimi rožami svoj lo-ovorov venec pleli. I vu slédnjem boji tam pri Solferinói na prá-voj peroti stao eden regiment husárov nevkleknjeno. Že cela kúpi mrtvi talijánov bilô okóli njega i gda že vse zgübleno bi-lô, itak stao i strelao, zakrívao je bég pešije, i gda so ga žeta-lijáni spoj obkolili, se čüo eden grméči „hurra“ i prék živi i mrt-vi talijánov se presekao te že máli šereg junákov:

Tô so bili Radetzki husári, to so bili naši dečki.

Zanemili so štúki pri Sol-ferinói, zanemile pükše i sáblv žvenket. To veliko bojišče so pokrivali mrtvi i ranjeni i mrtvi i ranjeni konji. Nej se čüto drú-go, kak ranjencov nemilo stara-nje, postrelani konjev nemilo hr-zanje. Tri dni i tri nôci so mrtvi nepokopani ležali, ranjencom nišče nej rane obvezao, nišče

nej eden požirek mrzle vode dao, tak so mogli vugrozni mo-kaj vesnoti.

* * *

Vu Villafranki se mér zvè-zao, vojsko so z talijanske zem-lé nazáj potégnoli. Na granice so prišli tirolski jágri i hrvatski kanonéri.

Našo pešijo so vu Dalmá-cijo zapovedali, od tistec so tej nesrečniki našemi lepomi čisto-mi narodi prinesli trahomo, šte-ra je z Egiptoma v Dalmácijo z ládjami privlečena bila.

Stárim husárom, šteri so svoji osem lét vöspunili, so vö-dáli njihov „Abschied,“ mlájše so pa vu Galicijo na ruske-poljske granice skomandéráli.

* * *

Zdaj pa pojdimo nazáj vu našo málo vés, i poglednimo, ka se vu tom cajti domá godilo.

Kak je rih-tar z foringášom domô prišao, je nej folgao sta-rišom odgovárjati. Vsáki ga pi-tao, či njegov regrut nej jáko jokao. Rih-tar pa vsem na glih odgovoro:

Kakda bi jókao, veséli je bio med mládimi pajdáši; sol-dačka banda pa celi den igrala, ka so se ešče angeli vu nebésaj veseliti mogli.

Na nedelo so se pa ti do-má ostánjeni dečki k deklinam podrúžili, oni so z njimi k cerkvi šli i domô, i je dráždžili, či se jáko jočejo za regrute.

Števek je od sega mao Fá-niko sprevájao vu cerkev, na búče, kukorco líbat i pérje če-sat. Fánika pa Števekovej ma-teri pomágala gvant zaprati i drúga vékša ženska dela. Vsáki

večér sta se pa najšla pri Fánikini máli dvérickaj i vsáki dén sta si duže i duže zgučávala, na slednje vu roké ségnola.

Tak je prišla žétva, blájženi čas, gda vért svoji trúdiv blagoslov vu škednje správla. Števek je Fánikinim pomogo kositi, Fánika pa nazáj. Za Števekom je brála, i vsi žnjeci so previdli, ka njema delo jáko prilíčno na rôke ide.

Za dnéva so želi, večér pri meseci vküp nosili. Mále regice vu trávi so na lúbézen zvalé; Gjere, gjere, korátje so njim nemški odgovárjali: kum, kum; vu grmej slaviček popevao; Števek z Fánikom malo zaostao, za ednim križom jo k sebi obino i opitao:

— Fánika, rad te mam, rájši kak samoga sebé, ovadi mi, jeli ti je za méne, ščéš moja biti pred Bogom i pred svetom?

— Žaká me to pítaš, da tak dobro znáš! — je ona odgovorila.

K sebi jo stisno, z vročimi kúši jo osípao, ka se njemi komaj z náročov vtrgnola. Vanči siromák pozábleni bio, Fánika je Števeka žena grátala. Deca so se njema rodila. Te je začala Fánikina mati gučati nad Števekom, ka so tó včínili, ka so Vančeki grünt obečali, njeni vnúki do pa dnes vútro kodiši, po sveti mogli gori doli.

Števek si je dozda od toga nej dosta premišlávao; vüpao se je, ka brata tak nede domô. Kelko jih mládi, zdravi odišlo i jáko máli tao je domô prišao. Ali baba je tak dugo nad njim gučala, ka je on túdi poželo na celi grünt, njegova mati pa vse-

gaveč ž njim vu ednom razmênji bila.

Od toga mao sta Števek i Fánika nikaj nej z dobrov volov štela delati.

Či njidva oča pokáro, Fánika k materi odbežala, Števek pa ležat odišo. Oči potočo:

— Zakaj bi drúgomi delao, drúgi se tam špancêra, jas pa náj za njega eti domá delam.

Oča njemi žalostno odgovoro:

— Máš Bogá tak gúčati, nej je on za tébe šô na oster meč?

Osmo leto se približávalo, očo so či duže bole pritiskávali, náj grünt Števeki prék dá.

Pošteni oča se nej dao na tákšo božnijo nagovoriti, za tó je pri nji kreganje nej henjalo. Ni edno delo se nej brezi njega včínilo. Osmá žétva je bila, Fánika tretje dete, málo deklico porodila, dvá siná sta že velkiva bilá. Žito so nikak doli spravili, trbelo je hajdino sejati, pšenicó žeti, i te sta Števek i Fánika strájk napravila, odpravila sta se k Fánikinoj materi, vu nájvékšem deli sta očo povrgla. Siromák se njima zaman molo náj ideta nazáj. Li eden odgovor je dobo:

Náj prek dá, te ta šla, ovači pa náj dela sam. Presiljeni je bio prek dati, samo tó si je gori obdržao, ka de on do smrti vért. Na tó ga je ta čedna žena za svojo volo nagučala. To blájženo kújanco nej štela zrök pústiti. Vanči pa bi náj dobo tisti jezero rajnški, ka je Fánika prinesla, z tem ga že vu dobro mesto oženijo, či se pa nebi šteo oženiti, má do smrti kôt i živlénje pri hiši.

Z skuznimi očmi, z trpeté-
čov rokôv je oča pismo podpí-
sao, znao je, ka z toga nikaj
dobroga nede.

Mlâdiva sta od tega mao
z veseljom delala.

* * *

Slobod so vzéli naši stâri
husâri od te svetle pûkšice i
sâblice, štere so njim dozday
lubice bilé, od svoji lûbléni ko-
njév i ni eden nej meo sùhi oči,
gda ga ob slednjim za šinjek
obino. I zdaj že šlo proti domi
peški.

Preci šereg jih bilô, gda so
z Kaniže vö šli, ali pri vsâkom
križopotji ji pár slobod vzelo:
Zbogom, pajdáši, jas sam že
domá!

Vanči je na mesece nej
kadio, nej vina pio, vkûp je
šparao svojo leningo, tiste 3
krajcare. Kûpo je lepi beli svi-
len robec, naj ga Fánika pri
zdâvanji má.

Večér je bio, gda so se
njegovoj vési približávali, tam
na srdini je njihova hiša, rôr se
kadi, mati večérjo sprâvla i tam
pôleg je Fánikina hiša, jeli ga
čâka? Ali se ga ne trôšta domô;
kak de se radûvala tomi lèpomi
talijanskomi svilenomi rôbci, ták-
šega edna sneja vu fari nej
mela. Čakao pa duže ednôk ne-
de, v nedelo morajo na pisanje
iditi.

Srce njemi od veseljá pre-
kipilo, vesélo pesem je začno,
pajdáši z njim i tak so prišli vu
vés. Zvao je: Hodte z menov,
mati nam večérjo pripravijo,
spite prinas i vgojdnô te poči-
njeni ležej potûvali. Ali oni so
lepô zahválili i dale šli proti
domi, vsâki bi rad znao, ka se

vu tej osmi letaj pri tom lûblé-
nom rojstnom dômi godilo.

Vesélo je stopo na dvori-
šče, vu hran, v hiši posvet go-
ro, oča i brat sta za stolom se-
dela i ženska dete nadâjala. Dve
vékšivi deteti sta pa že pri peči
ležale i radovedno glavé zdigá-
vale, gda je Vanči notri stôpo.
Oči so se njemi zaskuzile. Tô
je njegova Fánika i več nigdâr
nej njegova. Trjé bledi prestrá-
šeni obrâzi so se proti njemi
obrnoli, tri pâre oči bi se rade
njegovi sramežljivo ognole. Do-
ber večér, je djao.

Pred Fániko je stopo, na-
prej je vzeo svojo málo molit-
veno knigo, štero ešče od svo-
jega dûhovnika pri prvôj spovedi
dobo, vzeo z njé tisti máli sivi
pantlik, šteroga njemi Fánika
pred osmimi letmi dála i edno
vékico sùhoga rozmarina:

— Viš, Fánika, jas sam
obarvao, ka si mi dála, te pant-
lik, te rozmarin sta svedoka, kak
neskončno sam te lûbo. Na srci
sam je noso vu besnočem vihéri
šturme, vu tihî nočáj, gda sam
na vârti stao, sam na tebe mi-
slo, zvezde glédao, či sever
podpihno, sam veséli bio, od
mojega doma piše, od moje lu-
bice mi pozdráv nesé. Bole bi
bilô, či bi me mrzla zemla po-
krilla, ka sem te tak najšo.

Fánika je zâčala na glás
trôbiti, dete popâdnola i z njim
k-materi bežala. Na tô se Števek
razsrdo, pred brata skočo i
njemi ostro vseko:

Si domô prišo spâko de-
lat? Eti se nikaj nemaš močiti,
tû sam že jas gospod, či ščés
dober biti, máš mesto, či pa nej
ti tá vržemo tvoji jezero rajnški
i gori pôt i doli i šurki je svet.

Vanči je na to smrtno prebledo, srcé njemi je štelo z prsi skočiti, z trepetéčim glásom pítalo očo ?

Oča moj, jeli je tó istina ?

Oča njemi nej odgovoro nikaj, samo vu tla glédo, z toga je Vanči zarazmo, ka je istina. Eden grozen krič, tak ztrôbi ta smrtno ranjena zverina i te je mrtev tá spadno. Na lármo mati túdi vu hišo prišla, hitro vodô prinesla, Vančeka so polevali, z jesíhom ribali i komaj za edno

je blázen, trbej ga na lepe reči vzéti i vu Grádec vu umobolnicu odpelati.

Z lepimi rečámi ga nape-lao, ka náj nikaj jej i te se gori správi, ka do se vu Monošter pelali k grüntnim knjigam i tam se grünt nazáj na njega zpela.

Na tó je méren grátao i tak so ga odpelali vu tisto žalostno hišo, gde te žive mrtve pázijo i či mogoče zvráćijo.

Za Vančekom dosta trbelo plačúvati, tisti jezero rajnški, ka je

Zagreb — Wilsonov trg — Kazalište.

vôro je pregledno. Ali vu njegovom pogledi nej bilô več rázuma, nej poznao več nikoga, z blázno je.

Gori skočo, vse ka njemi vu roke prišlo záčao vkúp tretí, očo, brata klati šteo. Na tó nevo-lo cela vés vkúp priletela, komaj so ga telko stráj vzéli, ka so ga zvézali i vu edno prázno štalo zaklenoli. Celo nôč so ga strážíli, v gojldno so se oča po zdravnika pelali. Zdrávník je prišo, on túdi potrdó ka

Fanika prinesla, je hitro sfalilo drúgi jezero so mogli na posodo vzéti, i ešče itak nej dojšlo. Števek bi brata rad na vés spravo, ali veččarje so se tomi prôti postavili, njegova vrednost je pri brati, naj pláča za njega.

Edno i pol leta je bio Vanči vu umobolnici ; na telko so ga zvráćili, ka nej več nevaren bio, te so ga domô pústili, záto ka brat že nej folgao za njim plačúvati.

Siromák Vanči od tistimao

pri hiši tá nájzádnja dela oprávlao, delao, ka se malo nej bujo, i itak so ga grdô glédali, gda k skledi seo. Nišče njemi nej poštenoga gvanta kúpo, nej pošteno zépro. Vsáki mesec mládovoga se njemi pa beteg ponovo. Te je vse delo pústo i tak zamázani, vtepeni je šô od birôva do birôva i od tistec k notári-uši, náj njemi dájo sklep, z šterim se náj grünt nazáj na njega spela. Vsoj gospodi se je jáko milo, vu vsákoj kancalaji so njemi dáli nikši papér, z tem je šô vdiljek po Soboti i z močnim grmécim glásom čteo, ka se náj grünt na njega nazáj spela. Brat ga včasí zbio, te se pritožo, Števeka so pokaštigali i se njemi prepretili, ka Vančeki na njegove stroške indri zemejo gori kvarteo, te ga več nej vúpao biti.

Oče od dúšnevesti mantráni, je pred čajtom vu grob légo; pri hiži pa tak či bi si nevola nogé potrla, edna za drúgov je prišla. Gda so pri konjaj kvárni bili, gda pri márhi, gda pri svinjaj, gda šteri zbetažao, delali so vsi, ka so se

malo nej bujli, i itak so se dugá nej mogli rešiti.

Kregali so se pa na vóke. Te nesrečen Vanči či duže bole čemerasti gračúvao.

Nestrpne moke je trpo, gda si vu štali na svojoj trdoj loži ležéč premišlávao, ka se zdaj brat z njegovov lubicov vu mēkoj posteli kúšúje.

Dvajsti lét je živo Vanči, te ednok odišo, tri dni ga nej bilô. Vu lógi so ga najšli že na pô mrtvoga.

Domô so ga spravili, dúšo je pústo i tak več nej trpo on i hišni nej žnjim.

Števeka deca so gori zrasla, trbelo je sinú ženiti, i eden nej dobo tákše žené, kak bi se ga pôleg njegove vrednosti pristájala. Te pokojni „nôri Ivan“ kak so ga zváli njim vsepovsédi na pôti bio. Či starišov nájbolevrlo, nájľublenejše dete, groblána dobila zo možá, dosta trpela i ešče pri deci jo Bôg kaštigao, dvá glúhonemiva kôdiša mēla.

Tak je gospodin Bôg kaštigao ešče vu decé deci starišov grêh.

Pesem.

Poslovenčo: † KOLOŠVÁRI FERENC vučitel.

Lüba mati, drága mati, tô vas ščem prositi,
Svilno janko, svilno janko dajte mi zašiti.
Svilno janko meni, zláte žnjôre gori:
Tô se šika, šika, tô se šika, šika slovenskoj deklini.

Lüba mati, drága mati, tô vas ščem prositi,
Extra mundér, extra mundér dajte mi zašiti.
Extra mundér meni, zláte žnjôre gori,
Tô se šika, šika, tô se šika, šika, mládomi husári.

Pripovesti od II.-ga Józefa Austrie casara i vogrskoga kralá.

Drúgi Jožef je zavéden, rá-
zumno trden, samoga sebe dis-
ciplinéran, zdravoga mišlénja, ka-
rakterni mōž bio. Nē se je dao
od svoji zafrigani tanáčnikov za
nōs voditi, po dvorni krívi ná-
vadaj i ceremonijaj ravnatí, kak
nájveč njegoví kmične pámeti,
brez karaktera bodōči prehodní-
ki. Velki nágíb i náklonost je
meo, kak nigda nepozáblenoga
spōmenka Matyaš král k-tomí,
ka se je rad v-skrovnoj oblěki
k-prōstomí lúdství pridružio i
tak spoznao národa mišlénje,
štimanje, mantre i želénje. Sa-
mō od sēbe se razmí, ka se je
njegova tà náklonost nē jáko pa-
sala k-onomí, k XVIII-te stotine
vrēmeni, v-šterom je živo. Z-tém
znášanjem je Bečínskoj dobroga
námena policíji zadosta nemi-
rovnosti spravo záto, ár so nje-
goví tej skrovni izlěti v-prvoj
vrstí Bečínskoj vrloj policíji pri-
šli na znánje i tak sta ga vsig-
dár dvá v skrovni gvant oble-
čeniva detektiva čúvala i nasle-
dúvala.

Perse, ka se je casar od
toga nē sōmno. Gvúšen je bio
v-tom, ka skrovno hodi med
lúdstvom po Bečínski villcaj i
uprav bi se grozno razsrdo, či
bi njemí tō varno čúvanje na
znánje prišlo.

Casara návado so Bečín-
ščarje dobro znali, ali záto, či
so se žnjim sréčali, so se nē
vjáville, naj njemí z-tém veselje
správijo, ali za hrbtom so se
čestō osmejávali žnjega.

Ali nē samo Bečínščarje so

znali casara čúдно znášanje, ne-
go v-Eurōpe vsē vladárski dvo-
raj so se posmehávali žnjega.

Példo denem, gda je ed-
nōk v-Rusíjo potúvao, v-Péter-
grádi (zdá Leningrád) je Katalē-
no carico obiskao, za ves svēt-
je nē šteo vu carice palači pre-
nočúvati, nego, kak prōsti pōt-
nik je v-gostilni namēno stanov-
vati. Za šteroga volo je Katalēno-
carico pred veliko dilleno (ne-
pripravnosti) postavo, ár je v-
Carskoje Seloí nē bilō gostilne-
i pōleg toga bi v-autokratiškom
cárskom orsági tō jáko nevugod-
no bilō, či bi eden casar i král
vu gostilni prenočúvao.

Ali Katalēna carica se je
nē dála od naivne pámeti casa-
ra zvoditi. Dvornoga kertěsa
(ogradčara) précimbno hižo je
na hotel dála premeniti. Vō je
dála djáti na njē čelo edno táblo
z-napiskom: „Hotel k-Katalēne-
krōni,“ v-štero je zrendelúvano
z-cárske gárde níkeliko detekti-
vov, kí so kak gostjé bili i vad-
lárili v-gostilni.

Tak se je zgōdilo. Casar
se je z-popolnov zadovolnostjov,
kak prōsti gōst dobro čúto v-
gostilni. Dosta sledi je zvedo,
ka ga je zafrigana carica zvodí-
la. Tō ga je do smrti peklo i
nē njē je nigdár odpústo. Z-ták-
ši nevidōči niti znájo shájati nē
samo ednōk zgodovínske protiv-
nosti, ali prijátelstva túdi.

V-Páriš je ednōk pod imé-
nom grof Falkenštein odpotúvao
na obisk k-sestri, k-Márie An-
toinetti, perse na drúgi dén je

že celi Páriš znao, što je té Fal-kenstein grof. Drugi Jožef je na dúgo šétanje šo v-Páriši kak „prôsti“ človek i redovno je v-kavárno hodo. Eden hip se je v guč vzéo z-ednim nepoznánim, prijetnoga obráza človekom, šte-roga je v-kavárni vido. Jáko pri-jaznivo sta si zgovarjala. Nate-liko sta se spajdášivala, ka je tomi tühinci ponúdo, naj se ž njim ide šakk špilat, da njima hitré vrémen pretečé.

Tühinec je nevedôč Lacourt, svojega vrémena hirešen šakk-špilermajster bio. Znao je, ka je té nepoznani gospôd II.-gi Jožef casar, né njemi je vúpao orôti povedati, z-prisiljenim obrázom bár, si je doli seo žnjim šakk špilat i z-prijaznivim tálom je tak ravnao zméno, naj te slab špilar casar dobi partijo. Prijaz-nivomi šakkšpilarmájstri se je po dugšem švicanji uprav tak posrečilo pelati zméno, da je casar gvinao partijo i komaj je čakao, naj se ga réši. (Dobromi špilari je bremen z-slabim se špilati). — Né se je tak zgôdilo.

Casar njemi je revanš ponúdo.

Šakkmajster, ka se ga naj réši, se je z tém odpovedávo: — Odpúščenje prosim — ne-mam časa — v Opero morem idti, ár ščém viditi Austrie ca-sara, ki de dnes tam v-gleda-lišči. — Ali ka bodete vidili na njem? pita ga Jožef casar, — tákši človek je, kak drúgi. — Jas sem ga náležen viditi. — Ar je on veliki, imeniti človek, se je probao te majster z-mreže osloboditi. — Z-rečjôv samo za toga volo ščéte v-Opero idti? — Li za toga volo. — No teda ešče lahko mirovno dale špila-

va edno revanš partijo, — odgo-vori Józef casar — ár njega vi-dite pred sehom.

Ka je vedo šakkmajster? — Dale sta špilala. — Ali zdâ je že več né dosta dao na pod-pústek, za ništero minuto je li hitro pobio casara vu špili, nad šterim se je té jáko čüdüvao.

Od Józef casara so gori zamerkane i tákše prigode, pri šteri se je nevedôč včasí posre-čilo odkriti skrovnost?

— Kama idete? je pitao ednôk casar ednoga pred njim se pomali šétajôčega stároga penzionátnoga officéra. — K-ednomi prijáteli na záütrik, — odgovori té. — Zagvúšno dober záütrik bode... káva? — Bôgše. — Vîno? — Bôgše. — Pečénje. — Bôgše — je pá pravo, malo gučéči officér, ki je na vse samo telko gôvoro: Bôgše!

Tak sta prišla prék po vse féle hránaj do presetine. — Zdâ je pá officér záčao spítavati: — Oni so túdi oficér? — Túdi. — — Lajdinánt (Podporočnik)? — Več. — kapetán? — Več. — Major? — Več. — Podpolkov-nik, polkovnik? — Več — je odgovárjao casar, podrúgáčivši stároga, malo gučéčega oficira.

Tak sta prišla prék po vse redé officirov do maršala, na štero je casar li samo z-prvéšim odgovoro: Več!

— Kapa ešče vragá! — se je ozúro officér. — te so oni za-gvúšno casar?!

— Zavadili ste, — je od-gôvoro II. Józef smehéči se, i prijaznivo se je poslôvo od star-ca officéra.

Etakše i prispodobne pri-godke so zamerkane gori od II-ga Józefa, Austrie casara i vo-

grskoga kralá, ki je lüden vladár bio i lépi spômenek nihao za sehom pri rázločni národnostaj podložancov.

Nam proteštánušom naveke nepozábleni ostáne, ár je on včino konec verepregánjanji, štero je vu monárchiji več stotin divjalo. Kak presvetšeni vladár je prevido veliko nepravičnost,

štero so njegovi predhodniki Habsburgi činili i nêtili netrpivosti ožen. V-1781. leti je vōdao tak zváno „Trplivost!“ zren-delüvanje, pôleg štere so proteštánušje tñdi dôbili več stotin poteženo vere slobodščino. Blájženi boj njegov spômenek !!!

F. J.

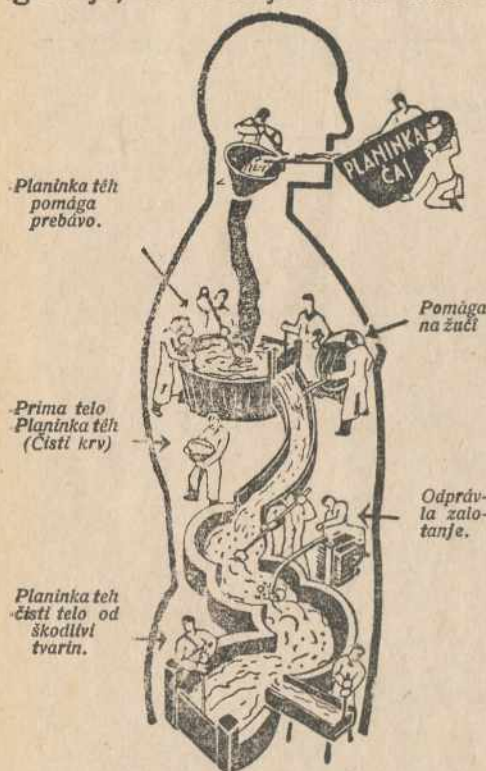

MELANCHTON FÜLÖP.

Lutherov pomočnik vu deli reformácije, spravitel Ágoštonskoga verevadlŭvânja ino Obrambnoga spisa, se je 1497. febr. 16. narôdo. Njegovo veliko znânost je po cêloj Europi vsâki poštvao. Njegovi vrstnicke so ga za vučitela Nemčije imenüvali. Na njegovoj smrtnoj posteli (1550. apr. 19.) so ga pitali njegovi prijâtelje, či neželé kaj, na štero je krátko z-etim odgovoro: „ . . . želênje mám k-razvêzanji i z Kristušom bidti, katero mi z-vnogim več valá“. (Fil. 1. 23.)

Či ščeš ozdraviti, moreš iskati zrok!

Tô je prvo pravilo z-zdravinskoga razmênja, šteromi se pridruži ešče národní pregovor: „Gda te bolezen mantrá, glédaj, ka dela žalôdec!“ Ár, kak se tô z-jezerolêtni opazúvanj zná, je žalôdec tista pôt i tákši pojáv bolečin, štere za nevučene oči tak glédajo, da nemajo zvêze z-žalôdcom.

Končno nemre vsáki poznati svoje bolezní zroka i tak nemre túdi znati, kak naprilliko spiščenje i vnôge drúge slabosti kôže túdi lahko nastánejo za volo slaboga dela žalôdca i črêv, i rávno tak protivní pojávi kak so sùhoča i debelôča nastánejo skoron vsígdár zavolo slaboga dela prebávni organov.

Pa to nepravilno pretekávanje krvi, štero zrokúje telko môtenja v zdrávji, káže ka so žalôdec i črêva boléči, rávno tak i blêdošča, slabost, slabokrvnost, nervoznost, nesnenosi, prerána obstarost itd., ár je tô vse zdrúženo z-krvjuv i krv je žitek! Samo zdrav žalôdec, zdravi predelavni organi morejo storiti krv i omogôčiti tók zdrave krvi celo leto.

Túdi povápnenje žil i starostna slabost so zroki slabim pretôkom krvi. Záto je zdravstveno pravilo za betežne i zdrave, za starêše i mláde, da očistijo žalôdec i prebávne organe, rávno kak se more čistiti vsáki stroj či šče rédno delati.

No či nastôpijo môtenje, kak pomenkanja gedú, jezika oblêdjenje, slab

košt, nevugoden pridúh z-vúst, ômanca, riganje, žarjenje, gláve bolezen, zláta žila, mantrnica, môta v gétraj i obist bolezní, rêdno delo črêv, zalotanje, te se nesmi čakati, nego li popolnoma očistíti spoznanim nárasov sredstvom „Planinka“-thoom-Bahovec, šteri se dela z-nájbolši alpeški nárasov. Prosíte si v-apotekaj naravnôč „Planinka“-thej-Bahovec, šteri se ne trži odprêto, li samo v-zaprêti i plombirani pakaj po 20 Din i z napiskom reditela :

Mr. L. BAHOVEC, Iekarnar, Ljubljana
(Kongresni trg)

ki po pošti pošle, 4 pake za 70 Din, 8 pakov za 140 Din, 12 pako. za 190 Din, či se pèzezi naprê pošlejo, ár po povzétji 10 Din. več kôšta.

• Odobreno od Min. národ. zdrávja pod Sp. br. 1349 od 6. VII. 1933.

Díka višnjemi Bôgi.

Kak mam tebé zvati, oh zmožnosti Bôg,
Svetlosti oča, Bôg vekivečen ?!
Vse, ka je blagoslov, zhája z-tvoji rôk,
Tebi mam bidti za vse zahválen.
Od tébe prihája z-nêbe vsáki dár,
K-tebi pela moje želênje vsigdár;
Spêvajo vûsta moja tebi pesem:
Díka bojdi višnjemi Bôgi vu vsem !

Tí si, kí z-svétov ramov varješ mené,
Či me strahšna nôč pokrije z-kmicov;
Gda za tihí počinek iščem tebé,
Ti si pôleg méne z-ramov skritov;
Gda otáven sên tak želejôč čakam,
V-globokom sne ležéč z-sebom neládam,
Znam, ka se od tébe jas nepovržem. —
Díka bojdi višnjemi Bôgi vu vsem !

I gda znôva na nébi zorjo skážeš,
Sunce gori zbüdi vse, ka živé:
Mojo nôč tüdi na zorjo obrnéš,
Pá na nôvi žítek zbüdiš mené.
Nê je večen bio, na mé' pokriti sen!
Vu gor stanênji znôva žítek náidem;
Komi naj hválím, či pá z-nôva živém ?
Díka bojdi višnjemi Bôgi vu vsem !

Komi naj hválím, ka oni živéjo,
Štere za svoje držim i lúbim ?
Kí se vsi z-menom zítki radújejo,
Za ké dobrôto se telko skrbim.
Tí si je, Gospodne, meni darúvao,
Od vse pogübeli varvao, milúvao;
Od zahválnosti gnán' vu srdci erčém:
Díka bojdi višnjemi Bôgi vu vsem !

Tak vse, ka je blagoslov v-mojem žitki,
Od tébe vdáblam, moj Oča mili:
Radost, násladnost mam v-mojem prebitki,
Vtíhšajôči trôšt vu mantre sili.
Ešče i te, či pregrehšim z-slabosti,
Se mi odpústšênje doj z-nébe glási;
Znôva sem z-vúpanjem, trôštom napunjen:
Dika bojdi víšnjemi Bôgi vu vsem!

Oh dáj mi záto, žítka mojga Oča,
Da tvoje dobrôte nepozábim,
Kí jesteš, i bodeš večna milošča,
Li tebé vu dúši, srdci nosim.
Tak da dokeč k-svojemi cíli neprídem,
Tvoje svéte rêči tá nezavržem.
Nehênjam spêvati zahválno pesem:
Díka bojdi víšnjemi Bôgi vu vsem!

Gyôri Vilmoš (F. J.)

GLEDALA :

Nê se je sramotio za volo evangeliloma.

Pfeil, te pobožen preiski minister je vsáki dén gvúšno vôro dúhovno vajo meo: Bogá je molo, Svétopismo čteo, z-dúševnimi se je krepio. Slugi je sigurno zapovodao, ka tákšega hípa nikoga nesmi notri k-njemi pústiti.

Eden dén je král, Il. Frigješ, v-níkšem posli rávno v-onoj vôri k-njemi príšao. Slugo je veličanskoga gostá nečákani príhod jáko zmêšao, ali dônok je nê vûpao svojega gospôda zapovedi prestôpiti, poglavári je naznano, ka vu etoj vôri njegov gospôd sam jedini šče bíditi na štero je král mirovno erkao: „Níka nedene, počákam ga.“

Vsedugonê je naprê príšao Bogá pobožen sluga i pred zemelskoga gospôda stôpivši, za zápnudnost z etimi rečámi prosi od njega odpúščenje: „Veličanstvo bodo milostivni mi odpústiti, ka sem ji čakati nihao, rávno sem z kralôv králom bio zaposleni.“

Potom sta si naprê vzelé delo.

Prvle Bôgi i li potom lûdém. Toga se drži i tí!

Kak je mogôče dobro spati.

Dvá dobriva prijátela sta si pri večerášnjem doli léganji od toga zgučávala, kakda bi si mogao človek ogvúšati miroven, tíhi sên?

„Jas z oblèkov viéd — právi te eden — z ednimi sèbe sleèém i vso skrb, na drúgi dén denem tá i tak dobro spim!“

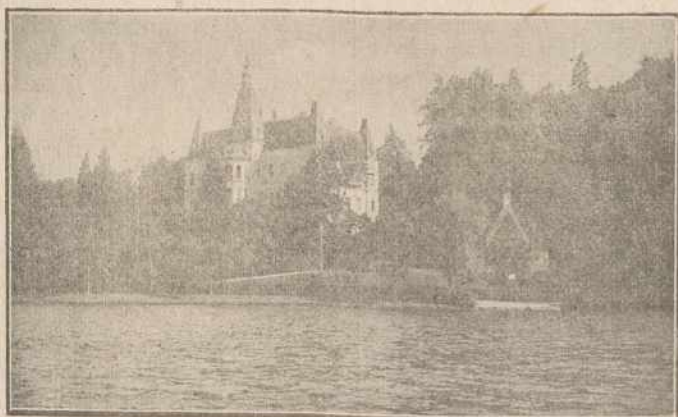
Te ov pa právi: „Jaz tečas nemrem zaspati, dokeč sta mo- jiva dobriva dvá prijátela nê primeni.“

Čudúvsjôè je glédao ov na njega, pitajôèi ga, što sta têva dobriva prijátela?

„Te eden je — nadaljáva ete, Gospon Jezus Kristus koga z mojav dêsnoy, z vere ramov

bodôèi nemeški mladencov ono nedostojno návado, ka gda so hráno pred njê djáli, so se samo k-njê súnoli i jeli so, ednomi je nê napamet prišlo Bogá moliti. En čas je král tò glédao, ali po- tom je goridjao vu sebi, ka nede škôdilo tèm mladencom edno malo návuka dati z hválodávanja.

Pri ednoj priliki, gda so mladéaci pá brez molitvi k-stoli seli i jesti záčali, na ednòk so se samo dveri goridprle i eden zan ázani, v-cota-om gvanti, lum-

Králevski grád na Bledi.

k-sebi obiném i odpúščenje pro- sim za dnes vèrnjene grêhe. Te drúgi je pa moj bližnji, koga z- lèvov rokòv k-sebi obiném, srdcá odpústim vsém, ki so prôti meni pregrêhšili . . .“

Král i njegoví mládi poddvornici.

V Arragoniji je v 15 toj stotini živo eden pobožen král, ki se je Alfonz imenúvao. Ete pobožnoga srdcá král je z-tuž- nim srdcom glédao vu dvôri

pasti falòt stòpi v-hžo i brezi vsega, zráven k-stoli ide, doli si séde med mladence i záča žnjimi viéd paròvno jesti. Mla- denci so na kraà poglejúvali, mislêèi, da toga nesrámnoga gostá on odpošle. Ali král ga je n hao jesti. I té je uprav núcao prihko, žmáhno je jo i plo i k- koncoví svoje návade, si je lam- pe v stolnjek zbrísao, gori je stano od stola i kak je prišao, tak je odišao brezi toga, ka bi se v eden ali drúgi kraj zgledno,

ali samo li edno rêč pravo, je odhájao.

Na tó je zdá v-popolnosti vövdrla mladencov zburkanje. „Kak nesrámen, neosnovlen je, ešče niti nezahváli obeda! — so pravili zburkajôč mladenci. — Vrêden bi bio z-palicivanja, nezahválen nesramnják!“

„Jeli bär? — odgovori na tó špotárno král — vam se ne-vidi toga čioveka znášanje? Pa je té pétlar rávno tákši, kak vi. Kak si je on brezi vsega zadržávanja i dovoljénja doli seo i jo, potom brezi vse hvále odhájao: tak činite i vi. Ešče sem nê vido, ka bi z-vás šteri pred jêstvinov ali po njê na molitev djao vkúp rokê i Bôgi hválo dao za njegov dár; samo li k-coj sêdete, jête i z-daritela se spo-zábite. — Sram vas bojdi!...“

Lekcija njim je valála.

Blájženi so oni mladenci, ki nepotrebújejo tákše lekcije!

Batrivost i stanovitost.

Več pojbarov se je labdalo na pláci. Ednôk, kak Árpád proti ednomi tá bežêdami lúči labdo, zôči bodôče poteke oblok zavádi, tak da glažojne strtina cinkajôč káple na tla. Patikáriuš vöpride i razburjeno píta: „Šteri vas je tó včino?“ — Pojbárje občúitívši pečénke sago, zâčajo vsáki v-svoj kraj bežati i Árpád žnjimi vréd, tak so razêrknoli, da je ni eden nê ostao na zmêne mesti, ki bi odgovor dao na lastnika pitanje. — Ali, með bežanjom se njemi naednôk zglási eden znotrêšnji glás: Ti si lúčo v-oblok — ti si ga potro, zakâ tak bežiš, zakâ nevadlúješ bina?! Nazâ se povrni, povê ga i pašči se ga odobrili! . . .

Árpád se je nazâ povrno, za máli čas je že pred čamurnim patikáriušom stao, prosêči ga: naj njemi odpústi, po nesreči se njemi je pripetilo. „Srdcá bi Vam ga rad pláčao dober gospod, ali da nemam pênež i starišje so mi túdi jáko siromaški. Dopústite mi, glažojne cêno doli zaslúžim.“

Patikáriuš, komi so se poj-bára reči dopadnole, je dovolo, — govorêči pojbari, naj eden tjedén vu apoteko hodi, glázke, mále šalice i sklêčice práť. Pojbár je verno pôleg dáne rêči vsáki dén tam bio pri patikáriu-uši, verno je spunjávao njemi vöodlôčeno delo, tak da je glažojne cêno pošteno z-delom doli zaslúžo . . . V-tom vrêmeni se je pojbara vrlost, čedno govorê-nje, ponizno znášanje, nateliko povidlo patikáriuši, ka se je bliže interesêrao do njega i ešče za njega višije šolárirvanje poskrbo.

Sledi je mladénc njegov pomočnik grátao v-apoteki, za zeta ga je vzéo i vkúp sta pelala apoteke ôpravice.

Pri ednoj priliki dosta sledi, kak familije oča, veselêči se vu familije kotrigaj, si je blájženo zdêhno govorêči:

„Da je dobro, ka sem jas v-onom vrêmeni tisto glažojno potro!“

„Bole je tisto bilô dobro, moj sin, — ercê na tó njegova mati, ka si batrivnost meo pravico povedati i stanovito bin vadlúvati.“

Kak ta prilična rêč právi: „Nájdale pride človek z-pravice govorênjem.“

I svêto pismo? . . .

„Pravico gučëca vüsta se naveke potrdijo; lažlivi jezik pa samo do ednoga očnomegнення jeste.“

Neguči húdo od bližnji!

„Mama, pravi mála Berta — čüj bár, ka sem në čüla od Emme! Nigdár bi si në mislila, ka bi ona tákša bila! Včeraj...“

„Čákaj malo, moja či!“ — Vsečë një mati vu rëč. — Prvle, kak bi guč nadaljávala, preglednimo, jeli ka ščëš praviti, vö-prestoji trôjo probo!“

„Ka ščëš z-tém praviti, mama?“ — jo pita deklina.

„Preci ti razložim, — odgovori mati. — *Ob prvlm*: jeli je tó, ka ščëš praviti istina, ali pa në?“

„Jas tak mislim, ka je, — odgovori deklina — ár sem jas tó od Dóre čüla, štera je Emmi dobra prijátelkinja.“

„Tak! Ona tak k-një prijátelstvo z-tém ščë posvedočiti, ka jo pred drugimi razláča! ? — Ali povëmo, ka je istina, ka praviti ščëš, te pitam *ob druglm*: Jeli se tó šika dale dati?“

„Jas sem në štela z-tém prôti poštenosti pregrëšiti, mama, ali jas nikak nebi rada bila, či bi Emma od méne tákše gúčala, kak sem jas od një štelal!“

„Viš, sebi neželëš prisposobnoga! — nadaljáva mati. — Ali glédajmo *ob tretijm*: Jeli je potrebno tó dale povedati?“

„Mama, në je potrebno, nikak je në potrebno naj tó dale dam!“

„Tak moja či, denj si dlan na lampe i múči! — Či dobro nemamo gučati od bližnji, te je bôgše od njih nika në gučati!“

. . . Da je tó môdra regula; bár bi si jo vsáki vu srdcé zapero.

Nečákana herbíja.

V-1869 je mró v-Párisi eden bogat stári dečko (neozenjeni), ki je celo svojo veliko vrédnost ednoj, pred njim komaj poznanoj švélgji-deklini teštálivao. Nad tém delom se je svët čüduvao i nájbole siróta švélgja, ár je nikak në mogla zapopádnoti, z-kém bi si ona tó srečo zaslúžila?

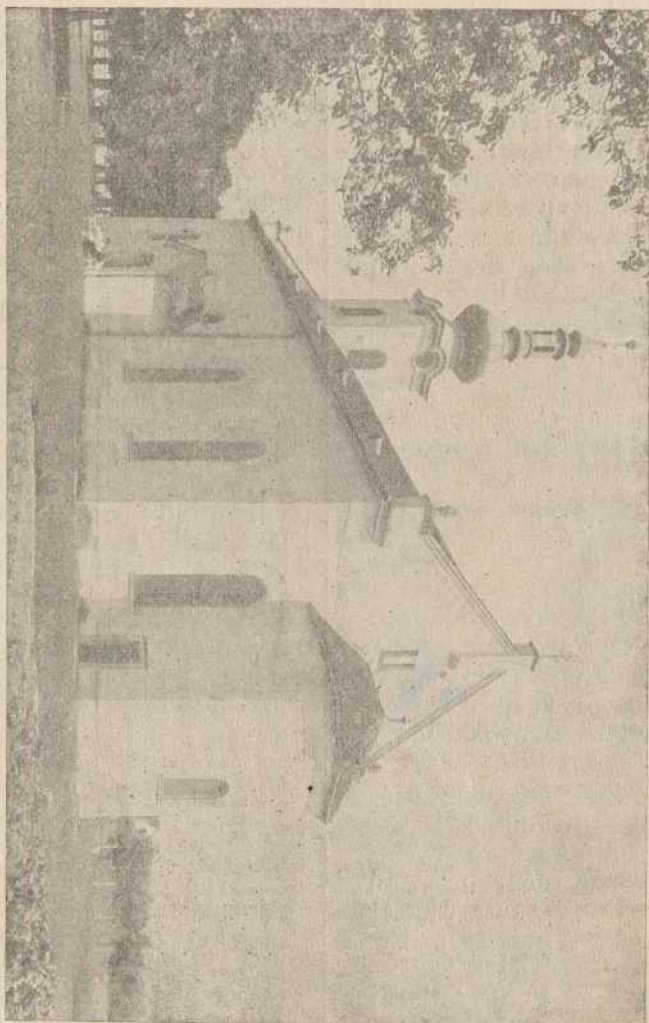
Delo je pa etak biló:

Te preminóči stári gospód je jáko čüden i zafrigani človek bio. Vu tom je meo ino iskao radost, ka je lüdi poštenost na probo dëvao, tákšega hipa je dosta fële fretarije delao, ali štere so bogme na vékše nëprav vdarile vö i lüdi poštenost je jáko slaba svedočanstva kázala. Pri ednoj priliki si je ednók na edna poštna kôla seo gori k-kočiši i gda je kočiš ednomi ali drugomi pôtniki nazádao, je srdca prëk jemao od kočíša vö-dáne pëneze, da je pôtniki dá. Tákšega hipa je že naprë v-prigišči meo pripravlene svoje pëneze, z-šteri je nikellko k-coj potisno i tak dao pôtniki i tak je kebzüvao lüdi, ki so pëneze mirovno prečteli, zagvüšno so napamet vzéli, ka so več dôbili nazá, ali tak da bi delo vrédi biló, so si je v-žebko pústili, në ka bi tó višëše kočíši nazá dálí. Blüzi dvajseti krát je delao tó probo te stári gospód i med dvajsetimi osebami je nieden në milüvao kočíša, ka bi njemi nevedóč včinjeni kvár, šteroga si je sam sebi z-nepazlivosti(?) včino, nazápovrno, tó je tó, ka bi nazá zdobljeni pënez njemi te

višešnje nazá dao. Li samo pri šestdvajsetoj priliki edna mláda deklina se je obrnôla nazáj govoréča: „Kočiš, vi ste meni z pô frankom več dáli nazá, kak bi mi hodilo, eto je, nazá sem

kak se znáša. Zagvúšno je dobre glási čuo odnjé, ár je tó pošteno deklino včino za svoje više pô milionov vrêdnoga imánja öročnico.

Pucovska 150 létna evang. cêrkv.

vam ga prinesla!“ Deklina je po siromaškom, ali čisto bila oblečena. Gda je te stári doj stôpo z kôl, za nlôv je šô, zavvedo njé je iné, spítavao je

. . . Bár se vsigdár neplačúje tok obilno poštenost, dônok je pa záto rájbógše vsigdár poštenomi biditi, ár z-tém vsigdár nájdale pridemo.

Vsákoga trbê poštívati.

V-hirešnjega francuskoga králá, XIV. Lajoša dvôri je eden z-imenite nemeške familie mladénc, kak mládi dvorník slúžo. Té mladénc je tó húdo falingo meo, ka je odsébe z-nižise familie bodôče, prostêše lúdi do- glédao. Pávorskoga šorša bodôče je pa odúrjavao i rávno nê šteo viditi. Král je zvedo toga mladéncia znášanje, zapovedao je, ka njemi k-obedi nesmijo krúha dati; mesô, vino slobodno, ali krúha niedno drobtino nê. . . . Mladénc je pri obédi nê naišao krúha, proso ga je, ali da so njemi ga nê dáli, se je králi tóžo, ka je z-obedom nezadovolen.

„Zaká?“ — ga pita král.

„Ár mi nedájo k-coj krúha — odgovori mladénc, pa je k-žitka gori držánji krúh nevtajeno nájbole potreben.“

„Či ti krúhi tak veliko vrédnost pripíštúješ, za tak potrebnoga ga držíš, — erčé král špotárno — zaká si teda tak po grobianskom deneš z-onimi prôstími lúdmí, ki ga z tak velikim trúdom pripravljajo? Zaká zame-távaš, odúrjavaš pávre, ki z-zemlé z-teškím delom, z krvním znojom pripravljajo vsákdenéšnji krúh?“

Plemenito činênje.

Prémočni rodítelov trijé si-nôvje so dobro odpravili šolsko včenjé, hválevrédno svedočanstvo so dôbli, i oča ka naj sinom veséle počitnice správi, njim je gvúšno šumo pénez dao. Sinôvje so si medsebot tak zvolili, ka do té péneze tak núcali náhasnovitê, ka do potúvat šli z-vučítelom navkúp i tak do priliko meli dosta viditi, odkoj so se

včili i svoje včenjé témbole vtrdijo itv.

Na pôt so se vzéli, ali ko-maj ništerno vóro so potúvali, v-edno mesto se pripelajôči, vi-dijo, ka edna vés gori. Nesmeren ogen je divjao, šteroga so siro-maški polodelci med kričom i jávkanjem gasili.

Mladénci vidôči tó veliko pogúbel, so na nájbližánjoj štá-ciji doj z-vláka stôpili i hitili so napomôč tim nesrečnim bližnjím. Nê so se múdili, pomagali so gasiti, brániti, z-goraldüvajôčov batrivnostjov tečas, dokeč je slédnja iskra nê pogašena. Lúdjé so njim hválili, ti kvárvadlúva-jôči je z skuznatími očmí dičili. Trijé mladénci so srdca bole-znostjov glédali tê obôžani šereg i li hitro se je eden plemeniti nágib pobúdo vu nji srdcáj. Gori so poiskali vési dühovnika i na potúvanje namenjene pé-neze so z-etimi rečmi dáli prék njemi: „Náj bodejo tak dobri i eto málo šumo tim nesrečnim na pomôč raztálajo.“ — I potom so blájženo, brez naznanenja imén, odhájali i z nájbližánjim vlákom se domô pelali.

Domá so se jáko čüdúvali ka so tak hitro nazá prišli. „No tá krátka pôt je uprav dosta koštala.“ — so niki špotárno si zamerkali

„Ístina. Ali péneze smo záto na tó obrnoli, na koj smo je naménili. — Žnjimi smo si násladnost i radost šteli spraviti i tó smo doségnoli.“ — so od-góvorili blájženo mladénci.

. . . Samomi sebi vtajiti i dobročiniti z-drúgimi i njim radost spraviti: je nájjakša krst-šanska jákost i z-edním pleme-niti srdc nájsladkéša radost.

Šála, štera je ômuren konec mêla.

Eden lêpi sprotolêšnji dén je več diákov z profesorom na zlêt šlo. Vesélo so drkali semtá, vu oživávajôčoj naturi mládi dijáki i ednôk so se pri ednom grmê na edne velke črêvle namerili. Nji lastnik je tam nê daleč orao z dvema málima hrtastima konjoma.

„Znáte ka, eden špájs bi trbelo naréditi! — ercé edez z-diákov. Te črêvle bi dobro bilô skriti. Kak bi se nasádo te stári, či po njê prjdôč, ji nenáide tú!“

„Dobro de, dobro tó!“ — so pravli ti ovi posmejávajôč i radúvajôči se že naprê spájsi.

„Znáte ka, dečki! — se je zglásila profesora rêč. — či že rávno špájs ščéte naréditi — nači njemi ga narédte. Naléčte vkúp pêneze i dente njemi je v-črêvle.“

Dečki so na profesora poráčanje gotovi bili, ništerni srebrni pêneze so nalekli v-pávra črêvle i nê daleč od tistoga grmá so nastrégali, ka se bode godilo.

Prôti poldnévi je hodilo vrêmen, páver je vsedugonê v-odprégao konjiče i k ednomi drêvi v-séncu privézao. K-grmê ide, ka bi se obúo i domô šô obêdivat. Kak črêvle prime, nika z-cinka. Glêda, obráča je i Bôg drági, pênezi káplejo v-ô z-črêvlov sár! V-rôke vzeme toga ovoga i z-onoga túdi. Na, tó je že več bilô, kak bi njegova dúša brezi pokôre, pobožnoga genenja prenositi mogla, — doli je poklekno, očí prôti nébi prizdig-novšl je etak molo: „Oh Gospodne Bože! Ti si znao, ka mi

je tûvárišica obetežála i ka mi deca kaj nemajo jesti, záto si mi poslao eto pomôč! Hvála ti bojdi Gospodne, bár bi vûsta moja nigdár nê henjale tebé dičiti!“

Mladénci so z-skrívnoga mesta, vu dúši globoko obhod-jeni z-skuznatimi očmi glêdali pávra z-srdcá shájajôče hválo-dávanje.

Gda bi pa páver odišao, profesor je etak pravo vučeni-kom: „Vište, lûbléni sinki, z-dobrim delom je najbôgše komi šálo spraviti, tó je te právi špájs, z-šteroga se nê natelko lampe smehéjo, nego tém bole se srdcé kôple vu sladkoj radosti. — Z-radostjov koga nasaditi, je naj-več vrêdna šála. Činte pri vsákoi priliki li dobrotivnost, što zná, kak veliko rano pokrije on z-onimi ništernimi fillérmi!“

Pošteni mladénc.

Eden mladénc je pri ed-nom tkálnino odávajôcem tržtci inaš bio. Ednôk je té tržec štof mogao nikákomi poslati, ali malo je falat prekrátki bio. No nika nedene, vtégneva ga, právi bôtoš, pri ednom konci ga primli ti, pri ovom pa jas. — Primleta vsáki za eden kraj: „Ádi vlêči, kak najbole moreš!“

„Tô nemrem včiniti.“ — právi mladénc.

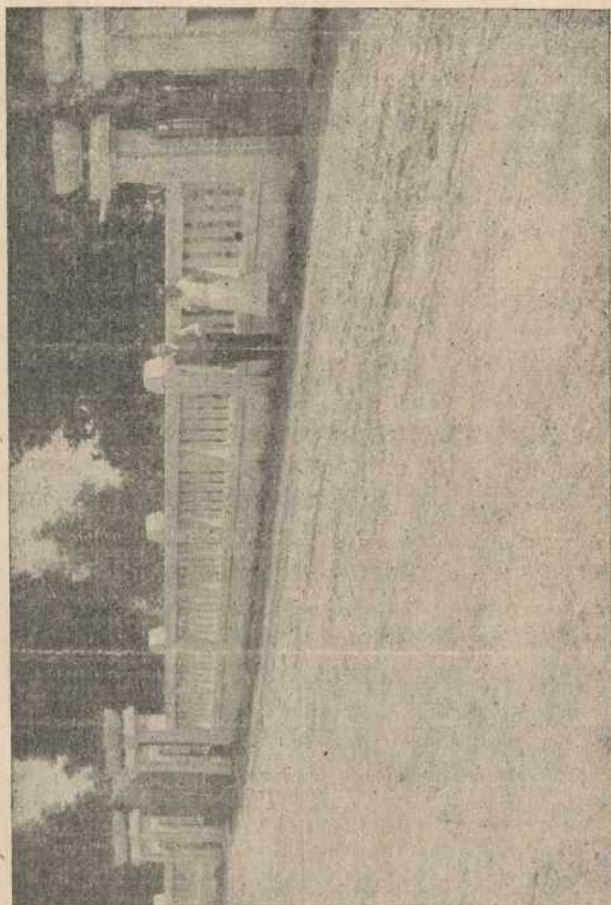
„Zakâ nê?“ — Záto gos-podne, ár je tó nepravíčno delo, odgovori Ádi. Gospôd je zdâ záčao krêgati mladénca i od-poslao ga je z slúžbe, kak tákše-ga, kí je na njô nepripraven.

Mladénc je odišao. Ali Bôg je blagoslovo njega pošte-nost. Z-etoga za poštenosti volo

stiranoga mladénca je jáko hire-
šen dühovnik grátao sledi. Ešče
i hištória naprêprináša njegovo
imé : Dr. Klarke Adam njemi je
imé.

„Gospodna oči na ti pra-

váraša oštariji prenočüvao, gde
je med večimi edna mláda,
14 - 15 lét stara slüzbenica slü-
žila. Gda je eta slüzbenica večér
njemi vodô prinesla, si je v-guč

Železobefonska ograja kre cerkvenoga placa v Fuonci.

vični jestejo ino njegova vüba
slihšajo njihove prošnje.“ (1.
Peter 3. 12.)

**Molítev, štera nepotrebü-
je vrêmena.**

Med potüvanjem je eden
dühovnik vu ednoga velikoga

stano žnjöv i med većim jo píta,
či má šegô Bogâ moliti ?

„Dosta je tü dela, prosim,
— odgovori deklina v-edno for-
mo — nemamo mi na tô cajta.“

„Ali pa zátô dônok, na
eden zdüháv : „Gospodne, bojdi
zmenom !“ bi vendar dônok mêla

cajt?“ — je dühovnik zamerkao.

„Natelko bi ešče cajt mēla — odgovori deklina.

„Čini tak, moja čil! Probaj kamči ete ništerne reči: „Gospodne, bojdi z-menom!“ — praviti vu sebi z-právvov poniznostjov; med delom, ali med hodbov je tudi slobodno práviš. I tákšega hípa si na Bogá misli! . . .“

Z-tém se je diškurálivanje dokončalo.

Dühovnik je odišao, deklina je tam ostála. Po več lēti je dühovnik nevedoč pá tamta meo pôt i pá je v-tistoj gostilni prenočüvavao. Večér pôleg návade pá vodô prineséjo v hižo, i službenica nē, ka bi návadno doj djála kantlo, k-dühovniki je šla, i pristojno njemi je rokô küš-nola. Dühovnik je jo z gvüšnim léknenjem gl'édao.

„Vidim, ka se že nespominajo, z-méne gospon dühovnik — právi deklina. — Jas sem ona, šteroj so pred blüzi šestimi létmi té tanáč dálí, ka naj molim kamči eto krátko molitev: „Gospodne, bojdi z menom!“ Jas sem tó včínila i vsigdár sem na Bogá mislila. I mojo düšo je tákše sladko občüténje napunilo, pri toj misli, kaj ober nás te dober Bôg jeste, ki nestanoma pazko má na nás. — Vse vídi. Vídi jo, gospodne, vu etoj gostilni so se od onoga hípa mao do pétdvajsetikrát premenjávali službenici,

ali mené gospôd neodpüsti vkrâár, kak právi, se zavüpa naméne. I vse tó onoj molitvi mam hvá-liti, na štero so me oni búdlí. Ona me je vsigdár od hüdoga zadržávala i móč mi dála k-dobroga činénji, vu pamet mi je prinesla, ka odnut zgora nikák nestanoma na méne pázi. Od onoga hípa mao nē samo ono krátko molitev molim, nego sem se navčila drüge lépe mollitvi tudi. Vsáki déa vu molitveni knjigaj čtém i vidim, ka či človek ščé, bogme má čas si z Bôgom ešče dugše vrēmen čeres dnéva zgovárjati“ . . .

Oh bár bi ete devojke példa te drüge tudi búdila iskati ona, štere nam k-düše miri slüžijo!“ . . .

Poštenoga dela hasek.

Eden gospôd, koga ogradžeka gráhka se je vöobrnôla, za šteroga volo je cimermana dao zvati, da njemi jo nazá narédi. Eden mládi, punmôči dečko se je zgláso, šteromi je gospôd etak pravo:

„Eto gráhko bi trbelo znôva popraviti i z deskámi obiti, da perotnina i drüge stvaré nebodo mogle skôs. Eto so potrebne deské i drügi lēs; nē je potrebno, ka bi lépo ali cifrasto delo bilo, samo rávno, kak je potrebno, ár najviše samo eden ráhnški ščem za njé pláčati.“

Z tém je gospôd obedivat šô. Po obédi vídi, ka mester hobli deské, on je pa v-kancelájo sô v-slüžbo. Kak večér domô pride i zaglédne mestra, ka ešče itak tam dela, lepô vömēri z hoblene deské, k-njemi stôpi govoreči:

„Jas na tō nika nedam, kak gléda vō gráhka?“

„Jas pa dam“ — odgovori mājser ōmurno i dale nadaljáva delo. Gđa bi pa delo dokončao, se je zgláso pred gospódom, ka je gotova gráhka. Gospód je vō

príšao i malo se je nē rasipao, vidóči lēpo gráhko.

„Ka sem pa zdá dužen?“ — píta.

„Eden ráhnški, kak so mi obečali.“ — Gospód se je čüdüvao, ka je samo telko proso.

Puconske cĕrkvi hĕrešen, barok-rokoko šilila, altár z predgancov; nadale prelepi krstnikamen, šteri je z-dára betlehemski naši veredománji správljeni.

„Ali zakâ ste se pa te teli-ko trüdili žnjöv, či ste tó në za pénez volo činili; vë bi jas z-prostëšim delom bio zadovolen.“

„Hja gospodne, tó je za ráprave volo bilô“, je odgovoro mešter.

„Ali vë bi tó nišče nebi zlskávalo, či je kaj në popolno-ma v-rédi“ — právi na ešče vékše čüdo gospöd.

„Tó je mogöče, ali moja düšna vëst bi znála?“ — erčë on zavëdno.

Z-tém sta rázno šla.

Desët lét je preteklo že od onoga hipa mao. Dečko je že samostojni mešter bio. Ednök so k-ednoj vékšoj držávnoj hrambe zidanji meštre iskali. Te imenü-vani gospöd je visiki držávni čestnik bio, med ponüdnimi zaglédne svojega indašnjega meštra. „Në sem pozábo vašega rédnoga dela, vi dobite tó delo“, je pravo tomi májstri, šteri si je z-tém delom zdâ veliki hér i dobro imé spravo i sledi je já-ko bogat človek grátao žnjega.

... Pošteno delo obogati. Li samo pošteno delo je funda-ment napréidenja.

Zadovolnosti skrovnost.

Stára pravica je že tó, ka je blájženstva glávna djátka za-dovolnost. „Právo blájženstvo je zadovolnost; i zadovolnost je tó, šteromi je nika në premalo.“ — tak právi jáko prav pesnik. I kakda nam je mogöče priditi k-

etomi težkomi, ali velke vrëdnosti znánji, na tó gledöč nam pôt po-káže nasledüvajöča prigoda:

Vu Italiánskom orzági je ži-vo eden imeniti církevni môž, šteri je pri več prav dobri las-nostaj ešče od toga bio zname-niti, ka je pri šorša kakšem šté premenjávani, vu sreči ali ne-sreči; vu dobrom ali hüdom, vsigdár zadovolen bio, od njega je nigdár nišče në čüo se tóžiti.

Ednök ga je eden priátel pitao: „Povë ti meni prosim te, tvoje vsigdár vedno stálne mi-rovnosti i blájženstva skrovnost.“ „Mojega blájženstva skrovnost je jáko prôsto delo, — odgovori te ov posmehëč — celo z-toga stoji, ka svoje oči prav znam nücati.“

„Kak naj tó razním?“ — ga pita prijátel.

„Zadovolnosti i blájženstva skrovnost jedino od trë poglédov stoji, — právi on z-krotkostjov — z-šteri trë poglédov se jas nieden dën nemam šegë spozábiti . . . Nájobprvim se na zemlô zagléd-nem, tá mi v pamet prinesé, ka kak máli falat bode trbelo meni z-té velike zemlé, gda vmerjém; tó me na poniznost navči. Te drügi pogléd oköli sébe mam šegö vržti i té mi tó prinesé v-pamet, ka kelko i kelko ji jeste vu slabëšoj stávi od méne, šteri dosta več trpijo; — tó me na-zadovolnost navči. I ob tréjnim, gori proti nébi mam šegö pogle-düvati, štero mi v-pamet prinesé, ka je tam moja práva domovina i glávno je tó, ka naj tá pridem; — i tó me navči, da trplënja mirovno nosim.“ . . .

Oh, kak velke môdrosti re-či so tó!

Z-toga najvišišega se nespozábil!

K ednomi krotkomi stáromi gospôdi je ednôk vu jáko dobroj vólí notri stôpo eden mladénc i vesélo je skričao: „Radújte se z-menov, otec, stric so mi dovolili, da lehko idem vu univerzo i právdeníkštvo se včim. Sreče fundament mi je položení.“

„Dobro je, moj sin — odgovori te stári gospôd — tak se pa te zdá dobro ščěš k-coj vzéti k-včenjě — i *potom?*“ . . .

„Za štiri léta doli denem egzájmen, tam niham šôlo i začnem pozvánje“ . . .

„*I potom?*“ — „Potom paščlivo i pôleg dobre dūšnevěsti je ščém spunjávati, hirešen člověk grátam, lūdję me gori poščěje i z-vūpaznov me oblônajo, na méne zavūpajo tožbe.“

„*I potom?*“ — „Potom si kaj správim, v-dobro stávo pridem; oženim se z ednov bôgše familie deklinov i familijo grūntam.“

„*I potom?*“ — „Potom deco bodem osnávlaô, šolárivati dao, da z-vsákoga naj člověk bode, gda gori zrastéjo, očé sto-

páje nasledújejo.“

„*I potom?*“ — „Potom vu počinek stôpim, veselio se bodem vu decé svoje blájženstvi, vživavši njihovo lūbézen, bom blájženo trošo tá svoje stáre dní.“

„*I potom?*“ — „Potom? Da naveke nemo živeli, se samô od sêbe razmi, ka mrěti moremo.“

I potom?“ — je pitao starrec prijevši mladénca za rokô vu oči ga glédavši — i govoréči: „i potom, mládi sinek, i potom?“ . . .

Mladénc je oblêdo, strôso se je vu těli; zarazmo je stároga cilanje i za krátki čas je ômurno etak pravo: Zahválím báček, ka so me na glávno, na to najvišíše delo opômenoli. *Skončano je, ka lūdję morejo mrěti, za sterim sôd nasledúje. . .* Z-toga sem se pri namenjávani uprav spozábo, ali potom se nepozábim.“

K-koncovi pride sôdba! „Ár se vsi mámo pred Kristuša sôdni stolec postaviti, naj vsáki vzeme, ka je činio, ali dobro ali húdo! (II. Kor. 5, 10)

Človek, nepozábí se ztoga!

Postransko pozvánje je za vsákoga

samo ona sposobnost, štero si leko osvojiti, potrebno je samo dobra vola i trplivost; i to je glásba. Umetnost, štera doprináša veseljé, vekša vrednost človeka, ár poleg potrebe lehko nadomesti svoje pozvánje. Vnogo lūdi je naišlo že dobrobodočnost vu življenji potrebčini z svojim inštrumentnim znánjem. I tūdi otrok ki se navči igrati leži čáka bolšo bodočnost. Skladišče svet. továrne glasbil Meinel & Herold v Mariboru št. 242. pošle vsákomi brezpláčno učno knigo z-štere se vsáki lehko navči igrati. Proste tūdi Vi na kárti, da Vam pošle knjižico: „Kak postánem dober muzikant“.

Brzovajni naslov:
THIERRY — PREGRADA

To je zaštitni znak edino
práva Thierry-Balžama.

Brzovajni naslov:
THIERRY — PREGRADA

To je zaštitni znak edino
práve Thierry-ove
Centifolijske másti.

„THIERRY-ov BALŽAM“

je edino právi samo tisti, šteri nosi zakonom zaščiteni pečat zelena nuna i imé. THIERRY.

Té **Thierry-ov Balžam** zgotavljeni je z zdravstveni bilk i že več deset let ga narod núca pri **slabi prebavi, podriganji, žgaravici, napinjanji, pri pomanjkanji apetita, krčaji v želodci, bolečinaj v črevaj i prelevanji.** — Nadale pri mučenji, **odnemoglosti, omedlejanji,** pri deteči betegaj posli obilnoga vživanja vorča.

Národ ga núca proti **zobni bolečinam,** razpústšenoga v mlátni vodi za **grgljanje,** pri betežni **vústaj ino grljaj,** nazádnje za ublážanje **bolečin i trganje.**

THIERRY-ov BALŽAM poznáni je že duga leta v inozemstvi kak razkúžno sredstvo.

THIERRY-ov BALŽAM se dobij vsákoj apoteki, gde ga nedobite z gori omenjenim zaštitnim znakóm, príštelajte ga zráven od:

Apoteka „Angela čuvara“

ADOLF-a pl. THIERRY-a nasled.
PREGRADA 61. (via Zagreb) Savska ban.

1 karton z 6 glaži Thierry-Balžama košta z pakivanjom i poštinov vréd 60 Din, 12 glažov pa 108 Din.

1 velki spec. glaž šteri odgovárja za 6 mále glaže, košta 55 Din, 2 velkiva glaža pa samo 100 Din.

Pri vékši naročilaj znáten popúst.

Pošila se po povzétji ali či se pejnezi naprej notri pošlejo.

Oglas po uver. Min. Nar. Zdr. i Soc. Pol. S. br. 12947 od 7. VI. 1934.

THIERRY-jeva CENTIFOLIJSKA MÁST (MÁST ZA RANE)

edino je samo tista práva, štera má na vsákoj škátlici zakonom zaščiteni **znak križa z omočanov kačov,** na sredini križa pa má **rožo od Centifolije.**

Tá **THIERRY-ova mást z centifolije** je mást, štera ubláži bolečine, **izvlačí z ran nečistost,** pomága **zdravljenji ran,** ubláži lokálna obolenja, ino se príporáča pri **ránovrsni ranaj,** ár je **razkužejoče** sredstvo šteró je kak antiseptikum i dezinficiens več let tú i v inozemstvi poznáno.

THIERRY-ova mást z centifolije dobi se v vsej apotekaj, gde jo ne dobite z gori omenjenim zaštitnim znakóm, príštelajte si jo direktno od

APOTEKA
„ANGELA ČUVARA“ **ADOLF-a pl. THIERRY-a nl.**
Pregrada 61. (via Zagreb) Savska ban.

4 loncov Thierry-eve Centifolijske másti košta z pakivanjom i poštinov vréd Din 48 —

6 loncov „ „ „ „ Din 66 —

12 loncov „ „ „ „ Din 114 —

Pri vékši naročilaj znáten popúst.

Pošila se po povzétji ali či se penezi naprej notri pošlejo.

Oglas po uver. Min. Nar. Zdr. i Soc. Pol. S. br. 12948 od 7. IV. 1934.

Krátka hištorija puconske 150-letne fare

Našega seniorata edna naj-
vékša, ali tudi v verskom svo-
jem žitki najvzorněša gmána,
Puconska evang. fara je 1933.
oktobra meseca svetila pold ũgo-
stotno obletnico svojega grŕn-
tanja i obstoja; 1934 decembra
meseca pa posveti 150 lětnico
posvećanja prve svoje cerkvi.

Ar skóz edne cěle stotine
je Puconska fara bila slovenske
krajine evangelićansko cerkveno
središće, daleć blišćěći posvetni
tōrem; v njej se je zibel zibala
vezdášnje Bodonske, Sobotške,
Moravske, Lendavske i Radgon-
ske fare, záto za potrebno drži-
mo, da na krátci na očivenost
dámo, v našem kalendariji tudi
njéno 150 lětno hištorijo.

1517-ga leta v Nemškom-
orsági začnjena reformácia je
tudi v naš kraj li hitroma pri-
šla, i že okoli 1600-ga so se
Püconec i okoliša vrěli prebi-
valci s srdcom i dšom pridru-
žili k čislovi návuki evangelioma.

Vu našoj krajini bivajōći
zemelski gospodarji Széchyove i
Batthyáryove familije so tudi na-
hitroma postanole naslednice
evangelićanskoga vadlŕvánja i
na njihovi grŕntaj bivajōće lŕd-
stvo je tudi nasledŕvalo nji
pěldo, tak da pōleg zapísnika,
šteri je gorivzěti od cěrkevne
vizitacije leta 1627 ga, so v etoj
krajini vse deněsnje r. k cerkvi
vu rōki evangelićanov bilé. Vez-
dášnje Püconske gmáne najveć
vési je teda k Martjanskoj fari
šlišilo.

Ali za krátek čas so težka
vrěmena grozne prōtireformácie

prišla, Pregarjati so začnoli
evangelićane, cerkve ino šole so
njim vkrá vzěli, dŕhovnike i
vućitele pregnali. Leta 1731 ga
vōdána Carolina-Resolutia i 1732-
ga posebno tudi objávljena krá-
levska narědba je eden za ovim
vnićila naše gmajne. Verskoga
pregánjanja gláven ravnitel je
blō te odávec svoje vere, Nádaš-
dy Franc. Gda so ga sledi na
smrt osōdili, X. Kelemen pápa
je z tov njegovov zaslŕženostjov
proso njemí milošćo od casara,
ka je 40.000 dšŕ překspravo na
r. kat. vero. Ali itak ga je né
mogao rěšiti.

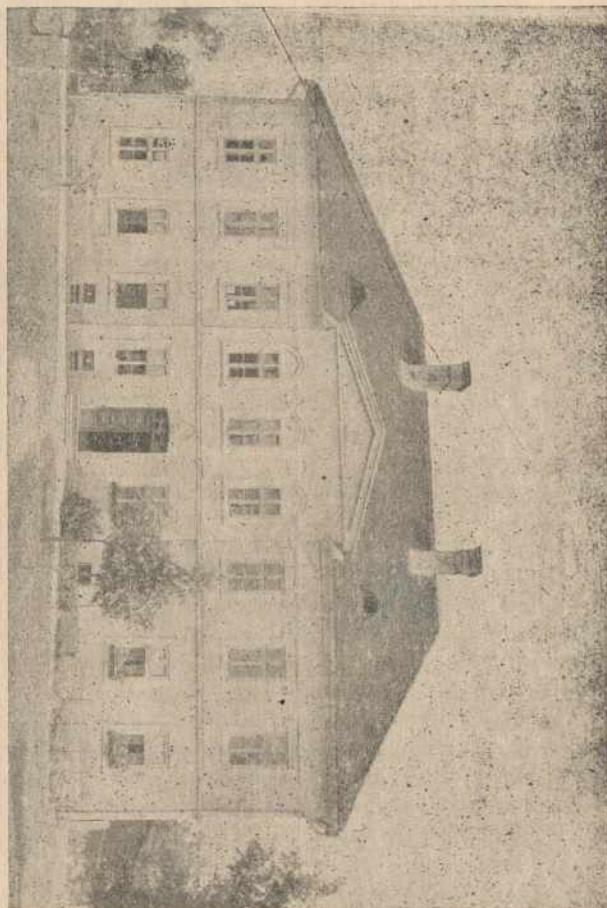
Svetle svěće evangeli-
oma so tak vgasnole. Ali ti
vu veri krepki vŕpajōći se vu
Bōgi so med vsěmi pogibelnos-
tami obarvali svojo evangeliom-
sko vero. Vsáko leto ednōk
dvakrat so šli daleć vu Nemešćo
(pōleg Kőszega) ali vu Šurdo
(Šomogyska župnja) k Božoj slŕ-
žbi i k vzětji Gospodnove večěrje.

Cěli 50 lět je trpelo eto
robtvo dŕhovno, vu šterom je
tak bilō, kako Kristuš veli: „Vi
se na jōkali i plakali bodete,
svět de se pa radŕvao, ali žalost
vaša se na radost obrné. Na-
zágoje se je odarla pōt odslo-
bodŕnja, z vōdánjem „Potrpivosti
naredbe“ po II. Jōžefi. Vu veri
vrěli evangelićani — bár vu ra-
ćuni moćno pomenšani za volo
duge potěžnosti, ali nej pogŕb-
leni, liki so tō pregarjáci želeli
— od járma odslobodjeni, so se
pá organizěratí začnoli. Puconci
so postanoli cerkveno središće
Prekmurskoga evangelićanstva.

Vu dšši vernikov je tak globoki bio žej za božov rečjôv, ka so niti tečas nej ščeli brez bože slůžbe biti, dokeč se cérkev zgotoví, nego so gorioprosili ednoga vrêloga vernika, Kúhar Ferenc Jákoba, naj njim prêkdá

eti je gláso skôz 14 mēsecov rêč Božo Püconske fare prvi dühovnik Berke Baláž. Očáci so eto mesto z diččičimi pesmami, z zahválnimi molitvami i z radosti skuzami posvetili, fara pa pretečeno leto z onim stebrom,

Etakšo lépo nadstropno šolo je dáta zozidati Püconska fara že pred 75 letami.

zvojo gümlo na držanje bože slůžbe. Eti je bila držána 1783-ga okt. 12-ga, na rojstni dēn Püconske gmáne po dugi 50 letaj ta prva evangeličanska predga, štero je meo Bakoš Mihálj križevske gmáne prvi dühovnik i

šteri vsakoga mimoidôčega spomína na rêči Gospodnove : „Zúj doli šolince tvoje, ár je eto svēto mesto.“

Vernici so od zemelskoga gospodára grünt prosili za cerkvene hrambe, i na prišestno

leto so že na tom puštnom, doblenom grúnti gorizozidali to prôsto, brez tôrma (ár je te ômuren zákon tô nê dopústo) bodôčo cerkev, štera je decembra 8-ga bila posvečena. Fara je té čas okôli 5600 dûš računala, i k njej so slišile vesnice vezdâšnje bodonske, morávske, sobotške, lendavske i radgonske gmáne túdi. Vernici so vu velkoj večini slovinci, po menšem računl pa vogri i nemci bili. Zato nej samo slovenske, nego túdi nemške i vogrske predge so držáli v Püconci. Kak je velka sreča bila, ka je vu teškóm hípi pregánjanja živo i delao vu Šurdi eden Kristušov dober vítéz, Kuzmič Štefan, imenitni dûhovnik, ki je Nôvi Zákon poslovenčo, rávno tak je velka sreča bila, ka je za časa znôvič organizéranja Boža skrbnost ednoga zmožnoga branitela i tanačítela zbudila za našo gmáno, vu osébi Novák Franca fiškálíša.

Od Püconske fare se je 1792-ga odločila bodonska gmána, 1890 ga sobotška, 1893-ga morávska i 1902-ga lendavska. Vezzdá 17 vesnic sliši k etoj fari. Vernikov račun je okolik 4500.

Fare prvi dûhovnik je bio Berke Baláz, ki je eti 4 léta slúžo, i od etec je v Nemešpátró, (Somogyska župnija) odišao. Drúgi dûhovnik je bio Kozma Miklós, ki je z Iharošberénya prišao esi 1788-ga, i do 1798 ga májuša 2-ga, notri do svoje smrti je delao eti. Tréjti dûhovnik je bio Malačič Ádám, ki je z Bónya (Gyôrska županija) prišao esi 1798-ga augustuša 27-ga i do 1805-ga bio eti, potom je v Nagyerezd (Šopronska župa-

nija) odišao. Štrti dûhovnik je bio Berke Xaver Ferenc, ki je 1805 ga oktobra 13-ga prišao esi z križevske gmáne. Sledi je konsenior i Železne županije táblabirôv postano. Vu 51 leti svoje dûhovne slúžbe 1841-ga februára 10 ga starosti svoje 81-om leti je mrô. Péti dûhovnik je bio Terplán Sándor, vu začétki kak administrátor i od 1844-ga leta do 1858-ga leta kak réden dûhovnik. Šésti dûhovnik je bio Czipott Rudolf, ki je 1858 ga, augusta 1-ga prišao esi z Vêše (Šomogyska županija) i do 1901-ga májuša 20-ga je gláso eti božo svéto reč. Sédmi dûhovnik je bio Porkoláb Gyula, ki je od 1901-ga, do 1913-ga delao eti. Od 1913 ga septembra 1-ga, kak gmáne 8-mi dûhovnik Luthár Ádám dela vu eti Gospodnovi goricaaj.

Inšpektorska čést je 1863-ga nastávljena. Inšpektorje so bili Benkó Ferenc, od 1863-ga do 1884 ga, Berke Mihály, od 1884-ga do 1895 ga, Čorna Jenô od 1895 ga do 1899 ga, Čaplovitš Ferenc, od 1899-ga do 1926-ga i od 1926-ga Kúhár Števan.

Kántorvučitelje so bili: Gergár Jožef, Titán Mátjás Sijjártó Jánoš, Lúlik Števan, Čaplovitš Jánoš i Ferenc, Németh Ferenc, Mohácsi Jánoš, Sági Jánoš, Pammer Rudolf, Ošváth Sándor, Nika Lajoš, Luthárova Fliszár Šarolta i Titán Józef.

Šola je vu začétki edno razredna, sledi dvá razredna, verska šola bila, štera je dnes štiri razredna i državna postanola. Vučne môči se nagôstó spremenjavajo, i vezdaj so, zvün edne, r. k. vere.

Po cájti so vu ništerni fárni vesnicaj túdi nastávljene šolé. Vezdaj na prestori fare 7 drž. šól jeste, skúpno z 15 vučnimi močmi.

Kaplánje so bili: Zakóč Baláz, Berke Józef, Sin'c Štefan, Terplán Šándor, Seregé'y Dávid, Frühwirt Šándor, Horváth László, Varga Pal, Hima Šándor, Fábrí Pál, Petrovič Pál, Moháči Lajoš, Luthár Adám, Odor Lajoš. Godina Stevan, Gál Józef, Weiss Frigyeš, Soštaréc Franc.

Kurátorje so bili: Miholič Józef, Péntek Jánoš, Benkő Ferenc, Flisár Miklós, Obál Ferenc, Železen Mátyás, Péntek Mihály, Kúhár Jánoš, Kerémár Józef, Škrabán Iván, Žibrik Stevan, Franko Miklós i Kúlitš Mihály.

Dobročiniteli fare so bili: zvön imenovánoga Novák Ferenc, ki si je okóli dovolénja cerkvi zidanja spravó nevenlive zasliženosti, Grof Battyány Mikša je darúvao grünt, na šterom je pozdignjena cerkev, šóla i farcf. Zvön té je méla fara dosta ménšivékši dobročinitelov, ki so ali gotov pénez, ali pa kakši opravní predmet darúvali.

1784-ga pozdignjena i posvečena cerkev je 1856 ga renovirána i pokéšána, nóva sekreštija coj zozidana, nóve orgole, nóvi altár i predganca správljena. Vezdášnja lépa šolska hramba je 1860-ga pozdignjena. Na mesto prvoga farofa je zozidani 1817-ga prvéši farcf, 1922—23-ga pa vezdášnji moderni farcf. Tórem k cerkvi je 1795 ga zozidani, sledi je večkrát bio renovirani, nájtemeljnitéše 1902-ga. 1903 ga je správljena vóra vu tórem. Vu začétki dvá zvoná, od 1887 ga pa trijé zvonóvje pozávajo z

cerkvenoga tórma žive na poslúšanje réči Bože, i plakajo se za té vöpreminóče. Cerkev je svojo vezdášnjo zvünéšnjo i znotréšnjo formo 1909 ga dobila. 1850 ga je kúpila gmajna gorički šest orátni trávník, od grof Battyány Artura, za 750 Pengóov. 1885 ga je dobila fara 9 orátni pášnik vu Močvari i 4 plúge orátje zemlé na Krčoynaj. Eden orátni šolski vrt i blízi dvá orálniva pokopališča grünt je grof Szapá'y darúvao.

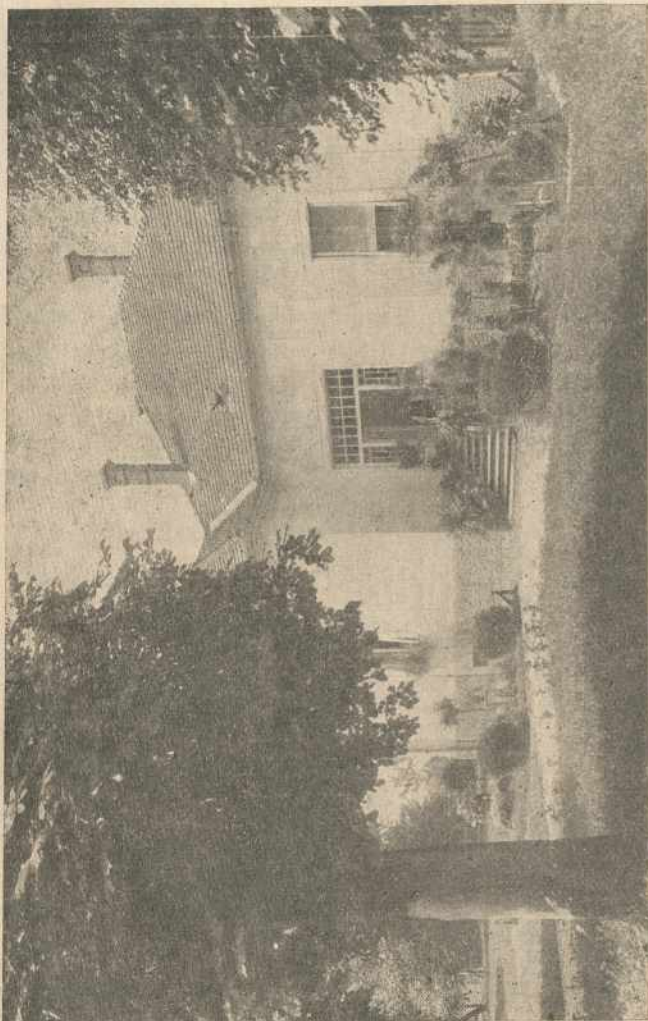
Svetovna bojna je dostáldovov želéla od fare. Več kak 500 vernikov je moralo oditi na bránenyé domovine. S té okóli 150 ji je pretrpelo junáško smrt. Póleg drúgi materialni áldovov so rekvirirani bili z cerkvenoga tórma eden 6 i eden 4 meterski zvon, vu pojedini fárni vesnicaj pa skúpno 18 zvonóv, za bojnske cíle. Ete materialni zgübiček je pa pobožnost i cerkvilübézen veráikov po bojni vse dugo nej nadomestila. V cerkveni tórem je že 1921-ga na cvetno nedelo eden 661 kg žmeče z napiskom: „Moll i delaj“ i eden 412 kg žmeče „Mir vam bojdi“ zvon správlila gmána Vu fátni vesnicaj je 21 zvonóv správljeni nazáj i trijé nóvi zvoniki so postávljeni gori.

Vu prvejšem časi so z največ vesnic mrtvece na püconskom brütivi pokápali. Li od 1885-ga ná vsáka tés svoj poseben brütiv. Pred dvóma letoma je pozdignjeni pred cerkvenim vrtom prelépi železo-betonški plót i cojküpleni eden ográček k cerkvenomi vrti.

Fara má pévsko drúštvo, več kak 50 lét Žensko drúštvo, štero je verjétno 1891-ga nastávl-

ali po kakšem 12 lätnom obstoji hênjalo delovati, dônok pa pred trêmi lätmi je znôvič v akciju postavleno. Mâ okôli 400 kotrig i na poglobitvi cerkvenoga žitka,

2—2000 dinárov; na cerkveni plac je 12 lepi klopi kûpilo za 3400 dinárov; Lendavskoj fari vu novo cerkev na oltárski kêp 2000 dinárov; na 150 lätni spô-

Putonski nôvi, moderni faroi.

i na povekšavanji ôprav cerkvi blagosloveno dela, i lûbéznost vu djánji svedoči. Do etiga mao je nôvo krstno svêto posôdo spravilo, oltâr dalô renovirati za

menik, i na Porkolábov križ 1—1000 dinárov aldüvalo. Jeste vu fari tûdi mladínsko društvo, štero je pred trêmi lätmi nastanolo. Fara je od leta doleta pri-

nesla svoje áldove na Gustáv Adolfa podpornico, vu novšem časi je prelêpe pomôči dála slávečkoj, radgonskoj, lendavskoj i apačkoj zidajôčoj gmâni, i rávno tak našoj seniorátnej lúbézni nástavi, Diačkomi Domi. Letos je postavila grobski spômenik bivšemi vernomi dühovníki Porkoláb Gjuli. Pred šestimi létmi vöpreminôče fararce Luthárove Flisár Šarolte spomin je z lepöv fundáciov ovekivečila, pod iménom: „Nesprhlivi vëنع.“

Pazke vrédno je ono zamerkanje z 1890-ih lét, ka tiste vernike, ki preklinjajo, ali kakša drúga húda dela činijo, pénezno pokaštigajo.

Ništerni fární rojáki i čestnici so na literárnom pôli túdi slúžili i slúžijo. Kakti: Temlin Ferenc, Sever Mihálj, Barla Mihálj, Cipott György, Kardoš Jánoš, Sijártó Jánoš, Terplán Sándor, Cipott Rudolf, Flisár Jánoš i Luthár Ádám.

Vu zgoránji vidimo, krátko hištorio puconske fare. Vse milošče večna vretina, te zmožen Bôg naj blagoslovi one vu njihovom počivanji túdi, ki so ete gmâne fundatorje, zidárje i goridržitelje bili notri do etigamao. On naj ostáne z etov farof i bode njê obramba, trdi grád njéni, da bode ete naš Šion nadale túdi mogao spunjávati svoje svéto pozvánje, skôz vekvečni - časov.

Národna hvalêka.

Mësec svëti obri klëti,
Vse okôli še zori;
Moja luba pri posvëti
Se v-srdci britko skuzi.

Nejóči se, luba drága,
Neboš ti dugo sáma;
Veren lubi, vojník krála,
Za tébe verno mára.

Vözaslúži svoje vrëmen,
Domô príde óročen:
Bode pár tvoj vekivečen
I podporník ti močen.

„Fitonin“, vrástvo za stáre rane na nogáj. „Fitonin“ odstráni otejk i neprijétno sago, ár že v-zacétki vráčenja potihša bolezen. Bilo je prilik, ka so bilé tákše rane stare že prejk 20 lejt i zvráčenjem „Fitonina“ so zacelile v ednom meseci. „Fitonin“ kôšta v-apateki 20 Din. Po pošti se lahko pošleta samo dvá glaža po povzétji za 50 Din. Návučno knížico „T“ pošie brezpláčno „Fiton“, d. z. o. z. Zagreb 1—78.

Prva pomôč pri nesrečnom pripetjê.

Pisao : Dr. Acél Károlj, obrambnoga društva glávni vráč.

(Nadaljavanje od preminôčega leta.)

Pri očemèrenji prva pomôč.

Či se očemèrenje zgodi, ali toga menča káže, kak nájhitrê, neodlášano hiti napomôč: dokeč doktor nepride, máš hititi tak, da čeméra môč nakelikoteliko vtihšaš, mábidti ešče odvrnéš.

Očemèrenje se največkrát z-grizéčim čemèrom (z-lügom i kvaše kisilína) zgodi, k-šteromi lüdjé náležê k-coj pridejo, ali z-fosfornimi spicami, šterl krv skvari, ali z-ômutnim čemèrom, kakša je pianavna pitvina, nadele z-ôpiumom, ali z-morfiumom zmêšanim vrásvtom, z-nadragula jagodami i z-tak imenüvanim nôrim korenjom nárasov i. t. v. z-vöntej z-čémèrnim sopôtom (gáz) i z-čémèrnimi gobami.

Či je štoj grizéci čemér spio, lampe, güt njemi krvávo erdêci gráta, otečê, i sline njemi tečêjo, veliko bolezen občüti vu gutanaj, vu žalôdci, riga se njemi, v-glávi vrti, vömeče dostakrát krvávo.

Pri toj priliki prva pomôč má bidti: či včasi po očemèrenji máš priliko njemi na pomôč bidti, daj njemi precí čeméra zôsebni takzváni prôti čemér, kakti prôti grizéčemi lügi vtihšajôče kisiline, pl. denem jesi, ali citrôno, vodô teliko, keliko de li mogao spiti, ali kisile notri skühane správe; prôti grizéčim kisilinam (šôšav, soliter šav, vitriol oli) z-vápna vodô, krájde práhom, ali z apoteke

prinešenim magnèzium práhom vküp zmêšani cigárov pepél, záj-fanco i. t. v.

Pri vsákom grizéčem očemèrjenji se pašči bolezní, vömetanje potihšávati: k-tomi je predvšem dobro mrzlo mlêko v-máli dátkaj po kávinški žlicaj, ár je požéra nje teško, i či njemi nanágli dávaš tó prôtno správo, riganje, mótenje povékšáva. Slobodno njemi dáš z-jájca belákom mêšano vodô, ali jáčno pitvino (2 jájci pa 1/4 l. vodé) masne kojne pl. friški zmôčaj, ricinuš oli i. t. v. ali na ednôk nê dosta. Vodé pitvina je tomí očemèrjenomi vsig-dár dobra, rávno tüdi ledü požèranje i mrzlo pokrivanje po prsaj j žalôdci, ali pri vsem tom je dostakrát nemogôče pri grizéčega očemèrjenja sledi se pobüdêčo veliko bolezen, štera v-gutanaj i v žalôdca voskêši tálať láda, prehítiti.

Pri negrizéčem očemèrjenji je glaven obhod z-tim nesrečnim kak največ mrzle vodé dati piti i vömetanje naprê pomagati tak, ka njemi večkrát z-prstom globoko v-güt ségaš, ali pa k-vodi, štero njemi dáš piti, dosta soli, mustár mele zmêšaš.

Tákši je obhod tüdi pri očemèrjenji žvepla (spic), štero dostakrát pri samovmorstvi vu vodi, ali drugom tekôčem dugovánji raztoplenu májo šegô spiti. Tô je jáko nevaren i gnúsen čemér, šteri či včasi i čedno nepomoremo, svoj áldov za ništeri dén po velikom trplénji zagvúš-no vmori. Tü si moreš zamer-

kati i v-pamet vzéti, ka pri tákšem očemérjenji mlêko, ali drúgo masno kojno pl. zmôčaj, oli, nesmiš dati, ár tê čemér vu žalôdci pomagajo otopiti i vu krv pomočti. Prôti tomi dostakrát pregrešijo perse z-neznanosti, ki so nê doktorje! Dobro de si i tó zamerkati, ka one ogvúšanja (švédske spice), štere se samo od škatúle vužgéjo, so nê čemérne, ár nemajo vu sebi fosfora. Nespozábi se precí doktorara zvati!

Prôti ômutnenci čeméri túdi ta prva skrb má biditi vódati metati — kak je tó že više povedano — ali či kesno prideš k-tomi nesrečnomi, ki je že nê pri sebi i že nevê za sébe, precí ga začni nêtíti, naj k-sebi pride i tó čijni dokeč vrâč nepride: znák ga vléži, či je vu obrázi blédi, zgornje têlo podpri i v-sedéčo stávo ga postavi, či je pa erdêci i napúnjen, gvant njemi rozpústi (golêr, srakico, lače, súknjo) — ešče odstrani od njega naprávlene zobé; friški zrák pústi v-hižo, netrpi okôli njega nedelajôči, náležni glédajôči i či je potreбно spravi ga vu gvúšno mesto: šprickaj ga z-vodôv, dévaj njemi na glavô hladno pokrivanje; ribaj njemi kotrige — rame i nogè — ali z-súhim, ali z-mokrim, mogôče z-flanelom, ali z-piávkov (špongyo); dévaj njemi na zátanek mustár, na žalôdca krajino, na ljtké, têlo njemi namali z-dlánov pačkaj i segrévaj (z-toplov odêvkov i z-drúgim dugovânjom, z-pokrováči) daj njemi pridihávatí močno sago — ammoniat, ren, prper itv. — večkrát ga zezávaj glasno; či de vó metao pri pléčaj ga prizdigni, i pri glá-

vi i na eden kraj ga obrni, naj leži vóvrže; či je že kaj k-sebi prišao, vodi ga semtá, naj znôva nezaspi, dáj njemi močno čarno kávo ali thê.

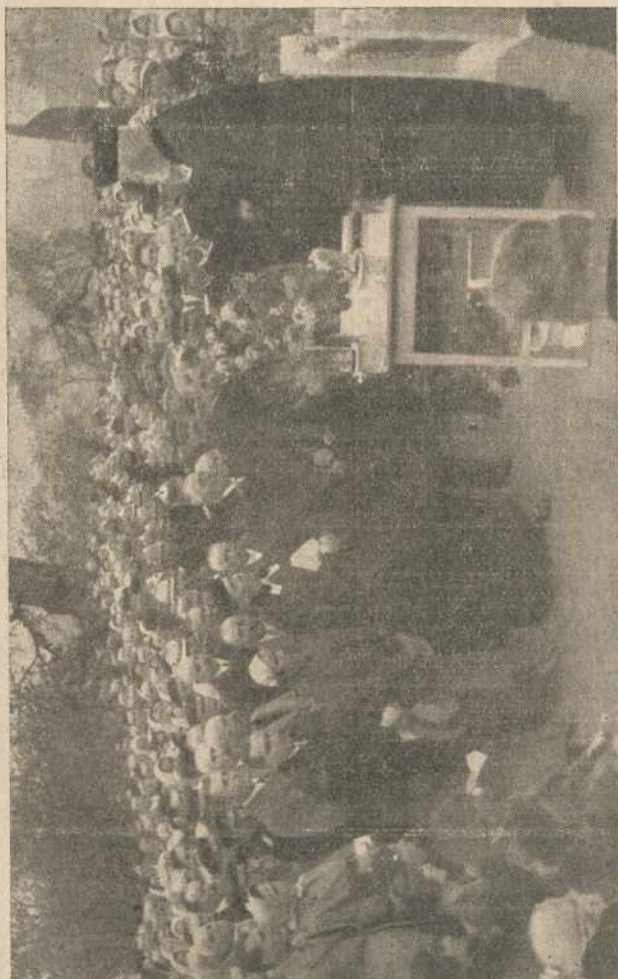
Vu pogúbeli, gda je že te očemérjeni nê pri sebi, nego se že davi, obráz njemi je sivi, odúhavanje nerédno, i hênjati záča, ali mogôče ga že niti nekebzúješ pri njem, že je sploj brezi gibanja, — ali záto je ešče itak nê mrtev, samo tak zvánno vidni mrtvec, v-mrtvo imé ležéči nevidi se pri njem, ka bi mrô — tákšega hipa tak zvánno meštersko odúhavanje probaj činiti i nadaljavaj dokeč doktor nepride, či bi tečas odúhavanje nê nazáj se povrnolo.

Meštersko odúhavanje pa tak činiš, ka betežnika do črvá doj razlečéš, znák ga vléžeš, jezík njemi vópotêgneš, lampe, gút vó zaperéš i spoplaviš, tak da de nasrêdi v-têli pozdignjeni, zdâ ga za rame primeš i vkúp potêgneš, tak, da se njemi prsí vkúptisnejo i tak ga do 2 sekund držiš — (meštersko vógnanje sapè) potom rame ober gláve vtêgneš, prsí se vtêgnejo — do 2 sekund je pá tak po mešterskom zráka notri vlék) tó gibanje tak nadaljávaš vsáko minuto blúzi 15 krát. Zamerkati si máš, ka je tó delo jáko trúdavno, záto se že naprê máš poskrbeti za pomôč, toga korektno odprávlanje se je li poskrbnom večkrátnom vadjenji mogôče navčiti. Nespozábi se, ka med etakšov mešterskov odúhavanja ôpravicov túdi slobodno činiš pôleg mogôčnosti te drúga nêvenja i otávlanja delo, kak je tó više popisano, ali té zdrzno čini, precí kak se

odúhavanje znôva skažúje, teda z-meštersko odúhavanja delom slobodno hênjaš.

V-eto formo máš činiti pri največkrát se skažúvajôčem očemérjenji, pri pianovne pítvine

vanje je pa žmetno i grgrá, frče, zgornje tēlo njemi nateliko podsloni, tak da bi sedečki ležao; či znák leži, nasloni ga k-stēni, ali pa k-kákšemi drugomi pripravnomi podsloni, gvant njemi

150 letni jubileum Puconske fare 1933. okt. 22. Šiflar Karola bodonskoga dühovnika svétešnji govor pri spominskem sēbri.

ómotnosti čeméri tūdi. Pri pijanoga človeka náimre, šteri nika nevê zasébe, moreš velko skrb meti, v-kakšo dôb ga vu ležánji postáviš! Ar je redovno opúnjenjenj, erdéči vu obrázi, odúhá-

razkapči, dévaj njemi na glavô mrzli pokrly, dobro ga pošprickaj z mrzlov vodôv i ribaj ga. Od vsê eti bi perse dosta več vrédno i bôgše bilô pijanost prehititi, kak tô vu ti nôvi hípaj

próti alkoholno gibanje name-
njáva i šteroga razšúrjavanje med
vsémi vrstami národov je vsé
trézni lúdi právo želénje.

Med ómutno očemérjenje
slihšijo, kak je tó više že pové-
dano čemérni gázi i sopôtje,
tákši je vogelni sopôt, na posvé-
ta i vogelne kvase gáz, podbrež-
ni šancov, kanálišov čiščal (šag-
retov) i bajc sapôt, ali gáz.

Pri etakši áldovov mentü-
vanji, či so v-zapréti méstaj, ali
vu globoki votlinaj, rázločne
opozornosti vorcane i jáko ve-
liko pazko trbè pred očmi meti,
štere nasledüvajôč naménimo
spoznati dati :

1. Vu tákše hrambe, ali
globine, vu šteri čemérni sapôt
jeste, z-gorêčov svêčov ali z-od-
prêtim posvétom nesmiš notri
ídti, ár se odnjé vužgé i explo-
dêra: Eta prepovêst se dostàja
nájprvle na svêtenje núcanoga
gáza vövlév, pri šterom te že
njega neznosena saga opomina,
ka nevarnost glêda na tébe, ali
da se zná zgoditi, ka se vu zemlê
bodôča cêv, žezezen rôr, štera
gáz pela pôči i napoknjo vóstis-
kajôči sapôt, gáz, dokeč skôz
zêmlé notri v-hižo, ali hrambo
pride že zgúbi sago, nedovêdno
znás v-tákšo hrambo, štera je
napunjena z gázom, pridti, za
šteroga volo je pazka jáko, jáko
potrêbna, pritom samo edno
jedino vöjemánje jeste tó je tó :
pri tákši tekôči dugovánjaj, štere
gáza vréjo z-vogelnim sapôtém
napunijo hrambo, šteri či z-
vužgánim posvétom notri ideš ne
expodêrajo, nego od njih posvét
vgásne pl. v-peovnicaj gda mošt
vré, tákšega hipa te svêče vgá-
šenje opomina, da se vöobrni,

ár za ništerno megnenje i tvoje
žitek vövgasi.

2., Poskrbi se za vrélo ve-
trivanje! Pri oberzémle, ali né-
globoko ležéči hrambaj edne
zdrúgimi zôči stojéčimi dvér,
oblokôv odpéranjem, ali z-slo-
bodno, vsigdár z-odprêto nihá-
nimi vôtrenja lúknjami ventilá-
cie (tak zbožno se segrêvajôče,
z sopôtom napunjene hiže, ali
pri rédjenji hramb od súšéči
káhl, kotlov očemérjeni, pri za-
préti hrambaj i posvétoga gáza
prelévi); globoko pod zemlôv
bodôči votlinaj (v-peovnicaj, stü-
dencaj, kanálišaj.) z-pumpov,
(szivattyu) ali náimre pri od-
prêtoga grla globlini z-odprêtov
z kamnom obteženov deždževni-
ce gori doli gibanjem je mogô-
če zrák genoti i njega tekáj, gi-
banje naréditi.

3. Pokvarjeni čemérni zrák
je po khemišnom mésti túdi
mogôče neškodlivoga včiniti i
Povôli vápna vodé, ali si vápna
mlêka vleješ v-tákša mésta, ali
pa v-njé namočene pišle slamé-
lúčiš notri (v-peovnice, stüden-
ce, v-kanálišé); tá vápna voda
sénšavgáz i vonjéčo kanáliša sa-
go, liki doli zavêže, vniči.

4. Poskrbi se za tak zváno
varvanja lampvezálje i mogôče
za varvanja náprave, z-šterimi,
či se nemreš včakati škodlivoga
sopôta neškodlivoga včiniti, žnji-
mi de ti mogôče po toga ne-
srečnoga, ki je tam že vu po-
menkanji notri ídti. Z-vogelnim
sopôtom ali z posvéta gáza z-
hájjajôčim, mogôče z-sénšavom
napunjenoj né globoko bodôčoj
hrambi, je redovno zadosta tak
zváno obrambno vezálje, štero
z-toga stojí, ka v jesi, ali v-váp-
na vodô eden rôbec, ali špongjo

namočimo i tisto si pod nôs i na lampe zvéžemo, ali držimo, tisto nás do krátkoga čajta obvarje od nesreče, ali tó li samo do krátkoga časa, zatoga volo tákšo hrambo precí vetriti trbê.

Obrambne náprave so za-prva z-pogroždžára prilíkami bilé obravnane, z-šterim se je branitel pl. d. v-stüdenec, v-kanáliš, v-šteri je čeméren sopôt biditi méno i tak je odzgora dôbo potreben frišek zrák, z-sebov je nesao tüdi na toga nesrečnoga vöslobodjénje potreben aparátuš, škér; dnesdén pri etakši prilíkaj prvo pôť tak zváni Valcher náprava, pneumatophor nücajo — tak branitel, kak on koga obrániti naménijo — tó je edna náprava, štero napléčaj z sebov nesé i da ona ogsigén má i zrák tüdi sčisti i cfrši — mirovno odúhavanje ti ogvüša prôti vsàke féle nevarnomi gázi i pokvarjenomi lüfti, či boš li edno vöro v-njem prebivao. Tá náprava se je za hasnovite posvedočila že večkrát, náimre pri bajc nesreči, tak da se je že né samo ednók zgôdilo, kak pl. deném pri courriresi bajci, gde so več dni — i do tjédna notri zasipane bajcare ešče žive naišli i obránili. Za toga volo pri etakši nesrečaj gde več lüdi v-nevarnosti jeste je mentüvanje, iskanja delo potrebnó nõč i dén tečas nadaljavati, dokeč vsákoga tam delajóčega gori nenájdejo, rávno li za toga volo, ár je neznáno i naprê névidno, či nam po nedovédnom nedo tüdi napomôč vu mentü-

vanja ôpravici. Vu vezdášnji hipaj že pri bajcay na nesreče gledôč formálne pobegnenja stálišča zgotávľajo i pripravijo, pô-leg Mayer tanánika vorcana — štera so z vünêšnjim zrákom po rôri vküpprikapčeno, prôti davéčim gázom obvarjejo delavce i z-vezáljem i z vrástvom ešče i z-konzervmi obilno obravnani. V-dáni prilíkaj v-tákše pobegnejo delavci, gde do ednoga časa v batrivnosti pričákajo mentüvanja vrémen.

Z pokvarjenov, z-kísjenov ali zbrignjenov hránov i z-gobami očeméjenja bránenje ali pomôč dávanje v-tom stojí, ka vömetanje prisilimo pri tom nesrečnom; dosta vodé, mléka njemi, ali pa čarne kàve dámo piti.

1. Pri ran opráviianji i krvavlenja vtihšanji so potrebna: za gnoj sklêčica (šalica), žájfa, mála kefa, brsača, sublimáta raztóp (v-poteki se dobí), škárjice, sterilgaze, Bruns zvána vata, mull i flanel povijji, tkálčine povij, flájšter, Esmarch-féle triküklati rôbci i ogvüšajóče igle.

2. Pri vlomi čont i zvinenji k-prvoj pomôči: šóštarska skôrja, skale (za rame i nogé) i prôsta tábla vatta.

3. Prôti čeméri bodóče správe (vrástva) so vinski jesi, magnézia, oli, tropinojca, ali pa slivojca, ino aether.

Kefir.

Kefir se zové edne fajte goba, štera jedino li v-ázijskom rusoskom orságí, v-Kaukázušbre-

Poštüvane čítitele našega kalendarija navse pozorimo na ogláse vsepovséd poznáne i lüblene zdravstvene proizvode „Thierry-Balžam“ ino „Thierry-jeva Centifoljska mást“, z Apoteke Angela Čuvara, Adolfa pl. Thierry-a nasled, Pregrada št. 61., via Zagreb, Jugoslávija Naténci se vidijo klíširani oglási (oglási z zákomom zaščitenimi znáki) v našem Kalendariji!

gáj rasté, gde so že ljudjé od in-
dašnji vrëmenov mao poznali
njé veliko vrástvično vrëdnost i
kak národno svéto dugovánje
poštúvali i vu skrovnosti varvali.
Tá goba mléko v edno tesno
vrënje správi i dônok njega vsi
táli ostánejo i nika malo alko-
hola i séušava nastáne, zvôn to-
ga mléka, sira (sajt) kojna se
peptonizáliva. V-tak formo pre-
obrázено mléko žalôdca delo
očrstvi, ofriši i jáko prijéten žmáh
i otávlajôčo môč dá. Tô je tak
zváni kefir, ali mléčni sanjâner.

Kefir se nûca vsigdár, gda
môč trbê povéksávati, têla žmê-
čavo podigávati, prav bodôčnost
poprávlati i lahko cerajôčo hrá-
no ponúdjávati. Zato se njega
vživanje toplo poráča prôti žal-
lôdca, plúč i žívcov betégi i
vsem, kí so gingavoga slaboga
zrása i têla správe i slabe krvi
vu vsákóm betégi i po gor zmá-
ganji túdi.

Nè samo ti betéžni, nego
ti lôšega i slaboga têla zdravi
túdi hasnovito nûcajo i dnesdén

ga že zavolo prijétnoga žmaha i
na têlo gledôč otávne lastnosti
volo nè samo kak vrástvo, ne-
go v-dosta mêtaj náimre v-top-
licaj ga kak prijétno, otávno sprá-
vo vu velikoj meri vživajo.

Kefira veliko valánost od-
lični doktorje spoznajo, dr. Kéry
Károty vseučelišča professor
etak právi od njega :

Pri plúčni betegáj, tak túdi
pri gutanaj bolečini i pri dúgom
kašli je kefir jáko dober.

Pri ceranja ali žalôdca bo-
lezni je kefir jáko dobrotiven i
velko otávno môč má.

Pri malo krvi majôči, po
operácii, pri žalôdca raki, man-
jáki, malárii i. t. v. se kefir, ár
je násiten i žéra bogat — lahko
z-velkim náshajóm nûca. Poprek
pri vsákšega betega oslablenji
hasnovitno nûca.

Prispodobno so pravili i
drúgi znameniti doktorje.

F. J.

Bajce nesreča.

— Monolog. —

Pisao : Gabányi Árpád. Poslov. Flisár Jánoš.

Sobôtni večér je, sunce dol' zahája,
Zrák se razhladi i kmičen mrák prihája.
Ober visiki brežin obláci plavajo,
Obtrúdjeni se na počínek správlajo.
Liki jástreb, gdare svoj porob popádne,
Rávno tak nočni mrák krajíno opádne.
Kmica je vu hlži, kmica je tam vônê,
Pri familiji bidti je zdá nápravê.
Bajcni hiž prestorje se vsi napunijo,
Pod zemlé delavci vsi domô idejo :
Ženske, možki, deca, vsi — vsi do ednoga,
Čúje se vesélje žnjíh kôta vsákoga.

Spominski steber Puconske fare; pred njim stojita Luthàr Àdám dühovnik i Kùhàr Štefan inšpektor. Vu steber položena granitna tàbla nasledüjoçi napisek mà :

„Zmisli si na zdávna vrémena, brodte lèta preminôçi porodov, opítaj tvoja oço, nà ti pripovè, tvoje starce, oni ti vse nazvèstijo.“ (V. Moz. 32, 7.)

Pred 200 létmi so na porob pròtireformàcije spadnole cvetèçe evang. gmàne krajine naše. Po dùgi 50 létaj je Dùh Gospòda na žitek pòzvo Puconsko správišçe cerkveno i od 1783. okt. 12-ga do 1784. dec. 8-ga je na etom prestori vu gümli Kùhàr Ferenc Jákoba držao evang. Božo slùžbo Berke Baláz prvi Puconski dühovnik prerodnikom vernikov veždàšnje Puconske, Bodonske, Lendavske, Moravske, Sobotške i Radgonske fare.

„Eben Haezer“, t. je : Do eti mao nam je pomàgao Gospod. (I. Šam, 7, 12.)

Vütro de nedela, dén svetka, në dela,
Vsáka dúša de mir, počínek mèla !
Pri vsák' hiži je vesèlje, dobra vola,
Li samo pri ednoj se káže nevola:
Bajcara žena se z-dvema otrokoma
Pri oblóki stojéč súzi sirótomá,
Nemre prerazmiti, zakâ mōž tak dugo
Nepride domô, tō jo teží tak britko.
I kak tak kmíce mrák mōtno gléda, brodi,
Bōg zná, kak grozen kēp se njē v g'ávi mōti
Ketkajōča vōra se glási na stēni,
Žnjé čúdnoga glása hūdo príditi mēni ;
Mogōče se je pá nesreča zgodila,
Kak je në dávno že več i večkiát bila :
Rúšenje bregá, voda, čemérni sopót,
Šteri opūščáva redí vnōgi sirót,
Z-podzémni delavcov beré svo' porobe,
Rédí vu glob'óine bajce smrtne grobe.
I vōra za vōrov ide nestanoma,
Mōž dōnok nepride, ostáne od dōma.
Gde hodi ? — Ka je žnjim ? — se vu srdci trápi,
Zaman poslūhša, gléda na oblok vu mráki,
Nevídí nikoga bližati se k-hrámi.
Ah ! edna zvězda se odrigne vu zráki,
Rávno ober bajce vgásne ino lēhne,
Štero je zagvūšno nesreče znamenje.
Staranja znoj se njē na čeli pobūdí,
Srdce močno bije, v-glávi mōti, šūmi,
Sáma set é pita : „jel' on ešče živé ? . . .“
Ali naednōk se lárma vōnē zderé !
Popáadne otroke, med dveri si stáne . . .
E'n čuporo mōžov nika teško nesé
Žena vu bremení svojga možá spozna .
Gori scvili britko : naj povē što kaj zná,
Ka se je zgodilo ? — Nika več në dūgo —
Sobota je ! — delavci gáži vdáblajo,
Med pájdáši je bajcar telko vlējao na grad,
Da je grátáo celô pri trēznosti pangrót.
Trijé mōžje so ga komaj vlekli domô,
Tak se obrnōla dráma na koméd'jo !

V hasek vsákoga bolnika, ki želej ozdraviti odnadúhe, plūčni i spodobnih betegov, je, ka sí prištela spoj brezpláčno i poštnine prosto vučno knigo s kejpami i ka ponúca ponúdbo povsod poznáne tvrčke PUHLMANN & CO, Berlin 420. Müggelstrasse 25—25a, ki obstoji že vnogo let. Pazte na oglás v našem Kalendariji.

Vekivečen rítar.

Pripovêst.

— No, mati rítarca, nakloni si z-menom kupico i pij na moje zdrávje zdâ pri slobôdjemánji! — právi Gospôd gazda, nadržovni se smehéči pri večérji.

— Kama se ravnate, oča, ka se tak pripravlate k-slobôjemánji? — pita Bábi mati z-čúduvanjem.

Gospod Gjüri Gostonjski rítar je dužen ostao z odgovorom, ali jáko si je zdehno i pravo je:

— Hej mati, vütro že ne-boš kühala obeda gostonjskomi rítari! Pa ešče —

— Za božo volo! véndar se nesômnite kákše smrtne nesreče?! — nad njega vsečé Bábi mati prestrahšívša se.

— No pa ešče i gostonjska rítarca Gospôd Gjüriova nede jêla po Lôč Babil skúhane hráne! — nadaljáva gazda i do dna požené vö z-erdêčov župov štrihoma natočeno kupico.

Zdâ je že Bábi mama tüdi prerazmila slobôdjemánja zrok i razdraščena erčé:

— Zakâ postrahlüjete človeka z-tákšim fretanjem! Zakâ negučíte ednáko, kak trbê?!... I či je rávno doli preteklo tri létno rítarstva vrêmen, véndar do meli telko poštenjá ljudjé, ka znöva vás odeberéjo. Zadosta dobra ste včínili z-lüdmi.

— Hej moj stári pár, Bábicám, ti si lahko zaman obstarala z-menom viéd, či nevêš, ka nega nasvétí tak malo sâda nerodéčega i hitro povêhjenoga cvétja, kak je hvála. Tô so že vsi pozábili, ka dobra sem njim včino, prôttomi mi naoči mečejo,

ka me vsigdár cigárivati vidijo od onoga hipa mao, kak sem rítar. Za nevoščénosti volo me neodeberéjo znöva. No, ali záto pokážem, ka Gospod Gjüriove, Lôč Borbálja mater nepostávijo v-špot, nevržejo jo vö z rítarce čésti! — je pravo Gospod rítar i povečérji je prêk šö k-Bedök Števan sôsedi, od šteroga je znao, ka njemi je nábole prôti.

— Števan sôsedi, prosit sem te prišao. Znam, ka zdâ nájbole na tébe dájo veščarje. Či tak, ka me radi máte, neodeberte me več za rítara. Že sem prestári, i jáko bi se rad réšo té teške slúžbe — právi tomi kujlavi bajús Števan sôsedi.

— Niti v-pámeti nemamo — si je mislo Števan, ali né je povedao vö. Nego je etak erkao: „Bogme vás znöva odeberémo, Gjüri oča. Vi ste nábole za tô valon človek. Pámeti tüdi náveč máte i z-öntoga, kak brezi decé bodôči, prémočen človek, bole cajt máte rítarstvo spelávati, kak mi šterikoli.“

— Bogme mo čemeren, sôsedi, či me znöva odeberéte!

— Hja Gjüri sôsedi, jas vam nemrem pomágati, tô je gvüšno, ka vas nazâ odeberémo.

— Tak se razsrdim, Števan, ka vse zodam i odidem z-vési.

— Tjú, tô bi bilô zaméne: spokúpim ono zemlô, štera je primoioj! — misli vu sebi blážno Števan. Na glás je pa etak pravo:

— Tô nečinte, oča, ka bi koreni juš tü niháli, či je tomi tak, te mo ráj jas glédao za tô,

ná drúgoga odeberéjo veščarje.

— Zahválím ti, drági sosed, na tvojoj dobróti, Bóg ti pláča za tó i jas ti túdi zahválen bodem! — právi Gospod oča. Mirovno je šó domó. Na tréti den so ga ednoglasno znóva odébrali za ritara. Bedók Števan je skrivomá odhiže do hiže hodo i kre njega korteškednjivo.

Z-grúnta odávanja je perse na Bedók Števana čemér, nika nê bilo. Gospod Gjüri je tak tri léta pá veséio cigáro.

Preteklo je tri léta i zdá so ga nê zébrali znóva. Gospod oča je překspadno.

— No, vu ritarstvi obstaran gospon ritar, zaká nejemléte zdá slobóda? se šengári mama z-možá pri večérji.

— Ešče cajt mam! právi z-šálnim zasméhom Gospod i z dómise napeláva, ali nê njemi je trbelo odidti, ár k-komi je šteo idti, tisti se notri nakloni, tó je tó te znóva odebráni ritar je k-njemi prišao.

— Za tanáča volo sem prišao, Gjüri oča, kak k-tákšemi človeki, ki ste že dosta probali, začne rěč Bence Pali, te nóvi ritar. Vadlúvati morem, ka sem vu tom nóvom pozvánji celô neobhoden; po gospódom jezíkaj pa rávno nevém gúčati, pa mo po etom bogme dosta posla meo žnjimi.

— Bogme boš meo, sinekl — trdi Gospod. — Dostakrát boš góst pri fóbiróvi — na edno dvé kupici čarnoga vína pri slúžbenom njegovom stóli, šteroga ceno vsigdár ti pláčaš.

— Tak? — nede zadosta, ka mo drágo vrémen müdio, nego ešče ná z-pénezi gori pláčam na ritarstvo?! — se je

škrábao kisiloga obráza Bence Pali po glávi!

— No vé ti záto cêla vrédnost neodíde gori — ga tróšta Gospod. — Pénez povóli jeste v gasi i na tvojo vrédnost doblíš ti túdi, rávno tak, kak sem i jas dóbo.

Té tróšt je nateliko hasno Palivi, ka je cêlo nóč nê mogao zaspati. Na drúgi den je pa vu Soboto šó k-grúntnoj knigi zvedávat, či rěsan má Gospod Gjüri na svojem grúnti dúg? I uprav 4000 koron má gori stáblano, no či je pred ritarstvom, nê ka bi dužen bio, nego je ešče on meo na pósodo dávatí.

Bence Palivi je več tanáča nê trbelo, doli je pláčao od ritarstva ostopenjá naprě spisano šumo, dvé stó koron, nej njemi je trbelo več ritarstva. Zdá je vés znóva pred odeberanjem stála i pá so si Gospod Gjüriva zébrali, tak si zbrodjavajóči, ka de dosta bógše, či njegova vrédnost odíde na ritarstvo, kak pa koga drúgoga, vé je on že stári i tak nikoga nema za sebo. Perse nê so se niti sómnilí, ka je na grúnt spelanoga dugá nigdár nê vzeo gori, nego po odeberánji na drúgi den ga je že doj dao zbrisati.

Závolo odeberánja skrbi i áldomáša piáčenja je v-postelo prišao Gospod Gjüri gostonjski ritar. Komaj, kak je vlégao, njemi je tak zbožno grátalo, ka so po doktora mogli poslati vu váraš. Te stári vu pokóji bodóči regemetski doktor Cipotovič Zdenko je pripelani k-njemi, z-šterim je od mladosti mao v-poznanom priátelstvi bio.

— Hej stári durosa, tó ti je bogme pozáv odnut tam od-

zgoraj. Postavi vréd svoj račun precí, ár za ništérno vóro se moreš pred nájvišišega sodca na tárgjaláš postaviti! — erché doktor, kak ga spoglédne. I etak je vzéo od njega slobôd:

je Gospod Gjüri jáko na teškom, slédnje vóre se njemi bližajo i pripravla se vu bôgšo domovino.

Náležne ženske, deca so prišle k hiži i na trnáci čakajo ta prišestna. Ali Gospôd Gjüri se

Lendavska nôva ev. cerkev.

— Nika se neboj, stári prijátel, li batrivno naprê po vekí-večnoj pôti, vse dugo nê i jas za teбом pridem!

Vu vési je razišao glás, ka

je ešče nê pripravla na nebesko pôti, noči njemi je srdcé vse pomalê bilo. Molo je, zdühávo je k-vsamogôčemí, ali nê za drúgo, nego za toga volo, nâ bi ga eš-

če nihao živeti, či nê duže samo té tri leta, da ritarie vrêmen má spuniti.

Edna mála deklička stôpi vu hižo i zdráven k-njemi ide k-posteli i z-odkritim detečim srdcom ga prosi:

— Ritar báček, jeli je istina, ka po vési gučijo, ka te vi zdâ vu nebésa šli?

— Što je tebi tô pravo, moja či? — pita deklino ritar léknovši se.

Ágneš mati so pripovedávali ovim ženskam, ka se bíró báček dnes preselijo vu nebésa, kama so se moja mama zoselili . . . Tak bogme, moja mama so túdi tá odišli, menê so eti niháli. Pa so mi oni vsigdár povôli dáti dobroga sladkoga mléka, Ágneš nénika mi ga pa nigdár nedá, samo krumpíše. Mléko na plac nosi . . . Povête zátó, báček, mojoj mamiki vu nébi, nâ nazâ domô pridejo. Oni me dosta ráj májo, kak Ágneš nénika. Mléka mi túdi povôli dájo i netêžejo me tak trnok gda me češejo, kak Ágneš.

Z-Gospod Gjüría ôči je

edna skuza spádnola. Smrtna bolezen je minôla z-vsigdár pomalê klepajôčega srdca. Sladka zadovolnost, blážení trôšt: vere svêti trôšt ga je obvezéo.

— Dobro je, moja či, povém: materi tvoje sposlanje! Nika se neboj, poetom toga dobiš mléko! . . .

Po notároša i svedoke je poslao, sledi pa po dúhovnika. Z-notárošom je dao napisati teštamáliš, vu šterom je hižo i vrêdnosti vékši táI za fundácijo teštálivao vési z-tém závezkom, ka z-té vrêdnosti dohodka se vési sirotna, ostávlena deca nâ osnávla i obravnávla.

Gda je notáros teštamentom napisao z-skuznatimi ôči je ségno v-rôke vu bôgšo domovino odhájajočemi ritari govoreči:

— Gospon ritar! Z obslednjim pozdrávom vas pozdrávlam, kak *Gostonj vésl vekivečnoga ritara*. Gospod Gjürgja Gostonj vési ritara imé, dokeč de véš stála, vsigdár gori ostáne, kak sirotičov skrbjenika imé . . .

FLISAR JANOŠ

Imenik

protestantske cerkvi vu kraljevini Jugoslaviji.

A) Naša püšpekija.

Predsedništvo: Dr. Popp Filip püšpek, Zagreb; Dr. Roth Vilmos svetni cerkv. predsednik, Velika Kikinda.

Občinski cerkveni tanač: Predsedništvo občinske cêrkvi i Kováts Števan šinjur, M. Sobota, Baron Janoš šinjur, Maribor, Benko Jožef senioratni inšpektor, M. Sobota, Kettenbach Andraš senioratni inšpektor, Sidski Banovci, Dr. Šteinmetz Jánoš, I. občinski cerkveni pravdenik:

Občinsko cerkveno sodišče: Predsedništvo občinske cêrkvi, Jahn Jakab šinjur, Bačko Dobropolje, Baron Jánoš šinjur, Maribor, Kováts Števan šinjur, M. Sobota, Binder Lajoš konsenior, Nova-Pazova, Luthár Ádam dúh., Puconci, Becker Mihalj püšp. dúh., Zagreb, Dr. Šteinmetz Lajoš odvetnik, Bela Crkva, Dr. Betsch Henrik odvetnik,

Kula, Dr. Atanackovic Bora odvetnik, Beograd, Hilkene Filip profesor, Novisad, Jausz G. ökonom, Krčedin, Kettenbach Andraš ökonom, Sidski Banovci, višji gozdni svetnik Bruckner Ferdinand inženir, Zagreb.

Pravna nazavüpnost: Jahn Jakab šinjur, Flachbart Karolj düh., Novi Bečej, Dr. Štiefelmayer Karolj, Kula, Dr. Šteinmetz Lajoš i Kettenbach Andraš sen. inšpektor.

Financna nazavüpnost: Kund Vilmoš šinjur, Pančevo, Hellermann Peter direktor, Ruma, Weber Karolj direktor, Pančevo, Brandt Herman farni inšpektor, Ljubljana i Walter Antal šinjur, občinski cerkevni pëneznik, Osijek.

Solska nazavüpnost: Baron Janoš šinjur. Maribor, Ebersold Vilmoš š. ravnátel, Zagreb, Mayer Harri ravnatel, Beograd, Peter Karolj düh., Beška, May Gerhard düh., Celje.

Izpraševalna komitsta (za dühovnike, predikatore i verovučitele): Baron Janoš šinjur, Maribor, Dr. Saria Balduin vsevuč. prof., Ljubljana, May Gerhard düh., Celje, Kettenbach J. šinjur, Zemun.

Upravna komitsta: Hammel Lipot višji i nančni svetnik, Sarajevo, Lohmann Lajoš düh., Surčin, Becker Mihalj düh., Zagreb, Šoštaréc Franc düh., Subotica, Bruckner Ferdinan višjigozdni svetnik, Zagreb, Burghardt Dániel tržec, Novisad.

Nazavüpnost za Jugoslovanski oddelek lutheranske svetovne zvëze: Kund šinjur, Konrath düh. (mrô), Dr. Zimmermann Juri, Nove-Šove. Jausz G., Krčedin. Predsednik so püšpek.

Misijonska nazavüpnost: Kettenbach Jakab predsednik, Hein Franc šinjur, Petrovopolje, Rick Mihalj inženir, Vrbas, Albrecht Henrik inšpektor, Crvenka.

Nazavüpnost za pesmene knlge: May Gerhard düh., Celje, Lohmann Lajoš düh. Surčin, Klar düh., Titel, Göhring düh. Bežanija, Wolf vučitel, Torža, Heinz vučitel, Bački-Jarak.

Čestniki občinske cerkvi: 1) Zaperniki: Dr. Saria Balduin, Turek Teofil šinjur, Albrecht Henrik inšpektor, Hein F. šinjur. 2) Pëneznik: Walter Antal šinjur, Osijek. 3) Kontrolorje: Kund Vilmoš šinjur, Pančevo, Hellermann Peter, direktor, kak namestnik Šoštaréc F. düh. 4) Pravdeniki: Dr. Šteinmetz Janoš I. pravdenik, Dr. Štiefelmayer Karolj II. pravdenik. 5) Püšpekski dühovnik i arhivar: Becker Mihalj.

Bačkajska šinjorija z farami.

Šinjur: Jahn Jakab, inšpektor: Dr. Zimmermann A., düšračun 44.969

1. Bački Jarak, nastánola l. 1787, düh. †			2270
2. Bačko Dobro Polje	1786,	Jahn Jakab	3797
3. Budisava	1894,	Achatz Adalbert	1130
4. Buljskes	1786,		3145
5. Crvenka	1785,	Štiigelmar Jánoš	6663
6. Feketič	1860,	Scherer Peter	1388
7. Jagodnjak	1829,	Czipott Aron	767
8. Kač	1862,	Klein Franc	995
9. Kucura	1811,	Lanji Alfred	869

10. Šove	nastánola i.	1819,	düh.	Konrath Frigješ,	düšrač.	1504
11. Novisad	"	1811,	"	Mornau Frigješ	"	1309
12. Novi Vrbas	"	1785,	"	Meder Henrik	"	4536
13. Pašičevo	"	1849,	"	Mensch Jakab	"	2517
14. Pivnica	"	1874,	"	Hinkel Daniel	"	365
15. Šajkoski Sv. Ivan	"	1877,	"	Schindler Marton	"	1564
16. Sekič	"	1786,	"	Reppert Frigyeš	"	5848
17. Sombor	"	1904,	"	Lebherz Henrik	"	376
18. Stari-Bečej	"	1896,	"	"	"	197

Notránjost Lendavske ev. cèrkvi.

19. Stari Vrbas	nastánola l. 1849,	düh. Roth Adalbert	düšračun	1692
20. Subotica	" 1886,	" Šoštaréc Franc	"	482
21. Titel	" 1891,	" Klaar Vilmoš,	"	810
22. Torža	" 1784,	" Wack Peter	"	2135
23. Žabalj	" 1900,	" Hübchen Daniel	"	610

Banatska šinjerija.

ŠinJOR: Kund Vilmoš, inšpektor: Gramberg Herman, düšrač.: 15 368.

1. Hajdučica	nastánola l. 1829,	düh. Halwax Gustav	düšračun	1056
2. Kraljevičevo	" 1792,	"	"	4938
3. Mramorak	" 1821,	" Lang Jánoš	"	3120
4. Novi Bečej	" 1861,	" Flachbart Karolj	"	251
5. Pančevo	" 1848,	" Kund Vilmoš	"	3201
6. Velika Kikinda	" 1840,	" Konecsny Šandor	"	268
7. Vojlovica	" 1887,	"	"	894
8. Vršac, Bela-Crk.	" 1869,	" Schön Peter	"	775

Beogradska šinjerija.

ŠinJOR: Turek Teofil, inšpektor: Gramberg Ferdinand, düšrač.: 2997.

1. Beograd (fillale: Paračin i Niš),	nastánola 1853,	düh. Dr. Borni-	koel Bernhard.
--------------------------------------	-----------------	-----------------	----------------

Bosnijska šinjerija.

ŠinJOR: Hein Franc, inšpektor: Dr. Šteinmetz Jánoš. Düšračun: 8233.

1. Banjaluka (z 5 fil.)	nast. l. 1884,	düh. Ellnberger Erik,	düšrač.	881
2. Bosn. Brod (z 5 fil.)	" 1894,	" Schlumberger H.	"	909
3. Branjevo	" 1891,	" Juranji Gustav	"	267
4. Dubrava	" 1896,	" Dully Ferdinand	"	858
5. Glagovac	" 1895,	" Sommer Ferdinand	"	913
6. Petrovopolje	" 1886,	" Hein Franc	"	1752
7. Sarajevo	" 1892,	" Hamm Karolj	"	2440

Nemška šinjerija v Dravskoj banovini.

ŠinJOR: Baron Janoš, inšpektor: Dr. Kieser Karolj. Düšračun 2383.

1. Celje	nastánola l. 1901,	düh. May Gorhard	düšračun	383
2. Ljubljana	" 1850,	" Morgenthaler Franc	"	546
3. Maribor	" 1862,	" Baron Janoš	"	1048
4. Št. Ilj, Marenberg	" 1899,	" Frank Frigyeš	"	396

Sremska šinjerija.

ŠinJOR: Binder Lajoš, inšpektor Kettenbach Andraš. Düšr. 19.325.

1. Beska	nastánola l. 1872,	düh. Peter Karolj	düšračun	1771
2. Bežanija	" 1850,	" Göhring Gotthold	"	785
3. Krčedin	" 1897,	" Schiller Frigyeš	"	851
4. Nova Pázova	" 1807,	" Binder Lajoš	"	5774
5. Novi Banovci	" 1800,	" Rebz Frigyeš	"	846
6. Novoselo	" 1819,	"	"	1259
7. Sr. Mitrovica	" 1900,	" Klein Pavel	"	1404

8. Surčin	nastánola l. 1879, düh.	Lohmann Lajoš	düšračun	2160
9. Vínkovci	"	1914, "	Sablič Rudolf	" 3136
10. Zemun	"	1860, "	Kettenbach Jakob	" 1339

Šinjorija v Savskoj banovini.

Šinjor: Walter Antal, inšpektor: Bruckner Ferdinand inž. Düšr. 10.192.

1. Darkovac	nastánola l. 1902, düh.		düšračun	465
2. Hrastovac	"	1868, "	Petricck Adolf	" 795
3. Legrad	"	1571, "	Liška A.	" 425
4. Mali Bastaji	"	1838, "	Mittermayer K.	" 457
5. Osijek	"	1870, "	Walter Antal	" 664
6. Antonovac	"	1867, "	Tarczay Andráš	" 984
7. Kutina-Kapetan.	"	1866, "	Justh Geza	" 2398
8. Zagreb z filial.	"	1865, "	Dr. Popp Filip	" 4004

Prekmurska šinjorija.

Šinjor: Kovátš Števan, inšpektor: Benko Jožef. Düšračun 24 562.

1. Bodonci	nastánola l. 1792, düh.	Šiftar Károlj	düšračun	3073
2. D. Lendava	"	1903, "	Škalič Šándor	" 390
3. Domanjševci	"	1870, "	Hari Leopold	" 1368
4. G. Petrovci	"	1820, "	Godina Števan	" 2685
5. G. Slaveča	"	1918, "	Kovátš Károlj	" 1900
6. Hodoš	"	1783, "	Heiner Geza	" 1217
7. Križevci	"	1783, "	Darvaš Aladár	" 4816
8. Moravci	"	1899, "	Hima Šándor	" 1407
M. Sobota,	"	1890, "	Kovátš Števan	" 2385
9. Apače (filialka)	"	1929, "	Kerčmar Zoltan	" 271
10. Puconci	"	1783, "	Luthár Ádam	" 4950

B) Slovaška püšpekija.

Püšpek: Štarke Šamuel, svetni predsednik: Dr. Bulik Janoš. Püšpekija stoji z trë senioratov:

- 1) Bačkajska šinjorija, má v 11 faraj navküp 28.853 düš;
- 2) Banatška " " v 9 " " 18 079 "
- 3) Sremska " " v 6 " " 14 598 "

C) Reformovana (kalavinska) püšpekija.

Püšpek: Agošton Šándor, svetni predsednik: Dr. Kurtz Henrik. Püšpekija stoji z 4 senioratov:

- 1) Severna šinjorija, má v 11 faraj navküp 18 857 düš;
- 2) Záhodna " " v 20 " " 12 960 "
- 3) Zhodna " " v 9 " " 10 700 "
- 4) Južna " " v 12 " " 13 400 "

Prava lehkocha za živčno betežne, ár je pravzdaj zišla obširna raz-práva od novoga načina hranjenjá, z šterim so se že vnogi rešili svoje bolezní. Vsáki čítitel, ki to razprávo želej, naj pošle (frankirano kárto z Din. 1-75) od Ernst Pasternack, Berlin SO, Michaelkirchplatz 13, Abt. KAG. dobi taki i tisto poštnine prosto.

Krátká hištorija Lendavske ev. gmâne.

Benko Jožef,

veleindustrijalec, orsački poslanec, môž dela, ki je rávno 10 lét vréli, aldúva-jóci inšpektor prékurmurske ev. šinjorije i veren prijáteo naši štam-parija.

Evangelíčansko vadtúvánje se je preci po reformácii, že okóli 1550 l. vkornilo v Lendavi i njénoj krajini. Reformácie zmožni zagovornicke so bili v tom vrémeni Bánffy grofevje, zemelski gospodárje Lendave. Do 1600 leta so poznána iména štiri dühovnikov: Tóke Ferenc, Beythe Štefan, Kulčár György i Beithe Ferenc. Bila je túdi evang. štam-parija.

Ali gda je Esterházyova familia postála gospodárica v Lendavi — 1. 1612 — že so začnoli pregánjati evangeličáne v céloj

krajini. Túdi so je spoj vö ztrébili.

Po prôtireformácii so se priselili ese ništerni evangeličanci z Goričkoga, Ravenskoga i ništerni z Vogrski krájov. Ali tak jih je malo bilô, tak raztorjeni so bili, ka so niti po potrplivosti zapôvedi II. Jožefa casara nê mogli gmáno spôvati. Pa je te več gmán stanolo z mrtvi, ali se je grúntalo znôva. (Püconska, Križevska i Hodoška túdi.)

Samo okóli l. 1899 so se začnoli zbérati v missionsko filiálko na prizadévanje Czipott Režö puconskoga düh. i Dr. Petrik Gyule, togá prvoga inšp. gmâne. Leta 1902 sept. 28. je skončano na cerkvenom gjúlêši, da postánejo samostalna gmána. L. 1903 sept. 8-ga so si zvolili toga prvoga dühovnika, Teke Déneša, ki je zdâ na Vogrskom düh. Bio je 20 lét tú i v tom časi si je gmána z pomočjov Gustav Adolfa drúštva i vogr. evang. podpor-noga drúštva spráвила farov i molitvárnico z kántorskím stanovánjem. Funduš za molitvárnico i za cerkev je dao l. 1905 herceg Esterházy Mikloš, eden plemenite dúše potomec one familije, štera je nigda tú vö ztrébila evangeličáne. Funduš za farov je pa darúvao Balogh Arpad ev. vere knjigovézar v Lendavi.

L. 1923 je Teke dühovnik slobôd zeo od gmâne i je v Sand (Somogy m.) odišo za düh. Tá mála, okóli 400 dűš računajóča gmána je brezi pastéra ostála. V tom težkom časi je zvoljeni za inšpektora Vukan Lajoš, denéšnji inšp. Dühovniške posle so oprá-

vlali do 1928 pokojni Hima Šándor vuč., Hári Lipót düh. admin. i Skalič Šándor admin., koga si je gmána l. 1928 za rédnoga dühovnika zvolila.

Tá mála gmána, če túdi je vnogo áldova mogla prinesti, je në ščela mréti, nego živetí. I Gospodin Bóg jo je túdi pregleđno. Lépa senja, dúgo hrepenenje njéno se je spunilo zdá. L. 1931 je začnola zídati cerkev, štera je isto leto pod streho prišla. Túdi 2 zvoná si je správila. Cerkev je pa zavolo slabi časov samo letos (1934) bila zgotovljena i 16. sept. je bila prékđána svojemi svétomi cíli. Blagoslovili so jo prezvišeni g. púšpek Dr. Popp Filip z Zagreba. Navzôči so bili vsi (zvün ednoga) evang. düh. z Prekmurja, g. düh. z Radgonje, Teke D. té prvi düh., düh. z Legráda i drúgi odlični gostje z cêloga zgornjega Prekmurja, zastopnik g. bana, oba gg. poslanca, g. srez. načelnik, zastopniki vseh uradóv i drúštev v Lendavi i izr. verske občine. Bio je lépi nepozábleni den, na šteri den so se z nami vküper veselili naši verebratje z Goričkoga i Ravenskoga, vnogo gasilcov i túdi drúgoga vadtúvanja bližnji naši. Biló je okóli 3000 lúdi.

Tá mála gmána, edno pri-giščo ev. vörnícov (400 düh) je v težkih, srmaških vrémenaj pokazalo vó svojo verevrêlost i lúbézen do svoje materè cerkvi. Gustáv Adolfa drúštvo, evang. verebratje v Prekmurju i ešče drúge vóre bližnji naši so nam prišli na pomôč pri tom velkom deli. Gospodin Bóg naj z svojim obilnim blagoslovom povrne njim vsem áldove, štere so na Kristušov oltár djáli.

Lúbézen do Gospodnoga Bogá i do bližnjega je prinesla

vküper tó málo, ali prílično cerkev. Záto je pa dobíla imé: Cerkev lúbézni. Záto je napisano obri svetišča: "... Nájvêkša je pa lúbézen" (I. Kor. 13, 13.)

Če je túdi za tákšo málo gmáno preci dugá ostalo (više 60.000 Din.), radúje se naša dűša i hválo moramo datí Gospodnomi Bógi za tó, ka nás je tak daleč pomogo. Ár cerkev je z zvonámi 330.000 Din. koštala.

Vúpamo se, ka nás Gospodin Bóg i na dale neodstávi i ka nam naši lúbléni verebratje i nadale pomágali bodo.

Díka bojdí Bógi! Sk. düh.

Dr. Vučák Štefan

okrožni vráč v Soboti, ki je rávno 10 lét inšpektor bodonske fare i koga si je prekmurska ev. šinjorija letos za podinšpektora zebrála.

KRONIKA EDNOGA LETA.

1933. OKT. 1. — 1934. SEPT. 30.

Pred vsakim dnes-om eden včeraj jeste. Vezdâšnje dogodke tûdi z pretečenosti moramo raz právlati, ár so žnjôv v najtesnêšoj prikapčenosti. Skôz časa ino dogodkov pa pela Boža pôt z kmice na svetlost; ka je On skončao ino ščé, tisto nazâdnje itak mora k cili priditi. Naša dužnost je vu trplivosti i vernosti človečanstvi i domovini slûžiti, delati, bojvati se i vsa mirovno znâšati.

450 lêtница Lutherovoga rojstva. Naša evangeličanska cërkev vu Jugosláviji i svêta vse evang. cërkyv so 1933. nov. 10-ga z punov radostjov postavile pred sêbe dičen spomin toga najvêkšega reformátora Dr. Luther Mártona, ki se je pred 450 letmi porôdo na ete svêt. Tûdi Zwingli Ulrika reformátora 450 lêtница je v pretečenom časi bila.

Jubileum. Puconska fara je 1933. okt. 22-ga z-právov manifestáciov svetila 150 lêtnicu obstoja svojega i z ednim postavila spominski steber na ono mesto, -gde je vu začétki skôz 14 mesecov bila držána boža slûžba. Isti mêsec sta tûdi svetile svoj 150 lêtni jubileum križevska i hodoška fara.

10 lêt stoji že gori i od-právla svoje plemenito pozvánje naše šinjorije prva nástava ljubézni, Diački Dom.

Nôva ev. cërkev v Prekmurji. Ta mála diasporána lendavska naša fara je po vnôgom trûdi i nevkleknjenom vôdržánji

doségnola svoj cíl: má že lêpo cërkev, štero so sept. 16 ga posvétili Dr. Popp pûšpek.

Naša šinjorija je svoj réden lêtni gjülêš sept. 5-ga v M. Soboti mela. Vu cêloj šinjoriji se je narôdilo 369 decè; mrlô je 436 osêb; zdalô se je 142 párov. Nazâjidenje rojstev vu ništerni gmánaj je sploh strašlivo.

Podpore — darûvanja. Gustav Adolfa društvo z Nemčije je darûvalo Lendavskoj gmáni na cërkev zidanje 4,340 Din. — *Hartner Géza* veleposestnik so pri Puconskoj fari 1000 Din. fundácije položili na goridržanje spominskoga stebra. — *Koltay Kornélia* z Budapešta je 3000 D. darûvala bodonskoj fari na povêkšanje Szinic Lajoša i žené fundácije. — *Dr. Kùhár Šándor* primarius i žena z Ptuja sta darûvala Puconskoj fari molitveno preprogo k-oltári. — *Puconsko jârno žensko društvo* je darûvalo lendavskoj fari 2000 Din. za oltárski kêp, na Porkolábov križ 1000 Din i je spravilo 12 klôpi na puconski cërkevni vrt; vu vsê 10 gmánaj je na cërkev 31.123 Din. samovolni dárov prišlo vkûp i ešče na senioratno Gustav Adolfa podpornico 8364 Din 25 par, z štere šume je dobila Apačka filialka 2000 Din i Lendavska pa Slavečka fara 400—400 Din; Apačka diaspora je dobile od dravske banovine 5000 Din.

Nôvi delavci. Ml. Darvaš Aladár teol. kandidát so v so-

botško faro prišli za kaplana; Kerčmár Zoltán misionški predgar Apačko raztorjenost pastORIZERAJO. Vukan Ilona si je spravila diplomo za profesorico; učiteljsko diplomu so si spravili Banfi Štefan, Kúčan Kalman i Rátkai László; novi kuratorje so: Šavel Karol v lendavskoj i Olas Adam v križevskoj fari.

Visitacija. Predsedništvo naše občinske cърkvi: Dr. Popp Filip púšpek i Dr. Roth Vilmoš svetni predsednik so enkrat obiskali našo šinjorijo.

Gustáv Adolfa glavno društvo vu Jugos'áviji je svoje spravišče med lepim ósvetkom sept. 22. i 23. melo vu Beški

(Srem). Notrijemánja je melo 55 840'25 Din. Apačka raztorjenost je dobila 5000 D. od njega. Nemškoga Gustáv Adolfa društva obstarani predsednik D. Dr. Dr. Rendtorf Franc je odstopo.

Pietetá. Blagoslovleni je spomin onoga, koga imé vu njegovu delaj varje sv. m. cърkev. Itak so pa zahválni vernici Puconske fare z samovoljnimi dármu pripomogli, ka se je dostojen grobski spomenek postavu na Puconskom cintori počivajočemu vernomu dühovniku Porkoláb Gjuli. Trnave korone križ na spominskem kamnu po simboličnom jeziku tó glási obiskávcem brúťiva, ka što vu etom némom grobu počivle, je vu svojem žitku „toga razpétoga Kristuša gláso i njegov križ noso“ verno notrido smrti! Spómenik je med genlivov cerkvenov ósvetnostjov aug. 26 ga bio blagoslovlenu.

Mrtelnost. Z smrtjov so odpozváni z slúžbe cърkvi: ml. Hima Šandor, mačkovski šolski ravnatelj, star 31 let; Szinic Lajoš fárni inšpektor v Osijeku, naši časopisov i cърkvi naše dobrovolen daritelj, star 68 let; Varga Matjáš lendavske fare vréli kurátor; Dr. Šómen Lajoš odvetnik, predsednice sobočkoga evang. fárnoga ženskoga društva veren tíváriš. Bolezni zgübiček za našo cърkev, boleznéši za nazájostánjene ti drágu vópreminóči. Njihov spómenek naj ostáne blagoslovlenu med nami!

† **Porkoláb Gyula puconski dühovnik.**

Poglobitev verskoga žitka Mladinsko društvo Puconske fare zača na pôle delanja stápati. Čela cérkev, kak zvüněšnja organizácija túdi nema drugoga cila, kak poglobiti svoje kotrige vu veri i vu lúběznosti — po glášenji evangelioma. Pôleg VII. artikuluša Agoštonskoga verevadlívánja je cérkev: občinstvo ti vervajoči (svéti), vu šterom se evangeliom čisto glási i sakramentomi se pôleg evangelioma vóobslúzavajo. Tò je cérkev, občinstvo takši lúdi, vu kateri Kristušova náklonost prebiva i od njegovoga dühá se neprestanoma krepijo i ženějo.

Ženavla. Eta filialka naše petrovske fare je svetovnoga héra postánola, ár 1934. aug. 18 ga je tam pristao Cosynsov stratosferni balon.

Naša držáva. Za Srskičovov vládov je prišla vláda Nikole Uzunoviča. Fontošno je bližanje k Nemčiji, štero je ešče bole naprepomogao obisk prinás preiziskoga ministerpredsednika Goeringa i naši novinárov vu Nemčiji. Trštvena pogodba je túdi sklenjena med obóma državoma. — Naš cérkevni národ i naša cérkev je prôti našoj Jugoslovánskoj domovina lojalna, záto je od držáve stráni vu pretečenom leti túdi dostakrátno podpéranje dobila naša cérkev, spunjena so rázložna želenja voditeljstva cérkvi naše. Nj. Vel. je odlikovao našega púšpeka Dr. Poppa z I. zlóčom Sv. Save réda z velikov zvezdov.

Vrěmena hód. Prva polovica jeséni lěpa, drúga deždževna. Advent je zimo prineso, naskori je sneg spadno, all februar i marciuš je že mili bio,

april pa prevróči i sūhi, li v drúgój polovici maja i v prvój polovici junija je bilo zadostno deždžovje, a cělo leto je pa navěkše presūho bilo.

Pôv. Sená i slamé je menje bilo, ali zrnja i vsákoga pôva je poprěkno zadovolé bilo, sadū obilno, goric župa je malogda tak dobra bila. Hvála višnjemi, ki je polá naša v tom leti od vékše kaštige obarvao, trúde — delo vsákoga pa više zaslužěnosti oblónao.

Žalostna obletnica. Pred 20 létmi se je začnola světovna bojna, štera je 4 lěta trpěla, ali právoga méra ešče niti dnes nega; deněšnje težkoče so navěkše násled te nesréčne svetovne bojne. Vse se páli káže, ka gvúšna oboroževálna Industrija vu edno nôvo světovno bojno heca národe Europe.

Svetovne zgodbe. V *Austrijskoj* znotrešnoj politiki so fontošni bili februariski dogodtki, gda so socialdemokrate dolizbili i njihovo stranko, štera je do tegamao najmočnejša bila, prepovedali. Na pokonci julija je páli revolucija bila, vu šteroj so vmorili Dr. Dolfuss kanclera. Vnóge simptome glásijo, ka se v Austriji klerikálna držáva nastávla; verska odúrnost pozdigáva glavé; evangeličanskomi dugovánji so povsédik prôti; dónok je vnožino lúdi, okoli 30 000 prestopilo vu našo cérkev v pretečenom leti. Věrstvinska stáva je težka. — Vu *Nemčiji* je dosta znameniti dogodkov bilo. Gda je Hitler prevzeo ladanje, je 7 milijo brezdelni bilo v Nemčiji; zdá ji že samo 2½ milionov jeste; národ je dôbo vero goristaněnja. Bolezna

se nam vidijo verska jeretinstva, ali gvušni smo, ka z toga nemški protestantizem pokrepleni vöpride. Bolševizem je Nemčija preládala; šteromi se lahko veselimo, ár eden bolševiški Nemškiorság bi cële Europe bolševiziranje i z tem navküp vničenjé znamenüvao. Grozna noč je bila 30. jun., gda so krvávo zadüšili revolucio i med vnögi-mi drügi-tüdi Schleicher generala, bivšega kanclera nesmileno dolistrélili. — Držávni predsednik Hindenburg Pavel, legendárni vítéz svetovne bojne, je vu 87 let starosti svoje mrô. Hitler je pöstao njegov naslednik, kí nezgovorno vživa i z nevrétov energijov pela orság vu prëdñji front svëta velki kulturni národov. — Vu *Franciji* za volo nasprotstva strank so se vláde večkrát premenjávale. Veliki korrupcijski škandáli so prišli na očivesnost. Što je në čüo iména Stavisky-ja „vezdášnje stotine najvékšega švindlera“? Rázločni štrájki i demonstrácije so večkrát bilë. Ponovleni je pakt z Rusijov. — *Angleško* svetovno vladárstvo tüdi dosta skrbi má. Nevöle v Indiji; želënje lôčenja Irlanda itv. — *Rusija* vu svetovnoj politiki vu zádñji létaj faktor postanjúje. Mér potrebúje, ár se na zhodi na velika dela pripravla; že pred ednim letom je në dosta falilo, ka bi bojno mëla z Japánom. Obë držávi se nadale pripravlata. Na

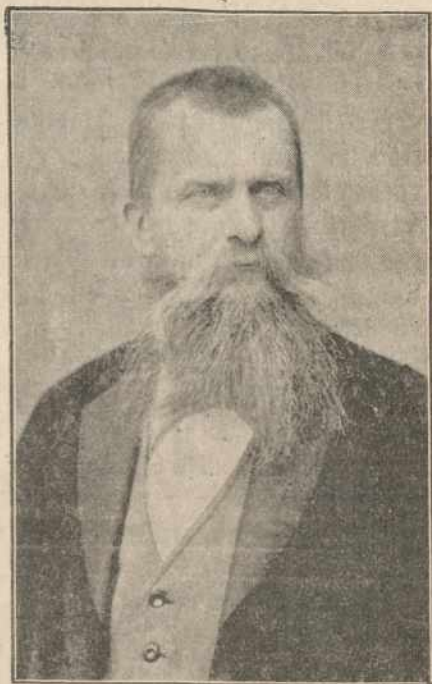
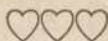
žalost boj prôti krstšanstvu se nadaljáva. Z Zjedinjeni držávami so obnovlene diplomatske zvéze i Roosevelt je praj spravo polno versko slobodo za ameríkanske držávláne v Rusiji. — Vu zádñji létaj dosta čtémo od *Japána*; ete dalëšnji orság velki boj pripravla med bëlimi i fárbnatimi národmi. Vezdâ në z rožjom, plínom i aeroplánom, nego z teknikov mirne industrije pela vérvstveno offensivo na cëlom svëti, štere cio je prevzëti tržtvene place povsud; svoje blágo preveč fal odávle; na példo eden dober japánski biciklin se za 170 Din. lahko küpi. Z Mongolije prôti rusinskomi protesti se negene, niti z Mandžurije, kama je ednoga sëncnoga kralá postavo. Prebiválstvo njegovo se nezgovorno povnožáva, létno skoron z 1 milionom, vsáko vöro se 249 decé porodi na Japánskom, záto ta velka ekspansia. — Zadosta zroka mámo želeti, naj sinovje Japána tüdi nezrastéjo du nébe. Naj se tó nezgodi, zatô se Amerika skrbi. — *Zedñjenje držáve* ešče itak 7 milio brezposelni májo, no či je president Roosevelt vrëdnost dolára dobro ponižao. Farmerje so strájkali, katastrofálna hica je opüstšávata v orsági. Prepovëd alkoholni pitvin je prehenjala; prvëši smuglerje alkoholni pitvin zdá krádnejo otroke bogati lídi. Nigda na-

teliko zvišavani „nezmerni mogočnost orság“ tak tudi má velke vérvstvske nevdle, — *Itallja* je v pretečenom leti tudi vu sredini stála fontošni mednárodni pogovorov. Dosta vodilni državnikov je obiskalo Italijo, naj se tanačijo z Mussolinijom od šorša Europe. Ovak pa tudi eti, liki vu drúgi evropski orságaj, pénezne i vérvstvske težkoče jesto. Austrijo — Madžarsko bi rada méla kak škér za svojo dunavsko politiko. — Na *Španjolskom* so vu pretečenom leti ponovno bili boji med nasprotnimi političnimi strankami. Ka vu etom r. katoličanskem orságí prevedno vužigajo cerkvi i klóštre, tó nesvedoči kakšo veliko lúbézen etoga románskoga národa do rimske cérkvi! — Vu nigda pod španjolskim ládanjem stojéčim *Belglumt* je po skrovnom mró Albert krao, nōvi krao je sin pod iménom Leopold III. — Težkoče má z flamskim národom. — *Holandija* žalúje smrt matérne kralice Hermine i Henrik hercega, možá kralice. Tudi je bilo večkrát komunistično grožanje. — Vu *Čehoslovakijt* je znameniti dogodek bio jeretinstvo praškoga nunciúša, vu šterom je Rim mogao popústiti i za timi materialnimi zgrabljivoga italijanskoga popa Ciriacija v Lissabon premestiti za nunciúša. Masaryka so nazájébrali za predsednika; Beneš zvúnešnji minister je vō-

povedao, ka revizija mirni pogodb znamenúje bojno. — *Madžarska* nadaljáva revizijsko propagando. Vérvstvske razmere so slabe; tržtvo je navékke v židovski rokáj. Vu znotréšnoj politiki se dá opaziti edno vsigdar ostréše konfetionálno nasprotstvo, kak násled agitácije „akcie katolike“, stero bi rado vezdášnje vodéče proteštanske državnike nastran djalo i z katoličánami nadomestilo. — Vu *Rumunijt* so razmere tudi né nájte bōgše. Dosta korrupcije se dogája. Vládni predsedniki se večkrát. premenjávjajo, eden žnji je na konci decembra vmorjen. Uradniki so prék mēsecov né dōbili pláče. Tak zvána „železna gárda“ je ščela čiščenje činiti vu orságí, ali vse stranke so njé prōtistanole. — *Bulgarija* kak polodelska držáva tudi preveč čúti svetovno vérvstveno krizo. Fontošno je njé bližanje k našoj držávi Jugosláviji. — Od *Grčije* nemamo kaj posebnoga povedati. — *Turčija* pod Kemal pašom daleide prōti modernizacijl. — Na *Kuba* otoki so večkrát bilé zmešnjáve; rávnotak vu *Mehikl*, *Chilt*; med *Paraguay* i *Boliviav*, truc drúštvi národov dale tečé bojna. — Tréšlika oborožüvanja láda nad vsémi državami zemlé i hūdobojazen būdi na prišestnost gledéč. Dáj Bōg, ka bi se za máрно pokazala! — Katastrofálne povōdni so bilé

na Polskom ; zemlé glihanje v Chili, v Indiji ; grozna železniška nesreča je bila v božičnoj nōči pri Parizi, je više 200 mrtvi bilō ; vékše spodobne katastrofe so bilé tüdi v Rusiji, Italiji i Španiji ; 150 bajcarov je od žitka prišlo v ednoj čehoslovaškej bajci ; 130 v ednoj bosniškej bajci ; — potōpo se velki japonški hajōv z 50 lüdmí ; doli je spadno eden francuski luftbalon z-10 lüdmí itv.

Dosta nevōl, dosta nesreč, prevedna negvüšnost vu velkom ino málom povsédik. Záto pa k-tém bole, dokeč eti na zemli vandramo, z našim srdcom ino žitkom *slüžmo Kristušl našeml Gospodnl i Zvellčtettl ! Od njega nās nikši šorš, nikša stvár neodlōči nigdār !*

† **Kühàr Franc**
veliki dobročinitel nase cèrkvi, ki se
pred 100 letmi v Puconci narōdo.

Veški glaváčov môdro skončanje.

V ednoj dolinskoj vési se je ogen zbüdo i da je ogengasilcov në bilō, so vešçarje hitili k ritari v šteroga gümni je bila šprickanca. Nalejali so jo z vodōv i probali so jo. Gonili, cukali na dēsno, na lévo, naprè, názhrbt, ali nikak je në funkcionèrala. Sreča, ka je ogen vgasno.

Po nevarnosti hènjanji, naprèhodèči z vizitèrivajo šprickanco i ka so spoznali ? Puna je bila nasipana z krumpiši. Naprè so vzéli ritara, ki se je z-tém odpovedávao, ka je on brez pláče dao šprickanci mesto, nemrejo záto, želeti, ka njej naj on nikšega haska nevzeme. Glaváčje so movili, brunbrali med sehom, ka naj činijo ? Vém nika malo pravice ritar tüdi ná ! K-koncovi so nasledüvajōče môdro skončanje prinesli :

Šprickanca i naduže pri ritari má ostánoti i da za tō nikše pláče nedobi, slobodno kašté má v-një, ali dužen de pred vsákim ognjom z trémi dnévmi naprè njō sprázniti i na funkcionèranje v-réd postaviti.

Jeli se plüčni betegi dajo zvráčiti ?

Z-tém pitanjom se brigajo vsi, ki trpijo Astme, plüč, gutanov, žalôdca, tuberkulozišne betege i zváni konjski kašel, z-šteri so se do etímao ne mogli zvráčiti. Vsi tê betežniki dobijo od nás edne

šenkane knige z-kêpami,

štere je eden imeniti doktor, bivši šef zavoda za fizenkuro, pisao : Dr. med. Guttman „Jeli se plüčni betegi dajo zvráčiti?“ Vsakomi betežniki tak priliko ponüdimo se ogvüšati od svojega betega i njega vráčenja. Záto smo skončali vsakomi té knige k-šenki brez poštni stroškov poslati, šteri de je na ednoj kárti (frankirano z 1.75 Din.) proso od

PUHLMANN & Co., BERLIN 420. Müggelstrasse 25—25a.

Reg. pod Sp. br. 2416 od 12. XII. 1933.

ŠIFTAR LUDVIK
Murska Sobota.

TVORNICA PERILA

PRODAJA SAMO NA VELIKO!

Brzjaví: Perilo Šiftar.

Telefon št. 43.

Svinjarijal novine tó pišejo,
ka je vse faléše grátalo!

Mogóče, ka je tak, samo
ka mí nečtému novin!

*

Edna cáravna gospá okôli
polnôči dá prizvati doktora.
Doktor jo zvizitèriva i ercé:

Dobro bode gospá, či po-
pa i notároša dájo prizvati.

Jezuš Mária, svéti Jôžef, —
skriči ona prestrahšivšase — te
sem pa že tak na teškom?

Oh nê, — odgovori raz-
draščeno doktor — naj drúgoga
túdi, i nê samo mené stirajo vó
z tople postelê, za tákše ničest-
nosti volo.

Slédnje želênje.

Siromačeka brívca so na
smrt osôdili. Prvle, kak bi ga
vmôrili, ga pita sodec, jeli máš
kákše želênje?

Mam gospon sodec. Rad
bi njih obrío prvle, kak mi je
vmrêti.

Teško pitanje.

No, i ka se má zgoditi, či
eden voják zaspi na stráži?

V glavô ga strlijo.

No, i teda de bole strážo?

Odkritost.

Gôst: Povête mi odkrito,
štera hrána je privás najbôgša?
— pita gôst oštarjáša.

Oštarjáš: Sir, toga od drú-
gec liframo.

Lêpa hvála.

Oča: So gosp. vučitel po-
glednoli nálogo?

Sin: Poglednoli.

Oča: Nê so vzéli na pamet,

ka sem ti jo jas pomágo ná-
réditi?

Sin: Nê.

Oča: I ka so ti pravli?

Sin: Pravli so, ka bom vsáki
dén norêši.

Gvüšno znamênje.

Ti Pišta, pá si nê vó ske-
fao mojega velkoga kapúta.

Tó gvüšno znam, ár sem v
žebki eden cigár nihao i ešče
itak je v njê.

Zglíhajva se vó!

Či tániháte vina pitjê, ešče
dvajseti lét znáte živeti. Či pa
nepovržete tá, vam nedam pét lét.

Znáte ka gosp. doktor?
Zglíhajva se vó: jas bom po
etom toga samo pôtelko pio i
gosp. doktor meni dájo deset lét.

Prôti zôb bolečini!

Gosp. Sakátš: Sirôta moja
žena že tri dni jávče, ka jo trnok
zôb boli.

Gosp. Tkálec: Tô je bog-
me grozno. I ti nika ne činiš
prôti?

Gosp. Sakátš: Ka bi nebi
činio! Z vatov sem si vüha za-
tekno.

Na doktora zren- delüvanje.

Ka je tó Lajoš, ka se me
že od ednoga hipa mao vsigdár
ogibleš, či se sréčava?

Hja doktor mi je pravo, ka
se naj zadržavam od túčni du-
govánj.

*

Kaa! — dvêstô dinárov
košta tá gôs!

Vi ste bogme nê čedni, ka
tak drágo stvár doli vmorite!

Moški spodnji gvant.

- Din 21· — oksford srakica
- Din 24· — platnena srakica, zefir prsi
- Din 26· — flanelna srakica
- Din 27· — za skaute, čembore srakica
- Din 38· — piké srakica
- Din 45· — tóring srakica
- Din 17· — duge spodnje hlače
- Din 20· — kratke spodnje hlače
- Din 65· — spálne srakice.

TRGOVSKI · DOM
Sternecki
 TVORNICA · RUBLJA · I · ODELA

CELJE, No. 312.

Velki ilustrováni cénik k-ženki. Nepriprávno se vóodmeni, ali se pénezi nazáj pošlejo. Rizike nede.

ZALOGA VSAKOVRSNIH UR, ZLATNINE, SREBRNINE IN OČAL

DITTRICH FRANJO, M. SOBOTA

Stalna zaloga najmodernejšega nakita v zlatu in srebru. Stenske ure, budilke (vekerce), žepne in zapestne ure.

KRASNA DARILA
 iz srebra, čina srebra in kristala.

Velika zaloga različnih optičnih predmetov. Strokovno izvršujem Vsa v stroko spadajoča popravila. Pismena garancija pri urah 2 leti. Kupujem staro zlato in srebro po najvišji dnevni ceni.

CENE SOLIDNE!

Serec Franc, tišlar

Murska Sobota

Lendavska c. št. 17.

Naznánjam cenj občinstvi, da sem odpro tišlarsko delavnico na Lendavski cesti (Holcmanova hiša), ino prevzemem vsakovrstno tišlarsko delo.

Cene so zmérne.

Delo dobro.

Pomáajte mi! Kriči eden môž vu vodi se zalévajóči — nevém plavati!

Brunzala na môsti stojí i gléda toga zalévajóčega, mirovno právi: Zaká tak trôbiš? — Viš jas túdi nevém plavati i dônok nečínim tak velke lárme.

Sukitš Jurij
klobučar

v M. Soboti
Lendavska c.

Odávam kršćáke ino hoube nájnovéjše mode. — V zálogi mam moderne holčtike, gotove srakice, spodnje hlače, vsákevrste punčúke, sandále i papuče za odrasle ino deco.

NISIKE CENE!

SOLIDNA POSTREŽBA!

PRVA STALNA

največša i naj-falejša zaloga

z

ZIDANIMI

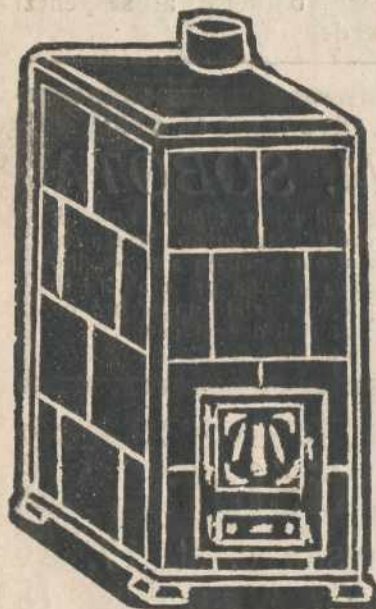
PEČMI

ploščami za
štetilnike

(Kachel für
Sparherd)

peči za pre-
našanje i raz-
novrstne kva-
litete v velikoj
izbiri se
nahajajo

v trgovini galan-
terije i železnino

DITTRICH GUSTAV-a
V MURSKOJ SOBOTI.

JANEZ CVETIČ
MURSKA SOBOTA

**TVORNICA
PERILA**

Prodaja samo na veliko!

V ni ednoj evange-
ličanskoj hiši nesmi
faliti

Düševi Líst!

Preračunjavanje kubične vsebine okrogloga lesa

(P = premer v cm. K = ključa število.)

P	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
K	28	38	50	64	78	95	113	133	154	177	201	227
P	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
K	254	284	314	346	380	415	452	491	531	573	616	661
P	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
K	707	755	804	855	908	962	1018	1075	1134	1195	1257	1320
P	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
K	1385	1452	1521	1590	1662	1735	1810	1886	1964	2043	2174	2206
P	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
K	2290	2376	2463	2552	2642	2734	2827	2923	3019	3117	3217	3318
P	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
K	3421	3526	3632	3739	3849	3959	4072	4185	4301	4418	4537	4657
P	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89
K	4778	4902	5027	5153	5281	5411	5542	5675	5809	5945	6085	6221
P	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101
K	6362	6504	6648	6793	6940	7088	7238	7390	7543	7698	7854	8012

Rezultati: Gornja številka v vsakem predelčki je premer (P) [poprek v sredini merjena širokost] okrogloga lesa v centimetri. Spodnja številka je toni odgovarjajoči ključ (K). — $V = D \times K$ to se pravi: dolgot (D) debela v meri se pomnoži z kubična vsebina se najde na podlagi sledčega pravila: $V = 10.000$, onim številom (ključom), ki odgovarja premeru debelčini i dobljeni znesek se deli z 10.000 — PRIMER: dugost debelčine je 8 metrov, premer meri 47 cm, poišče se te v tabeli število (ključ), ki odgovarja 47 t. j. 1735 kubična vsebina je te: $8 \times 1735 = 13.880$, — $12.880 : 10.000 = 1.288$ m³.

SENJE (SEJMI)

Prekmurje.

- Beltinci.** (živ. i kram.) 20. jan., 24. na prestopno leto pa 25. febr., 25. aprila, 27. jun., 15. jul. 5. nov.
- Bogojina.** (živ. i kram.) 15. febr., 20. mάρca, 19. mája, 20. julija, 4. septembra i 16. novembra.
- Črensovci.** (živ. i kram.) 14. mάρca, v ponedlek po 3. máji, v ponedlek po 14. septembri, 20. oktobra:
- Dobrovnik.** (samo živ.) 6. aprila, (živ. i kram.) ponedlek po Telovom, 25. julija, 2. oktobra.
- Dolnja Lendava.** (konjsko, živ. i kram.) 25. januára, 16. februára, 27. mάρca. 17. aprila, 16. junija, 28. julija, 28. augusta, 28. septembra, 28. oktobra, 18. decembra pa vsáki tork svinjsko senje. Če pride na tork velko senje, teda je svinjsko senje na drúgi den.
- Dokležovje.** (konjsko, živ. i drovno) 18. junija i 21. augusta.
- Dolenci.** (drovno) na Tejlovo i 6. decembra.
- Grad (Gor. Lendava).** 28. mάρca, 21. junija, 15. augusta, 29. septembra, 30. novembra.
- Hodoš** (kram.) 10. mάρca, 5. julija, 19. augusta, 5. oktobra.
- Križevci** (živ. i kram.) 16. aprila, 4. junija, 27. oktobra, pa vsáko prvo soboto v meseci svinjsko senje. Či spádne na to soboto svétek, je svinjsko senje prvejšo soboto.
- Kuzma** (kram.) na Križni četrtak.
- Krog** (kram.) 4. mája.
- Martjanci** (živ. i kram.) 23. mája, 6. augusta, 23. oktobra.
- Murska Sobota** prvi ponedjek januára živinsko senje, prvi ponedjek februára živ. i kram., prvi pond. mάρca živ. i kram., prvi pond. aprila živ., prvi pond. mája živ. i kram., prvi pond. junija živ., prvi pond. julija živ. i kram., 24. augusta živ. i kram., prvi pond. septembra živ., 15. oktobra živ. i kram., prvi pond. novembra živ., 6. decembra živ. i kram. Če spádne na prvi ponedlek svétek, se vrši senje na drúgi dén.
- Petrovci** (kram.) na sv. Trojstva nedelo, 4. julija, 8. sept., 28. okt.
- Puževci** (kram.) 13. julija.
- Puconci** (živ. i kram.) 28. mája, 10. jul., 10. sept. i 10. novembra.
- Prosenjakovci** (živ. i kram.) 15. mάρca. 16. jun., 2. sept. i 28. nov.
- Rakičan** (živ.) 26. mάρca, v tork pred Risáli, 2. jul., 16. aug. i 8. okt.
- Selo** (kram.) prvo nedelo po Srpnj Mariji i na Miklošovo.
- Sv. Benedek** (kram.) pred Pepelnicov, po postni kvatraj, po Cvetnoj nedeli, po jesenski kvatraj i pred koledi vsigdár v ponedlek.
- Sv. Sebeštjan** (kram.) 20. jan., 2. nedela po Vüzmi, 15. jun., 21. dec.
- Tišina** (živ. i kram.) 10. aprila i 7. septembra.
- Turnišče** (živ. i kram.) v četrtak pred Cvetnov nedelov, drúgi ponedlek po Vüzmi, četrtak pred Risáli, 12. junija, četrtak pred Velkov mešov, drúgi dén po Máloj meši, 4. oktobra i vsáki četrtak svinjsko senje. Či spádne velko senje na četrtak, te je svinjsko senje eden den sledi.

Veliki ilustrovani cĕnik
i vzorci k ŝenki.

Obadvá,

môž i žena sta zadovolniva, ár
sta fál kúpila manufakturno blágo
od trgovske hiŝe — Ťermeci —
ŝtera Vam brezpláčno pošle na
pregléd cĕnik od svojega prebrá-
noga blága, plátna, grádla, zefira,
ŝtofa, kamgara, vune, svile, klota,
poplina, kretona, tiskane tkanine
i drŭgoga manufakturnega blága

TRGOVSKI · DOM
Ťernecki,
TVORNICA · RUBLJA · I · ODELA

CELJE, No. 312.

Srez Ljutomer.

Ljutomer živinsko senje: 14. jan., 8. apr., 10. jun., 8. jul., 12. aug.,
12. nov.; kram. i živ. senje: 11. febr., 11. márc, 13. maja (tŭdi
konjsko), 16. sept., 17. dec; samo konjsko i živ. senje: 14. okt.

Cven 7. septembra.

Gornja Radgona 3. februára, 25. mája, 10. augusta, 15. novembra.

Sv. Križ pond. po tihoj nedeli, 3. mája, 26. julija, 6. novembra.

Mála Nedelja četitek pred nedelov Sv. Trojstva, 21. oktobra.

Veržej 6. mája, 29. septembra, 30. novembra.

Sv. Duh 24. augusta, 13. decembra.

Negova 8. septembra.

Sv. Peter 17. januára, (29. junija), 30. junija, 21. septembra.

Mesto i srez Ptuj.

Ptuj živinsko senje: za konje i rogáto živino vsákí prvi i trétji tork
v mejseci, za drŭge vsáko srejdó; tržni dĕn je vsákí pétek; let-
no krámarsko senje se vrši: 23. aprila, 5. augusta, 25. novembra.

Sv. Andraž v Slov. gor. 13. junija, 30. novembra.

Ptujska Gora 18. márc, veliki tork, v soboto pred križ. nedelov
ali pa v soboto po Vŭzmi, 2. julija, 14. augusta.

- Sv. Lovrenc na Dr. polji** 12. mάρca, 27. jun., 10. aug., 29. sept.
Sv. Lovrenc v Slov. gor. v sredo pred vnébohodom, 31. jul.,
 soboto pred rožnovenskov nedelov.
Sv. Bolfenk 30. junija, 2. septembra.
Sv. Vrban 25. mája, 25. julija.
Breg pri Ptuji drúgi pond. v máji, 6. junija, drúgi pond. v juliji,
 26. augusta, drúgi pond. v septembri.
Ormož Cvetni petek, pond. po Jakobovom (25. jul.), na Martinovo
 (11. nov.), vsáki prvi pond. v mejseci jan., febr., mάρc., máj.,
 jun., jul, sept., okt., dec., či spádne na ednoga tej pondelk. svétek,
 se vrši senje na drúgi pondelek. Svinjsko senje vsáki tork v tedni.
Sv. Tomaž 21. jun., 29. aug., 28. okt., 3. decembra.

Medjimurje.

- Čakovec** Cvetni pondelek, 29. jun., 13. aug., 3. okt., 25. nov.
Draškovec sredo po Júrjavom, 7. in 16. aug., 11. nov.
Kotoriba 9. mάρca, 27. junija, 30. septembra, 30. novembra.
Nedeljišče 15. junija, pondelek po augusta nedeli.
Prelog Risalski tork. pondelek po Jakobovom:
Razkriž 19. mája, 24. junija, 10. augusta, sredo po Beloj nedeli.
Mursko Središče 1. mája, 20. aug., 26. okt.
Štrigova 19. mάρca, 22. jul., 30. sept., 4. decembra.
Sv. Helena pri Čakovci 18. augusta, 22. septembra.
Sv. Rok pri Čakovci na Rokovo i Mihalovo.

Mesto i srez Maribor levi Dravski breg.

- Maribor** vsáki 2 ino 4 tork v mejseci senje za živino; či je v tork
 svétek, se vrši živinsko senje dén prle. Vsáki péték svinjsko
 senje; či je v péték svétek, se vrši svinjsko senje dén prvle.
 Vsáko sredo ino soboto tržni dén.
Sv. Lenart v Slov. goricah 20. jan., pondelek po beloju nedeli, 19.
 mája, 24. junija, 2. augusta, 4. oktobra, 6. novembra.
Marija Snežna na Veliki kram. 20. mája, živ. i kram. 6. aug.
Sv. Trojica v Slov. goricah 10. mάρca, po Svétom Trojstvu, 28.
 aug., pondejlek po trétjoj kvaternoj nedeli.

Srez Maribor desni Dravski breg.

- Fram** 21. julija, 21. septembra.
Poljane pond. po kvat. nedeli v posti, pond. po Cvetnoj nedeli,
 pond. 13. mája, soboto 22. junija, 10. julija, 29. augusta, 12.
 oktobra, 15. novembra.
Slovenska Bistrica 24. febr., Velki péték, 4. mája, 4. jun., 25. jul.,
 14. sept., 28. okt., 21. nov.
Spodnja Poljskava 2. febr., 10. mάρca, 30. jun., pond. po 3. aug.
 i 9. septembra.
Studencih pri Poljčanah 25. jan., štrti pond. po Vüzmi, 13. dec.

Zakaj se jočete?

Roditelji mi neščejo prištelati vzorce od Trgovske hiše Stermecki, štera po celoj državi dober glás májo, da má na velko prebéranje blága i nísike cène. Vzorce od vune, svila, delina, zefira i drugoga modernoga blága za žensko gvantanje pošila Stermecki prosto od poštnine.

TRGOVSKI · DOM
Stermecki
TVORNICA · RUBLJA · I · ODELA

Celje, No. 312.

Cênik z več jezer kêpi ino vzorcami k šenki.

Velika tvornička zaloga

„TIVAR“ obleke v Murški Soboti

nasproti pošte

Lendavska c. 2a.

Obveščavamo vas, da imamo stalno veliko zalogo vsake vrste moških, fantovskih in otroških oblek in tudi vseh vrst zimskih površnikov (kaputov) iz sukna **KAPE (HOUBE)!** dobre kvalitete **POKROVCI (KOCE)!**

po najnižji tvornički ceni!

Vse te obleke so domačega proizvoda, in vsled tega jih lahko dojmemo po tako niski ceni

Cene so sledeče: — „Moške obleke“: Cela obleka iz (zaiga) samo Din 140.—, cela obleka iz (štofa) sukna samo Din 190.—, prvovrstna obleka iz najfinejšega (štofa) sukna od Din 240.— do 790.—

Nadalje imamo veliko izbiro moških, damskih in otroških „Hubertus plaščev,“ kakor tudi damskih plaščev iz najfinejšega sukna in izdelavo.

Prepričajte se o prvivrstni kvaliteti in o zelo niski ceni!

Obleke si lahko vsak v naši trgovini ogleda in poskuša in dajamo vsakovrstna pojasnila, brez da bi koga s tem silili, da si isto mora kupiti.

„TIVAR“ OBLEKE - M. SOBOTA.

od Din 69.—

od Din 1100.—

**Či ste nê goslar,
Vi ščete igrati!**

od Din 65.—

od Din 228.—

**Sploj
kšenki**

dobite na prošno
lêpi ilustrirani cej-
nik, naročite si ga
na kárti od firme:

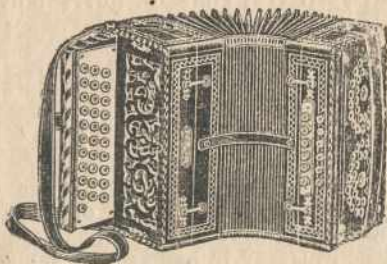
**Zakoj so veséli
oni lúdjê,
ki znájo igrati?**

Zakoj so inteligentna
tista déca, štera zná igrati?
Záto, ka veder i dúševno
zadovolen človik ležê pre-
brodi žitka teškôče, bistrê
mislí, poleg toga se pa
spozábi z-tisoga, štero
dá drugim brige.

Vsákomi deteti bi trbe-
lo ponúdití priliko, da se
na kakšem glazbili navči
igrati, pa túdi stári lúdjê
bi to mogli napraviti, ka
se vsáki léko navči igrati
na dobrom glazbili, štero
se dóbi vu velikoj svetov-
noj tvornici Meinel &
Herold, ki vsákomi brez-
pláčno pošle učno knížico
„Kak postánem dober igráč?“,
štero i déte prerazmi. —
Glazbalo dobíte od firme
Meinel & Herold

nájfalejše

štero se od njê kúpúje
rávno od tvornice,
tô je od njenoga skladišča.

od Din 69.—

od Din 142.—

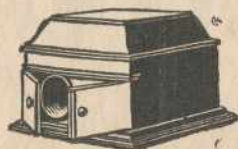

**Či ste goslar,
bole ščete igrati!**

od Din 138.—

od Din 95.—

od Din 465.—

**Potpuno
jamstvo**

daje tvrdka za vsa-
ko glasbilo, štero
dobite na **8 dni na
probo.**

Dopústimo i zméno!

MEINEL & HEROLD

TVORNICE GLAZBALA
I HARMONIKA

MARIBOR št. 242.

d. s. o j.
skl.

Pošiljatelj odlični goslarov i znani glazbeni zborov!

Najveća prodajna hiša v Jugoslaviji — Zahravajte brezplaćen cenik!

CIPELE :

Din 19—21 deteče
 Din 28—33 za deklina
 Din 55—66 za dečke
 Din 66—89 za ženske
 Din 66—80 za moške

Sněžne cipele

za pojbare i deklina Din 24
 za ženske Din 30, 34, 38

Veliki ilustrirani cenik k-šenki.
 Nepripravne se dajo vomeniti ali
 se Vam penezi nazajvrnejo.

TRGOVSKI · DOM
Sternicki
 TVORNICA · RUBLJA · I · ODELA
 CELJE, No. 312.

Nájfalejše i nájhle trpéče
 klepárstvo je

vd. Marije Jug
 v Murski Soboti
**Aleksandrova cesta (v
 Nemežovoj hiši).**

Zgotávla vsákovrstno grad-
 beno špenglarsko delo,
 kak žlibé na hižo, po-
 krivanje torme i po-
 krivanje z palami.
 Izdeláva streló
 vode (villám-
 háritó.)

**Poprávla vsákovrstno po-
 soudo hitro i dobro.**

Za dobro postrežbo i nísike cene
 slávnomi občinství se priporočam.

**Brezalkoholna
 restavrácija**

pri

Kemény Marko

v Murski Soboti
 na Glávnom trgi.

Se priporóča vsakomi.
 Vsaki den friška jestvina
 topla in mrzla pa brez-
 alkoholna pitvina.

Nadale naznánjam mojim
 poštvánim lüdem, da mam
 v mojej mesnici vsaki den

friško meso.

Štedite z denarjem!

Kriza še ni minila!

Kupujte tam, kjer dobite **najboljše blago**, po najnižji ceni, zato pa si prej, nego kupite, oglejte mojo zalogo, kjer boste našli vse tehnične potrebščine, kakor tudi:

kolesa vseh znamk, šivalne stroje od navadnih do najboljših, pisalne stroje male, velike in tudi rabljene.

RADIO-APARATE
na električni tok in baterije.

Gramofone in plošče.

Fotografske aparate, kakor tudi filmi, plošče, papir itd. vseh znamk.

Vse rezervne dele, gume za kolesa, motorje in automobile.

**Izbira velika,
cene najnižje,
postrežba
solidna.**

V račun sprejemam tudi rabljena kolesa, stroje in aparate.

**Vse dobite
na male
mesečne
obroke.**

Zahtevajte informacije in cenike, dobite jih brezplačno.

ERNEST ŠTIVAN, MURSKA SOBOTA
TELEFON 39. ZVEZNA ULICA

Ka si premišlávate?

Ne znam, gde naj kúpim štof za nôvi gvant!

Na tom nemate kaj premišlávati, pišite ešče dnes Trgovskoj hiši Stermecki po vzorce, ár on má veliko štofov, kamgarna, ševijota i drugoga blága za moško gvantanje. Vse blágo je dobro, cène so pa jáko nisike.

TRGOVSKI · DOM
Stermecki
TVORNICA · RUBLJA · I · ODELA

Stermecki dela na željo gvant i druge potrebščine po meri v pár dnévi. Cénik i vzorci k ženki.

Celje, No. 312.

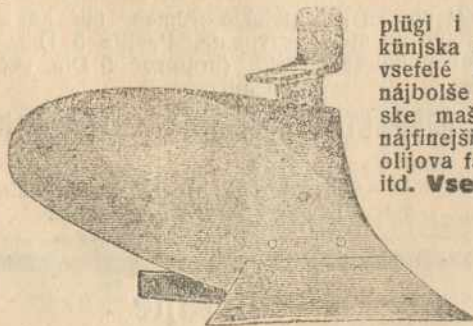
Nájstarejša i nájfalejša trgovina je

Kardoš Jožef-a v M. Soboti

Aleksandrova c.

Prejk od Dobrajove oštarije.

Dobi se vu velkoj meri na prebèranje veselelé železno blágo po nájfalejšoj ceni, kakti: Tramovje (Traverzi), okávanje dvér i oblokov panti, vsákeféle nájfinejša škér za tišlare, tesáre i za vse meštre. Nájbogše kosé,

plúgi i vérstvena správa: kúnjska posoda, šparheltje, vsefelé kotli i pární kotli, nájbolše žage i pile, sečkar-ske mašine i reporeznice; nájfinejši oli za valéke; súha oljova fárba, férnájsi, koks itd. **Vse po niskoj cejni.**

Velika záloga biciklinov: WAFFENRAD i STEYR.

V domovini ročni harmonik

v nemškem Klingenthalu že prek 40 let stoji velika svetska fabrika muzikalni instrumentov Meinel i Herold, štera i privas má oddávno podrúžnico. Njene harmonike z čeličnim glásom se po celom svéti za nájbogše računajo i cene so jáko nisike, ár se pri njé kúpi

direktno z fabrike

ali z fabričkoga skladišča.

Dvoje jáko vážne novosti pri rejenji harmonik

1) Vse naše kromatične i piano (glasovirske) harmonike opremlene z novimi glásmi, ár so brúšeni v dužavo (predtem so se brúšili poprek). — To je patent nove narédbe glásov.

To so nezlomivi glási, vrlo donéči i zvérnédno lehkó gibajoči.

2) Vse naše četvéro — i petérorédne krom. harmonike so obravnane z-novov melodiškov ocelnov klaviaturov (znatresnja klaviatura, štero je naš lástni patent) velka prednost ocelne klaviature je to, da je tipka pritisk ednáki i lehki.

Na velko prebéranje je v ceniki novo modernó izdelani ročni harmonik, šteroga Vam firma pošle brezpláčno.

MEINEL & HEROLD d. s. o. j. skl.

fabrike glazbeni instrumentov MARIBOR br. 242.

Josip Močnik

kamnoseški mojster
MURSKA SOBOTA

KAK ETE KALENDAR,

tak tídi **BAROMETER** sliši v vsakšo hišo!

VZEMTE KŠENKI

naš lepo izdelani barometer (pat. No. 9514, velikost 13x13 cm), šteroga vidite eti na kèpi i šteri

24 vór vnaprej pokáže vrémen, tak ka se lejko na njega zavípuate. Pošlite 5 Din. v štampilni za stroške (priporoč. 5 Din. več) na adresu:

„**BAROMETER**“ Ljubljana I., p. predal št. 18

i včasi Vam pošlemo barometer. Prosimo za dobro čitlivo adresse! Dosta jezer zahvalni pisem iz naše držáve i zviústva.

Podpérajte

„Dúševni List!“

Platno

küpite zavolo velkoga prometa po
zosebno znižanoj cëni.

- 6·50 domáče plátno
- 8·— jadransko plátno
- 9·— slovensko plátno II.
- 10·— celjsko plátno
- 11·— slovensko plátno Ia
- 11·— „Vera“ šifon
- 12·— „Adria“ šifon
- 19·— plátno za ponjáve

TRGOVSKI · DOM
Sternecki
TVORNICA · RUBLJA · I · ODELA

Celje No. 312.

Prosit e včasi minte cenik k šenki.

ASCHER B. IN SIN

MURSKA SOBOTA GLÁVNI TRG

Kolonska špecerijska in vsefelé
mela, zrnja velka trgovina
HERCEG BOSNE ORSAČKA
SEKULACIJSKOGA DRUŠTVA
krajinsko zavüpníštvo.

GLAVNA TRAFIKA

GRÜNTANA LETA 1855.

Telegráf : Ascher.

Telefon broj 15.

OBČINSKA HRANILNICA V MURSKI SOBOTI

TELEFON ŠTEV. 18.

ČEK. RAC. ŠTEV. 14.891.

EDINI PUPILARNO VARNI ZAVOD V PREKMURJU.

Za hranilne vloge in sploh za vse obveznosti
Občinske hranilnice jamči

VELIKA OBČINA MURSKA SOBOTA

z vsem svojim premoženjem in z vso svojov
davčnov močjov, zato se tudi
arvinski penezi in občinske fonde samo tu morejo vložiti.

Sprejme vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu
ter jih obrestuje najugodneje. Daje Posojila proti vknjižbi
in na poroštvo (na grünt in na karto bijanko z kežešmi).

DOVOLJUJE VSAKOVRSNE KREDITE

(lombardne, menično-ekskomptne, kontokorentne)
na primerne garancije.

OPRAVLJA TUDI VSE DRUGE V DENARNO STROKO
SPADAJOČE TRANSARCIJE NAJKULANTNEJE.

... za muziko.

Din 280, 290, 380,
669 harmonike
Din 207, 377 gitare
Din 99, 135 bisernice
Din 135, 143 bráč
Din 142 klarineti
Din 275 flauta.
Din 160 gosli

Muzikálna družstva májo pri vékšem kápúvali popúst. Prosite cénik z več jézér kápami.

Trgovski dom STERMECKI tvornica rublja i odela Celje No. 312.
Či se Vam kaj nevidi, lejko odmeniti ali pênezi nazáj dájo.

ZAVEDNI KMETJE, OBRITNIKI, TRGOVCI I DELAVCI

nalagajo svoje prišparane peneze varno pri

**KMEČKOJ POSOJILNICI
V MURSKOJ SOBOTI
CERKVENA CESTA št. 5.**

v lastnoj hiši prek od birovijske.

Ček. rač. 15.229.

Kmetje, ta gasa je vaša, zato se je poslužijte i jo túdi priporočajte drugim. Hranilne vloge sprejema od vsakoga na hranilne knjižice ali tekoči račun ino je obrestúje najbolše.

Hranilne vloge znašajo dozďaj prek 7,500.000 Din.

Za te vloge je pa dobrog stanja poleg hiše do 65,000.000 Din

Letni promet znaša prek 10,000.000 Din.

Posojila davle na poroke (kezeše), tabulacijo i túdi na tekoči račun na več let na dužna pisma, po najnižišoj obrestnoj meri. Rentni davek od penez plača Posojilnica sama.

Kmetje, obrtniki, trgovci i delavci, ne smete se spozabiti s te gase, štera podpira v stiski naše lúdstvo.

Pridite v svoj dom, gde te posluženi po svojoj volji.

PRVLE

ZDAJ

Práva lahkota za živčne bolezni!

Tak nenádnó izpremembo v prav
za prav krátkom časi

že v ništérni tjédnaj

samo naše preskušeno rédnó
sredstvo hitro valá.

Brezpláčno i poštnine prosto

pošlemo všém, kí se k-nam obr-
néjo, ono obšírno razprávo od
toga redílnoga sredstva.

Zvórnédno velíki račún je oní, kí so
poslíšali naše naznanenje i rešíli se
svoje bolezni. — Pošílte ešče dnes na
spodnji naslov. Poštné zbirálnó mesto:

ERNEST PASTERNAK, Berlin SO

Michaelkirchplatz Nr. 13, Abt. KAG,

NA VELIKO! NA MÁLO!

Manufakturna
in modna trgovina

BRATA

SIFTAR & HAHN

Murska Sobota
poleg evang. cèrkvi.

Dobi se vsakovrstno, samo
fino manufakturno blágo po
nájnižíšoj cejni.

SOLIDNÁ POSTREŽBA!

NA VELIKO! NA MÁLO!

Rázločne slúžbene preiskave trdíjo, da
se more zpopolnov gotovjostov núcati
„Fitonin“ pri vsej

RANAJ, poškodhaj, **KRASTAJ,**
čarn, mo- opehlílnaj,
lišájaj, mozolaj, rane od
herčecaj, leže,
stári zanemárjeni ranaj

na nogáj škrofulozni ranaj, odprti
ozeblínaj i odprti hemoroidih.

„FITONIN“ obvarje od infekcije,
zastávi krvavítev, va-
ruje rano, da nesmrí i hitro jo cejli.
Glážek kóšta 20 Din v apoteki.

Po pošti se samo dvá glaža pošleta
po povzétji za 50 Din. Návučno kni-
žíco „T“ k senki pošle „Fiton“ d. z.
o. z. Zágreb 1-78. Reg. Sp. br. 1281
do 28. VII. 1933.

Vözvlêček nájnovejšega, bogato slikanoga cenika!

Din 40.—

Din 256.—

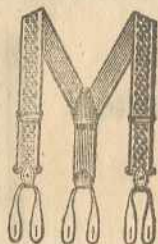
Din 15.—

Din 14.— 5'50

Več v ceniki!

Več v ceniki!

Din 11.—, 15.—

Din 30.—, 32.—

Din 34.—, 43.—

Din 60.—, 15'50

Prositate kšenki cenik, v šterom te najšli ešče dosta več stvári.

Fabrika blága i gvanťanja - Trgovski Dom - STERMECKI - Celje No 31Z.

Cene so vözrêda nisike! Ka se vam ne vidi, se odmêni! Prebêranje preveč velko.

Nájfalejše kúpíte biciklne,

šivalne mašine

i vsakovrstno železno blágo kak túdi

sportske potrebšćine v trgovini

NEMECZ JANEZ, M. SOBOTA

Poglednite si
brezobvezno
veliko zalogo

RADIO APARATOV

po izredno
nisikoj
cejni.

**Popravljamo vsakovrstne radioaparate fáil
i strokovno v svoji lástni moderni delavnici**

POLNIMO AKUMULATORJE !!

**NÁJMODER-
NEJŠA
FABRIKA**

**MESNÁTI IZDELKOV, HLADILNICA
IN FABRIKA ZA LÉD**

JOS. BENKO

MURSKA SOBOTA

**ZA DELAVCE OCVRKE, PREKAJENE
SVINJSKE NOGÉ PO NISIKOJ CENI.**

**DELAJO SE VSÁKE VRSTE KLOBÀSI,
SALÁMI (ZIMSKI IN LETNI) KAK
TŮDI VSEFELE**

PREKAJENO MESO.

EXPORT

**GOVENSKE ŽIVINE, SVINJ, TELET
IN MESA.**

**DOBI SE : mást I. vrste kŮdi na málo. - Nájnižiša cena
in nájbogša kvaliteta.**